

Milieu-effectrapport

Schaiksedijk 12 en omgeving, Riethoven

Van Dun Advies BV

Dorpsstraat 54
5113 TE Ulicoten
T 013-519 9458

Postel 8
5711 ET Someren
T 0493 745 015

E info@vandunadvies.nl
I www.vandunadvies.nl
F 013-519 9727

IBAN NL56 RABO 0152 3051 49
BIC RABONL2U
KvK 180 61 619
BTW 809392720B01

Gemeente: Bergeijk

Projectlocatie: Schaiksedijk 12 en omgeving, Riethoven

Initiatiefnemer: C.W.H.M. Rijkers
Gagelgoorsedijk 15
5504 RJ Veldhoven

Opgesteld door: Van Dun Advies BV
F.G. van der Aalst

Projectnummer: 14155.001
Datum: 28-1-2016
Status: Definitief

INHOUDSOPGAVE

SAMENVATTING	4
1. INLEIDING	7
1.1 Aanleiding	7
1.2 M.e.r.-plicht en doel MER	7
1.3 Huidige situatie	8
1.4 Voorgenomen activiteit	9
1.4.1 Voorgenomen activiteit	9
1.4.2 Toelichting maximale planologische ruimte.....	10
1.5 Alternatieven.....	10
1.6 Procedure	12
1.7 Leeswijzer.....	13
2. BELEIDSKADER	14
2.1 Europees beleid.....	14
2.2 Nationaal beleid.....	15
2.3 Provinciaal beleid.....	17
2.4 Gemeentelijk beleid	18
3. BESCHRIJVING REFERENTIESITUATIE, BEOOGDE BEDRIJFSOPZET EN ALTERNATIEF 19	
3.1 Huidige bedrijfsvoering	19
3.2 Autonome ontwikkelingen	20
3.3 Beoogde bedrijfsopzet	21
3.3.1 Bedrijfsvoering	21
3.3.2 Emissiereducerende systemen	21
3.3.3 Ventilatie	23
3.3.4 Grond- en afvalstoffen en eindproduct	23
3.3.5 Dierwelzijn	24
3.4 Alternatieve situatie	24
3.4.1 Bedrijfsvoering	24
3.4.2 Emissiereducerende systemen	25
3.4.3 Ventilatie	25
3.4.4 Grond- en afvalstoffen en eindproduct	25
3.4.5 Dierwelzijn	26
3.5 Fasering ontwikkeling	26
4. BESCHRIJVING EFFECTEN	27
4.1 Natuur	27
4.1.1 Natura2000-gebieden en Beschermde Natuurmonumenten	27
4.1.2 Natuurnetwerk Nederland	28
4.1.3 Flora en fauna	31
4.2 Geurhinder	32
4.2.1 Individuele hinder	32
4.2.2 Woon- en leefklimaat.....	34
4.3 Luchtkwaliteit	39
4.3.1 Fijnstof PM10	39
4.3.2 Fijnstof PM2,5	43
4.3.3 Stikstofoxiden (NOx).....	44
4.3.4 Ultrafijnstof (PM0,1)	46
4.3.5 Totaal stof	46
4.4 Ammoniak.....	46
4.4.1 Kwetsbare gebieden	46
4.4.2 Besluit emissiearme huisvestingsystemen.....	47
4.4.3 Richtlijn Industriële Emissies	47
4.4.4 IPPC-omgevingstoets ammoniak en veehouderij.....	48
4.5 Geluid en verkeer	49
4.5.1 Geluid	49
4.5.2 Verkeer.....	50

4.6	Energie	51
4.7	Veiligheid en gezondheid.....	52
4.7.1	Veiligheid	52
4.7.2	Gezondheid	53
4.8	Water en grondwater	54
4.8.1	Water	54
4.8.2	Grondwater	55
4.9	Bodem	55
4.10	Landschap, cultuurhistorie, aardkunde en archeologie	55
4.10.1	Landschap	55
4.10.2	Cultuurhistorie en aardkunde	57
4.10.3	Archeologie	58
4.11	Zorgvuldige veehouderij.....	59
4.12	Leemten in kennis	60
5.	ANALYSE	63
5.1	Bedrijfsvoering	64
5.2	Natuur	64
5.3	Geurhinder	65
5.4	Luchtkwaliteit	65
5.5	Ammoniak.....	66
5.6	Geluid en verkeer	66
5.7	Energie	66
5.8	Veiligheid en gezondheid.....	67
5.9	Water	68
5.10	Bodem	68
5.11	Landschap, cultuurhistorie en archeologie	68
5.12	Zorgvuldige veehouderij.....	68
5.13	Samenvatting	69
6.	CONCLUSIE EN AANBEVELINGEN	70
	BIJLAGEN.....	71

SAMENVATTING

De heer Rijkers, hierna initiatiefnemer, exploiteert op dit moment een vleeskuikenhouderij aan de Gagelgoorsedijk 15 te Veldhoven. In verband met de aanleg van de provinciale weg N69 dient het bedrijf te worden verplaatst naar een locatie elders om daar de bedrijfsvoering voort te zetten. Initiatiefnemer heeft hiervoor de locatie aan de Schaiksedijk 12 te Riethoven aangekocht.

Op deze locatie is momenteel een rundveehouderij gevestigd. De locatie bestaat uit één stal voor de huisvesting van melkkoeien, twee voeropslagen en een mestsilo. Voor vestiging van het bedrijf wordt alle bebouwing gesloopt en worden er 4 stallen, één loods en woonhuis gerealiseerd. In de beoogde bedrijfsopzet worden er op het bedrijf 138.720 vleeskuikens gehouden in de 4 stallen (per stal 34.680 kuikens). De stallen worden voorzien van warmtewisselaars en droogfilterwand om het energieverbruik en emissies van ammoniak en fijnstof te verminderen.

Naast de vestiging van de veehouderij zal aan de rivier de Run ten noordwesten van het bedrijf landbouwgrond worden omgezet ten behoeve van natuurontwikkeling.

Om de gewenste ontwikkeling mogelijk te maken wordt een bestemmingsplan voorbereid en een omgevingsvergunning aangevraagd.

Met de beoogde uitbreiding is er op grond van het Besluit milieueffectrapportage de plicht tot het opstellen van een milieueffectrapport om de effecten van het initiatief volwaardig te betrekken bij de besluitvorming omtrent het bestemmingsplan en omgevingsvergunning. In onderhavig MER zijn de effecten van de referentiesituatie, de beoogde bedrijfsopzet en een alternatief doorgerekend. De referentiesituatie betreft de huidige, feitelijke en legale situatie aan de Schaiksedijk 12 te Riethoven. Het alternatief dat doorgerekend is omvat het houden van vleeskuikens volgens het beter-leven-concept (1-ster) in dezelfde stallen. Dit betekent dat er minder dieren worden gehouden en de dieren de beschikking hebben op een overdekte buitenuitloop. In het alternatief zullen 85.000 vleeskuikens worden gehouden op het bedrijf.

Ten opzichte van de uitgangssituatie heeft de beoogde bedrijfsopzet (en alternatief) een toename van de emissies van ammoniak, geur en fijnstof. Om deze aspecten te toetsen zijn in het MER berekeningen uitgevoerd om inzichtelijk te maken wat het effect van de uitbreiding zal zijn. Ook de andere aspecten zoals, bodem, geluid en energie zijn getoetst in het MER. In onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van de verschillende emissies, kengetallen en resultaten van de berekeningen in de verschillende situaties.

Tabel 1: Overzichtstabel emissies en resultaten berekeningen

Emissies vanuit veehouderij	Grenswaarde	Huidige situatie	Beoogde bedrijfsopzet	Alternatief
Emissie ammoniak (kg/jaar)	-	617,5	2.969,72	1.841,6
Emissie geur (Oue/s)	-	0	33.370,8	20.478
Emissie fijnstof PM10 (g/jaar)	-	5.900	1.832.464	1.291.660
Emissie fijnstof PM2,5 (g/jaar)	-	1.625	222.325,6	136.373,6
Voerverbruik (per jaar)	-	950 m ³ ruwvoer	4.023 ton	2.465 ton
Waterverbruik (m ³ /jaar)	-	1.750	7.000	4.250
Stikstofdepositie (mol N/ha/jr) ¹	-	0,1	0,38	0,27
Geurbelasting voorgrond buitengebied (Oue/m ³)	14/10	0	0,7	0,5
Geurbelasting voorgrond bebouwde kom (Oue/m ³)	3	0	0,3	0,2
Woon- en leefklimaat geur buitengebied	-	goed	goed	goed

Woon- en leefklimaat geur bebouwde kom	-	goed	goed	goed
Concentratie fijnstof PM10 ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	40	22,56 ²	22,59	22,59
Aantal overschrijdingsdagen PM10 (dagen)	35	onb	11	11
Concentratie fijnstof PM2,5 ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	25	14,38 ²	14,38	14,38
Concentratie NOx ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	40	19,07	19,09	19,09
Geluidsbelasting (dB(A)) ³	40/35/30	onb	31/31/27	30/29/25
Elektriciteitsverbruik (kWh/jaar)	-	10.000	124.848	76.500
Verbruik verbranding (per jaar)	-	0	139 ton	85 ton

¹: in verband met verplaatsing van het bedrijf is er per saldo geen sprake van een toename van stikstofdepositie

²: betreft achtergrondconcentratie

³: geluidsbelasting in dag/avond/nacht

Met deze emissies zijn in het MER berekeningen gemaakt om de effecten van de ontwikkeling in beeld te brengen. In bovenstaande tabel zijn de hoogste waarden uit de berekeningen voor verschillende aspecten weergegeven. Naast deze emissiegegevens is ook onderzocht wat de ontwikkeling voor effect heeft op de omgeving (zoals gebruik van grondstoffen, natuur, bodem, gezondheid). Naar aanleiding van de berekeningen en onderzoeken is een analyse gemaakt om de beoordelen wat de effecten zijn naar de omgeving. Deze effectenanalyse is in Tabel 2 schematisch weergegeven.

Tabel 2: Schematische weergave effectenanalyse

Aspecten	Referentie-situatie	Beoogde bedrijfsopzet	Alternatief
Bedrijfsvoering	0	-	0
Natuur, gebiedsbescherming	0	0	+
Natuur, soortenbescherming	0	+	+
Geurhinder, individuele hinder	0	-	-
Geurhinder, woon- en leefklimaat	0	0	0
Luchtkwaliteit	0	-	-
Ammoniak	0	0	0
Geluid en verkeer	0	0	0
Energie	0	+	+
Veiligheid	0	0	0
Gezondheid	0	0	0
Water	0	0	0
Bodem	0	0	0
Landschap, cultuurhistorie en archeologie	0	+	+
Zorgvuldige veehouderij	0	+	+

0 = Neutraal, geen effect; + = Positief effect; - = Negatief effect

Uit de analyse van de diverse onderzoeksresultaten volgt dat zowel de beoogde bedrijfsopzet als het alternatief voldoet aan de huidige wet- en regelgeving. Doordat in het alternatief minder dieren worden gehouden is er sprake van een verminderde emissie van ammoniak, geur en fijnstof. Omdat ook de beoogde bedrijfsopzet aan de wet- en regelgeving voldoet is echter geen onderscheid gemaakt in de waardering in bovenstaande tabel.

Het alternatief heeft betrekking op het houden van dieren volgens het beter-leven-concept (1-ster) Deze bedrijfsopzet heeft ook de voorkeur van de initiatiefnemer maar er zijn momenteel nog niet-milieukundige bezwaren. Het concept is een kwestie van vraag en aanbod. Er worden niet meer dieren gehouden dan er vraag naar vlees met het Beter-leven-keurmerk is. Dit wordt bepaald door de afnemers van de vleeskuikens in samenspraak met de supermarkten.

Doordat de stallen nog niet zijn gerealiseerd is het op dit moment niet mogelijk om deel te nemen aan het concept. De keuze zal de initiatiefnemer pas kunnen maken als er zicht is op voltooiing van de stal zodat er dieren gehuisvest kunnen worden.

Om deze reden heeft de beoogde bedrijfsopzet de voorkeur in het bestemmingsplan en omgevingsvergunning.

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding

Initiatiefnemer, de heer Rijkers, is voornemens om aan de Schaiksedijk 12 te Riethoven een pluimveehouderij op te richten voor het houden van in totaal 138.720 vleeskuikens verdeeld over 4 stallen (34.680 dieren per stal).

Initiatiefnemer heeft op zijn huidige bedrijfslocatie reeds een vleeskuikenhouderij met vergunning voor het houden van in totaal 141.898 vleeskuikens en 47 stuks jongvee. Deze locatie is gelegen aan de Gagelgoorsedijk 15 te Veldhoven. In verband met de realisatie van een nieuwe verbindingsweg tussen België en de rijksweg A67 is de provincie Noord-Brabant voornemens om een nieuwe provinciale weg te realiseren (N69). Deze weg wordt over het bedrijf van initiatiefnemer aan de Gagelgoorsedijk gerealiseerd. In het kader van deze ontwikkeling wordt het bedrijf verplaatst naar de locatie Schaiksedijk 12 te Riethoven om hier een gelijkwaardige veehouderij op te richten. De bedrijfsomvang in de beoogde bedrijfsopzet is nagenoeg even groot als op de huidige locatie van initiatiefnemer. Deze bedrijfsomvang is groot genoeg om als gezinsbedrijf voldoende inkomen uit het bedrijf te genereren. Daarnaast heeft deze omvang een arbeidsbehoefte van 1 vak (volwaardige arbeidskracht).

Naast de verplaatsing van het agrarisch bedrijf vindt er ook natuurontwikkeling plaats aan de rivier de Run. Ten zuiden van deze rivier worden de landbouwgronden ingericht ten behoeve van natuurontwikkeling.

Om de gewenste ontwikkeling mogelijk te maken wordt het vigerende bestemmingsplan herzien door het bouwvlak te vergroten naar een omvang van 1,5 hectare en ten zuiden van de Run de bestemming 'Natuur' op te nemen. Op onderstaande afbeelding is de ligging van het plangebied weergegeven.

Afbeelding 1: Ligging plangebied (bron: maps.bing.com)

1.2 M.e.r.-plicht en doel MER

Een milieueffectrapportage (m.e.r.) is een hulpmiddel om de belangen van het milieu volwaardig te betrekken bij de besluitvorming omtrent plannen en projecten.

In september 2006 is de Wet milieubeheer (Wm) en het Besluit m.e.r. 1994 gewijzigd. Middels deze wijziging is de verplichting om voorafgaand aan de vaststelling van diverse ruimtelijke plannen een

planMER op te stellen ingevoerd. Hiermee kan het milieubelang volwaardig in de besluitvorming worden meegewogen. Het gaat hierbij wel enkel om plannen die kunnen leiden tot initiatieven waarmee het milieu mogelijk nadelig kan worden beïnvloed. Als uitgangspunt gelden hiervoor onderstaande criteria:

- Plannen die kaderstellend zijn voor toekomstige m.e.r. – (beoordelings)plichtige besluiten;
- Plannen waarvoor een passende beoordeling nodig is in verband met een mogelijk significant negatief effect op Natura2000 gebieden.

Voor pluimveehouderijen geldt ten aanzien van besluiten een m.e.r. - beoordelingsplicht bij het oprichten, uitbreiden of wijzigen van een installatie voor het houden van meer dan 40.000 stuks pluimvee. Een m.e.r.-plicht geldt voor oprichting, uitbreiding of wijziging met meer dan 85.000 stuks vleeskuikens. In de beoogde bedrijfsopzet worden 138.720 vleeskuikens gehuisvest waardoor het plan kaderstellend is voor een toekomstige m.e.r.- (beoordelings)plichtig besluit.

Daarnaast is voor het plan een passende beoordeling nodig omdat er sprake is van een mogelijk significant negatief effect op Natura2000 gebieden. De vergunde ammoniak op de projectlocatie is immers niet voldoende voor het houden van 138.720 vleeskuikens. Om met zekerheid uit te kunnen sluiten dat er sprake is van een mogelijk significant effect dient in de passende beoordeling te worden toegelicht dat voorgenomen initiatief geen significante negatieve effecten heeft op de Natura2000-gebieden. In deze MER is een passende beoordeling opgenomen waarin de effecten van de ontwikkeling op de gebieden wordt beschreven. Om deze reden is daarom op grond van artikel 7.2a, lid 1 van de Wet milieubeheer ook sprake van een verplichting tot het opstellen van een plan-MER.

Het bestemmingsplan is kaderstellend voor een toekomstig m.e.r.-plichtig besluit en voor het plan is een passende beoordeling nodig. Om beide redenen dient er op grond van de Wet milieubeheer en het Besluit m.e.r. een plan-MER te worden opgesteld.

Omdat de beoogde bedrijfsopzet betrekking heeft op het oprichten van een installatie met meer dan 85.000 vleeskuikens is in het kader van de aanvraag om omgevingsvergunning ook een (project) m.e.r. nodig.

Paragraaf 14.2 van de Wet milieubeheer beschrijft de mogelijkheden om te coördineren bij het maken van een milieueffectrapport. Uit artikel 14.4b Wm volgt dat ingeval ter plaatse van een activiteit tegelijkertijd een besluit en een plan worden voorbereid en dat plan uitsluitend wordt voorbereid met het oog op de inpassing van die activiteit in dat plan, dat ter voorbereiding van dat besluit en dat plan één milieueffectrapport wordt gemaakt. Voor de beoogde bedrijfsopzet aan de Schaiksedijk 12 te Riethoven dient dus één milieueffectrapport te worden gemaakt.

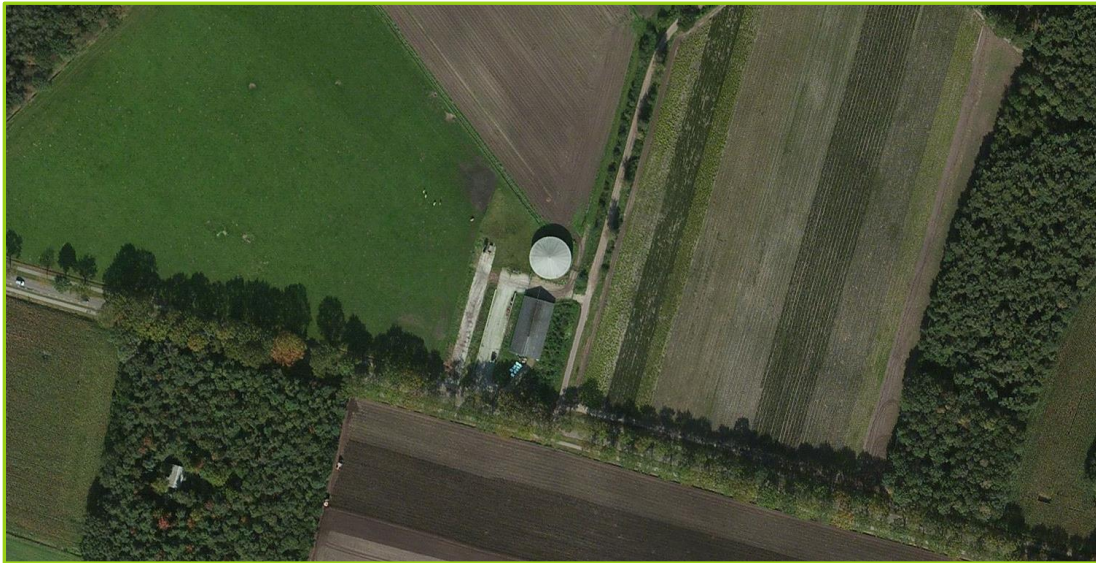
Om alle gevolgen voor de omgeving en het milieu inzichtelijk te krijgen en te kunnen betrekken bij de uiteindelijke verdere procesgang van het plan en het project, wordt een gecombineerde plan-MER en project-MER opgesteld. In het MER worden tevens de milieueffecten beschreven van alternatieven die redelijkerwijs in beschouwing dienen te worden genomen. Het MER moet alle milieu-informatie bevatten welke nodig is voor de verdere besluitvorming, zodat alle milieueffecten volwaardig worden meegenomen. Middels deze MER is het voor het bevoegd gezag mogelijk om een goede afweging te maken om tot een besluit te komen in de volgende procedures:

- Besluit bestemmingsplan 'Schaiksedijk 12 en omgeving, Riethoven';
- Besluit omgevingsvergunning voor oprichting pluimveehouderij aan de Schaiksedijk 12 te Riethoven

1.3 Huidige situatie

Ter plaatse van het te vestigen pluimveehouderij is momenteel een rundveehouderij gevestigd. Er is een stal, twee voeropslagen (sleufsilos/kuilplaat) en een mestsilos aanwezig. Op 8 juli 1976 is door de gemeente Bergeijk (toen Riethoven) een vergunning verleend voor het houden van 50 melkkoeien. De dieraantallen zijn niet expliciet in de verleende vergunning opgenomen, in het aanvraagformulier van de aanvraag en een controleverslag van de gemeente Bergeijk is opgenomen dat er op deze locatie maximaal 50 koeien gehuisvest mogen worden. De verleende vergunning, het aanvraagformulier en het controleverslag zijn als bijlage toegevoegd (Bijlage 1)

De gronden rondom het bedrijf (waaronder de gronden voor de beoogde natuurontwikkeling) zijn momenteel in gebruik als grasland voor de gevestigde veehouderij. Op onderstaande luchtfoto is de huidige bebouwing binnen het plangebied weergegeven.

Afbeelding 2: Huidige bebouwing. (bron: maps.bing.com)

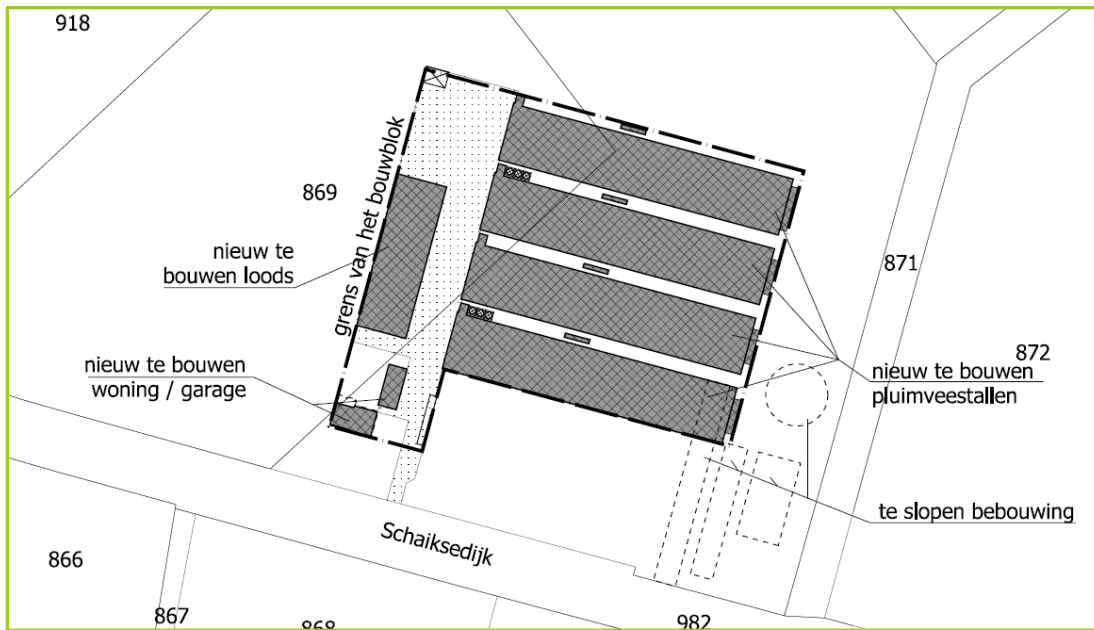
De directe omgeving bestaat uit afwisselend landbouwgronden en bossen. Ten noordwesten van het bedrijf is de rivier de Run gelegen. Aan de andere kant van de rivier is het buurtschap Schadewijk in de gemeente Eersel gelegen. De dichtstbijzijnde bebouwde kom betreft de kom van Walik, gelegen op 820 m van het plangebied (gemeten vanaf de te vestigen pluimveehouderij).

1.4 Voorgenomen activiteit

1.4.1 Voorgenomen activiteit

In de beoogde bedrijfsopzet wordt ten behoeve van de pluimveehouderij de aanwezige bebouwing gesloopt en hier 4 stallen, één loods en bedrijfswoning gerealiseerd. Per stal worden er 34.680 vleeskuikens gehouden. In de te realiseren loods worden nog enkel schapen en overig rundvee gehouden. Deze dieren worden enkel hobbymatig gehouden. In het bestemmingsplan zijn de ontwikkelingsmogelijkheden beperkt tot deze maximale omvang.

Als emissiebeperkende maatregel worden in de pluimveestallen warmtewisselaars (BWL 2010.13.V5) en droogfilterwanden (BWL 2010.29) toegepast. Tevens worden er in de loods hobbymatig enkele schapen en overig rundvee gehouden. Aan de westzijde van de stallen wordt erfverharding aangebracht zodat de stallen en loods goed bereikbaar zijn. Het gehele bedrijf zal landschappelijk worden ingepast middels streekeigen beplanting. Een nadere toelichting op deze inpassing wordt opgenomen in de bijlage van het bestemmingsplan voor de beoogde situatie. Onderhavige MER maakt ook onderdeel uit van dit bestemmingsplan. Op onderstaande afbeelding is de situering van de bebouwing weergegeven.

Afbeelding 3: Beoogde bedrijfsopzet

Ten opzichte van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau, zoals deze ter inzage heeft gelegen vanaf 26 maart 2015, is er sprake van een lichte verandering van de bedrijfsopzet. Dit is het gevolg van een exacte uitwerking van het plan en gewijzigde wet- en regelgeving.

Ten noorden van de beoogde pluimveehouderijen worden de gronden aan de Run ingezet voor natuurontwikkeling. De oppervlakte van deze grond bedraagt ca. 3,21 hectare. In het op te stellen bestemmingsplan worden deze gronden bestemd als 'Natuur'. De gemeente heeft als voorwaarde voor vestiging van de veehouderij aangegeven dat de vestiging moet samengaan met natuurontwikkeling aan de Run door deze ontwikkeling mee te nemen in het bestemmingsplan.

1.4.2 Toelichting maximale planologische ruimte

Het bouwvlak waar de pluimveehouderij wordt gevestigd heeft een omvang van 1,5 hectare. Binnen dit bouwvlak dienen alle voorzieningen ten behoeve van de veehouderij te worden opgericht. Te denken valt aan de stallen, loods en woning maar ook de erfverharding. In deze paragraaf wordt een toelichting gegeven op de maximale planologische ruimte die in het bestemmingsplan wordt gegeven. In de beoogde bedrijfsopzet zullen 4 stallen worden gerealiseerd voor de bedrijfsmatige huisvesting van 138.720 vleeskuikens. Door het maximaal aantal te houden stuks pluimvee in het bestemmingsplan, het aantal pluimveestallen, situering van de stallen en de locatie van de pluimveestallen vast te leggen en geen ontwikkelingsmogelijkheden op te nemen in de vorm van een afwijkings- of wijzigingsbevoegdheid biedt het plan geen mogelijkheden om meer vleeskuikens te houden. Ook de andere dieren die hobbymatig op het bedrijf worden gehouden (schapen en overig rundvee) zijn vastgelegd in het bestemmingsplan om te verzekeren dat er niet meer dieren gehouden kunnen worden dan opgenomen in onderhavig MER.

1.5 Alternatieven

In het MER dienen alle redelijkerwijs te beschouwen alternatieven onderzocht te worden. Alternatieven kunnen onderverdeeld worden in locatie-alternatieven en inrichtings-alternatieven.

In het voortraject heeft initiatiefnemer verschillende locaties die werden aangeboden onderzocht of er mogelijkheden zijn voor vestiging van een pluimveehouderij. Alle beschikbare locaties waren niet geschikt voor de vestiging van een pluimveehouderij. Een criterium voor initiatiefnemer is dat het bedrijf binnen een straal van 10 km van de huidige locatie moet zijn gelegen in verband met sociale contacten met familie, vrienden en kennissen die de familie heeft. Daarnaast zijn in een gevoerde dialoog met de omgeving vanuit omwonende ook enkele locaties aangedragen. De volgende locaties

zijn in het voortraject en naar aanleiding van de dialoog beoordeeld, hierbij is tevens de reden tot afwijzing weergegeven.

- Verplaatsing bedrijf enkele (honderden) meters op eigen gronden: locatie is gelegen in 'beperkingen veehouderij' (provinciaal beleid) waarbinnen geen nieuwe bebouwing mag worden gerealiseerd volgens het provinciaal beleid;
- Keersopperdreef 4, Riethoven: Locatie is gelegen binnen 250 meter van een voor-verzuring gevoelig gebied volgens de Wet ammoniak en veehouderij waardoor een toename van ammoniakemissie niet is toegestaan. Locatie is tevens gelegen binnen aanduiding 'beperkingen veehouderij';
- Burgemeester Aartslaan 41, Bergeijk: locatie is gelegen binnen 250 meter van een voor-verzuring gevoelig gebied volgens de Wet ammoniak en veehouderij waardoor een toename van ammoniakemissie niet is toegestaan;
- Treurenberg 9, Bergeijk ('t Loo): Locatie is gelegen op zeer korte afstand van de bebouwde kom (250 mtr) waardoor niet aan de Wet geurhinder en veehouderij kan worden voldaan;
- Lage Heide, Eersel: locatie is gelegen op korte afstand van een ander pluimveebedrijf. Vanwege veterinaire redenen is vestiging van een pluimveehouderij op deze locatie niet mogelijk, om de diergezondheid te optimaliseren en de kans op overdracht van dierziekten tussen bedrijven te beperken;
- Buikheide 14, Vessem: Locatie is ook gelegen in de nabijheid van een andere pluimveehouderij. Daarnaast zijn de stallen van het naastgelegen pluimveebedrijf op het bouwvlak van deze locatie aanwezig. Omdat er op deze locatie twee bedrijven op één bouwvlak aanwezig zijn de locatie in strijd met de regels van het bestemmingsplan op deze locatie.

Andere locaties waren op het moment van aankoop van de locatie aan de Schaiksedijk 12 te Riethoven niet beschikbaar. Ook op dit moment (schrijven milieueffectrapport, augustus 2015) zijn er geen geschikte nieuwe locaties beschikbaar (Bron: fundalandelijk.nl). Gelet op bovenstaande worden in het MER wordt geen locatie-alternatief onderzocht, anders dan de Schaiksedijk 12 te Riethoven. De mogelijkheden worden ingeperkt door de eigendomsgrenzen van het perceel en de bereikbaarheid hiervan.

Het onderzoeken van locatiealternatieven is ook niet verplicht gesteld in de wetgeving. Dit blijkt ook uit uitspraken van de ABRvS waarin zeer terughoudend wordt beoordeeld of locatiealternatieven nodig zijn (zoals uitspraken d.d. 6-11-2013 (nr. 201112256/1/A4) en 1-5-2013 (nr. 201202866/1/R1))

Wat betreft inrichtings-alternatieven zouden andere emissiearme huisvestingssystemen kunnen worden onderzocht. Het beoogde emissiearme huisvestingssysteem betreft BWL 2010.13.V5 (warmtewisselaars) in combinatie met BWL 2010.29 (droogfilterwand). Dit huisvestingssysteem levert de volgende reducties van ammoniak, geur en fijnstof:

Ammoniak: 74%
Geur: 0%
Fijnstof (PM10): 40%

De droogfilterwand wordt toegepast om te voldoen aan de maximale emissiewaarde voor fijnstof bij vleeskuikens.(16 gram, 31% reductie). Het toepassen van deze droogfilterwand heeft niet de voorkeur van initiatiefnemer maar is het systeem wat het best geschikt is op de emissie van fijnstof verder te reduceren.

Het toepassen van bijvoorbeeld een luchtwasser om verdergaande emissies te beperken heeft bij een pluimveehouderij niet de voorkeur. Een biologische luchtwasser levert wel een verdergaande reductie op van geur (45%) en fijnstof (75%) maar de emissie van ammoniak is hoger (70% reductie). Daarnaast wordt bij toepassing van de warmtewisselaars en droogfilterwand reeds ruimschoots voldaan aan de geurnormen en grenswaarden voor fijnstof (zie verderop in dit rapport). Daarnaast hebben luchtwassers een hoger energieverbruik en worden bij andere bedrijven problemen ervaren met de hoeveelheid stof in het waswater.

Om deze reden is gekozen om een ander alternatief in de vorm van het houden van minder dieren. Initiatiefnemer heeft de voorkeur uitgesproken om dieren te gaan houden volgens het 'beter-leven concept'. Dit betekent onder andere dat de dieren meer leefruimte hebben en van een langzamer

groeiend ras zijn. In deze bedrijfsopzet worden er op het bedrijf maximaal 85.000 dieren gehouden. Voor dit concept wordt door de afnemer van de vleeskuikens een meerprijs betaald waardoor toch een voldoende inkomen kan worden behaald bij het houden van minder dieren. Bij het houden van deze dieren kan worden volstaan met het plaatsen van een warmtewisselaar conform BWL 2011.02.V1 om de fijnstofemissie te reduceren. In dit MER zal dit alternatief worden doorberekend om de effecten inzichtelijk te maken.

1.6 Procedure

In deze paragraaf zijn de procedurestappen van de m.e.r.-procedure beschreven, wie deze stappen dient te nemen en de bijbehorende termijn en beoogde planning. Uitgangspunt is dat het bedrijf begin in het najaar van 2016 kan starten met de feitelijke bedrijfsoprichting. Gezien de tijd die nodig is om de vergunningtrajecten te doorlopen is het wenselijk dat de planprocedure begin 2016 is afgerond.

Om de vergunningprocedures te bespoedigen wordt gekozen voor de coördinatie-regeling, zoals opgenomen in artikel 3.30 van de Wet ruimtelijke ordening (Wro). Middels deze gemeentelijke coördinatie-regeling wordt de voorbereiding en bekendmaking van de omgevingsvergunning (activiteit milieu en bouw) gecoördineerd met de procedure van het bestemmingsplan. Om gebruik te mogen maken van de coördinatie-regeling dient de gemeenteraad voorafgaand aan de procedure een besluit te nemen dat in onderhavige situatie deze regeling mag worden toegepast.

Naast het verkorten van het tijdsbestek van de procedure, zorgt de coördinatie-regeling vooral ook voor transparantie. Alle procedures zijn immers noodzakelijk voor de verwezenlijking van één eindsituatie.

Tabel 3: Planning procedure

	Procedurestap	Door wie?	Termijn	Beoogde planning
1	Mededeling voornemen aan BG door indienen Notitie Reikwijdte en Detailniveau	Initiatiefnemer		December 2014
2	Openbare kennisgeving van het voornemen om een plan te gaan opstellen waarvoor een m.e.r.-procedure doorlopen moet worden en aankondigen start inzage NRD en aankondigen raadpleging adviseurs	B&W		Maart 2015
3	- Raadpleging van de adviseurs en betrokken bestuursorganen over de NRD van het op te stellen MER. - Ter inzage legging NRD voor eenieder en zienswijzen	B&W en wettelijke adviseurs	6 weken	Maart - april 2015
4	Opstellen en indienen MER, concept-ontwerpbestemmingsplan en concept aanvraag omgevingsvergunning	Initiatiefnemer		Mei 2015
5	Controle, aanpassen en aanvaarden concept stukken	B&W+initiatiefnemer		Juni/November 2015
6	Terinzagelegging voorontwerpbestemmingsplan en concept MER	B&W	6 weken	Januari 2016
7	Indienen aanvraag omgevingsvergunning	Initiatiefnemer		Januari 2016
8	Openbare kennisgeving MER en ontwerpbestemmingsplan	B&W		Maart 2016

	en omgevingsvergunning			
9	- Toetsingsadvies Commissie m.e.r. - Ter inzage legging en zienswijzen MER + ontwerpbestemmingsplan en omgevingsvergunning	B&W en Commissie m.e.r.	6 weken	Maart 2016 – Mei 2016
10	Vaststellen bestemmingsplan en verlenen omgevingsvergunning	Gemeenteraad / B&W		Juni 2016 of September 2016 (ivm vakantie)
11	Bekendmaking vastgesteld bestemmingsplan en omgevingsvergunning			Uiterlijk eind september 2016
12	Ter inzage vastgesteld bestemmingsplan en omgevingsvergunning		6 weken	Oktober tot medio November 2016
13	Inwerkingtreding bestemmingsplan en omgevingsvergunning			November 2016
14	Evaluatie		B&W	

Naast de procedure met betrekking tot het bestemmingsplan en de omgevingsvergunning is ook een vergunning vereist in het kader van de Natuurbeschermingswet. Indien een aanvraag om Natuurbeschermingswet is aangevraagd voorafgaand aan het indienen van een omgevingsvergunning haakt deze vergunning niet aan bij deze procedure. Voor de pluimveehouderij aan de Schaiksedijk 12 te Riethoven is reeds op 24-12-2014 een aanvraag aangevraagd bij het bevoegd gezag (provincie Noord-Brabant).

1.7 Leeswijzer

In deze MER wordt in het volgende hoofdstuk eerst het beleid van verschillende overheden nader toegelicht. Hierbij is tevens op hoofdlijnen de gevolgen voor het met van deze regelgeving beschreven.

In hoofdstuk 3 wordt de referentiesituatie beschreven en een toelichting gegeven op de bedrijfsvoering in de beoogde bedrijfsopzet en alternatief waarna in hoofdstuk 4 de effecten van voorgenomen initiatief (en alternatief) ten opzichte van de referentiesituatie uiteen worden gezet. Hierbij wordt, waar nodig, ook de ontwikkeling van natuur nabij de Run betrokken om te komen tot een integrale afweging.

Hoofdstuk 5 bevat een analyse van de effectenbeschrijving uit hoofdstuk 4. Uiteindelijk wordt in hoofdstuk 6 de conclusie en aanbevelingen opgenomen.

2. BELEIDSKADER

Om inzichtelijk te maken welk beleid relevant is voor onderhavig initiatief wordt in dit hoofdstuk het beleid van Europa, Nederland, provincie Noord-Brabant en gemeente Bergeijk beschreven.

2.1 Europees beleid

Beleid		Gevolgen voor MER
M.e.r.-richtlijn	De Europese richtlijn betreffende de milieubeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten van 13 december 2011 (2011/92/EU). Deze richtlijn vervangt (zonder een inhoudelijke aanpassing) de oorspronkelijke richtlijn van 27 juni 1985 (85/337/EEG), gewijzigd door 97/11/EG, 2003/35/EG en 2009/31/EG.	Deze richtlijn is in Nederland verankerd in het Besluit milieueffectrapportage (besluit MER).
Richtlijn Industriële emissies (RIE)	De Richtlijn Industriële Emissies (2010/75/EU) verplicht de Europese lidstaten om grote milieuvervuilende bedrijven te reguleren middels een integrale vergunning gebaseerd op de best beschikbare technieken (BBT). De RIE is de opvolger van de IPPC-richtlijn. Grotere varkens- en pluimveebedrijven (meer dan 750 zeugen, 2.000 vleesvarkens of 40.000 stuks pluimvee) worden aangemerkt als IPPC-inrichting.	De RIE is voor veehouderijen geïmplementeerd in de Nederlandse wetgeving, middels de Wet milieubeheer, de Wet ammoniak en veehouderij en het Besluit huisvesting. Om te toetsen of een bedrijf voldoet aan de RIE, kan gebruik gemaakt worden van de Beleidslijn IPPC-omgevingstoetsing.
Vogel- en Habitatrichtlijn	Deze richtlijnen (79/409/EEG en 92/43/EEG) hebben tot doel om de in het wild levende vogels en de habitats en flora en fauna in de lidstaten in stand te houden. Hiervoor wordt een Europees ecologisch netwerk (Natura2000) gevormd door middel van de aanwijzing van speciale beschermingszones	In Nederland zijn deze richtlijnen geïmplementeerd in de Natuurbeschermingswet en de Flora- en faunawet.
Verdrag van Malta	Het Verdrag van Valletta (of wel: 'Verdrag van Malta') regelt hoe er omgegaan moet worden met het Europees archeologisch erfgoed. Het verdrag is in 1992 ook door Nederland ondertekend.	De uitgangspunten van het Verdrag van Malta zijn in de Nederlandse wet- en regelgeving verankerd door middel van de Wet op de archeologische monumentenzorg (Wamz).
Nitraatrichtlijn	Deze richtlijn (91/676/EEG) heeft tot doel het verminderen en voorkomen van waterverontreiniging door nitraten uit agrarische bronnen. In deze richtlijn zijn hiervoor regels opgenomen met betrekking tot het opslaan en uitrijden van drijfmest.	De regels zoals gesteld in deze richtlijn worden vertaald in de Meststoffenwet.
Kaderrichtlijn Water	De Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) is vanaf 22 december 2000 van kracht. De KRW heeft als doel om te komen tot schone, ecologisch gezonde stroomgebieden, waarin water op een duurzame manier wordt gebruikt.	De Nederlandse regering heeft invulling aan de KRW gegeven middels de Waterwet, die in werking is getreden op 22 december 2009.

2.2 Nationaal beleid

Beleid		Gevolgen voor MER
Wet milieubeheer	De wet milieubeheer is op 1 maart 1993 in werking getreden. In de wet zijn regels opgenomen met betrekking tot bescherming van het milieu.	De procedure voor de MER is opgenomen in deze wet.
Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (WABO)	Deze wet is voornamelijk een procedurewet voor vergunningen die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving zoals milieu, bouw, sloop en aanleg. Sinds 1 oktober 2010 is deze wet de basis voor het aanvragen van omgevingsvergunningen. Door deze wet is er voor de verschillende onderdelen maar één omgevingsvergunning benodigd voor het gehele project.	Voor onderhavige situatie is een omgevingsvergunning nodig voor het bouwen en in werking hebben (milieu) van het bedrijf.
Wet ammoniak en veehouderij	In de Wet ammoniak en veehouderij zijn regels opgenomen voor veehouderijen in de omgeving van aangewezen kwetsbare gebieden. De wet is sinds 8 mei 2002 in werking.	In deze procedure wordt beoordeeld of het bedrijf gelegen is in de nabijheid van een kwetsbaar gebied.
Wet geurhinder en veehouderij	De Wet geurhinder en veehouderij stelt regels voor veehouderijen als het gaat om geurhinder ter plaatse van geurgevoelige objecten in de omgeving. In de wet worden normen gesteld waaraan een veehouderij moet voldoen, tevens is opgenomen dat gemeenten middels een verordening gemotiveerd af kunnen wijken van de normen.	Er wordt beoordeeld of de beoogde ontwikkeling past binnen de normen zoals opgenomen in de wet of geurverordening.
Wet geluidhinder	Het juridisch kader voor het Nederlands geluidbeleid is sinds 1979 opgenomen in deze wet. Middels deze wet worden geluidsgevoelige functies beschermd tegen geluidhinder van onder andere wegen en bedrijven.	Middels een akoestisch onderzoek wordt de beoogde bedrijfsopzet getoetst aan deze wet.
Natuurbeschermingswet	Ter bescherming van natuur en landschap is de Natuurbeschermingswet aangenomen. Deze wet regelt de aanwijzing, beheer en bescherming van gebieden die zijn aangewezen als Natura2000-gebied of Beschermd Natuurmonument. Op 1 juli 2015 is de wet gewijzigd door vaststelling van de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS)	Voor de beoogde bedrijfsopzet wordt getoetst of het initiatief significant negatief effect heeft op de aangewezen gebieden. Indien nodig zal ook de PAS hierbij worden betrokken.
Flora- en faunawet	Sinds april 2002 regelt deze wet de bescherming van in het wild voorkomende inheemse planten- en diersoorten.	Onderzocht wordt wat de effecten van het initiatief op de flora en fauna zijn.
Wet ruimtelijke ordening	In deze wet wordt beschreven hoe Nederland wordt geordend. De bevoegdheden tot het maken van een ruimtelijke verordening of verplichting tot het maken van een gemeentelijk bestemmingsplan zijn opgenomen in deze wet. Ook de procedures tot wijziging van een bestemmingsplan zijn opgenomen in de wet.	De procedure tot wijziging van het vigerende bestemmingsplan zoals opgenomen in de wet zal voor onderhavig initiatief worden gevolgd.
Wet archeologische	Op 1 september 2007 is deze wet in werking	Het initiatief zal worden

monumentenzorg	getreden. Hiermee is de zorg voor archeologische monumenten in het proces van ruimtelijke ordening geregeld. Bij het opstellen van onder andere bestemmingsplannen dient rekening te worden gehouden met eventuele archeologische waarden.	getoetst aan de te verwachte archeologische waarden zoals opgenomen in het vigerende bestemmingsplan.
Waterwet	De waterwet, zoals in werking getreden op 22 december 2009, regelt het beheer van het oppervlakte- en grondwater. De visies van de verschillende bestuurslagen wordt vastgelegd in verschillende waterplannen.	De beoogde ontwikkeling wordt getoetst aan de verschillende waterplannen waaronder het waterbeheerplan van waterschap de Dommel.
Meststoffenwet	De Meststoffenwet is op 27 november 1986 vastgesteld. In de Meststoffenwet is opgenomen hoe moet worden omgegaan met geproduceerde mest afkomstig van landbouwhuisdieren. In de Meststoffenwet zijn zones opgenomen waar een gedeelte van de geproduceerde mest moet worden verwerkt. Dit gedeelte is afhankelijk van de regio en hoeveelheid mest die kan worden aangewend op eigen gronden. Alle veehouderijen dienen te registreren hoeveel mest wordt geproduceerd en waar deze mest naar wordt afgevoerd.	De mest afkomstig van de pluimveehouderij zal worden afgevoerd volgens deze wetgeving. In dit MER wordt een toelichting op de afzet van mest gegeven.
Activiteitenbesluit	Voor veel activiteiten zijn in het activiteitenbesluit algemene regels opgenomen. Deze regels zijn ook van toepassing voor bepaalde activiteiten van vergunningsplichtige inrichtingen.	De beoogde bedrijfsopzet dient te voldoen aan verschillende algemene regels die zijn opgenomen in het activiteitenbesluit.
Besluit omgevingsrecht	In dit besluit zijn nadere regels gesteld die betrekking hebben op artikelen van de WABO. In bijlage 1 van dit besluit is opgenomen welke bedrijven vergunningsplichtig zijn en voor welke bedrijven algemene regels gelden zoals opgenomen in het activiteitenbesluit.	De beoogde bedrijfsvoering is vergunningsplichtig omdat het een IPPC-bedrijf is (meer dan 40.000 stuks pluimvee)
Besluit emissiearme huisvesting	Voor veehouderijen zijn in het besluit maximale emissiewaarden opgenomen voor de emissies van ammoniak en fijnstof (bij pluimveehouderijen). Nieuwe stallen dienen per direct te voldoen aan deze maximale emissiewaarde.	Door toepassen van emissiereducerende technieken wordt voldaan aan het besluit. Een toelichting hierop is opgenomen in paragraaf 4.3.1 en 4.4.2 van dit MER
Besluit milieueffectrapportage	De uitvoering van het hoofdstuk over milieueffectrapportage uit de Wet milieubeheer is opgenomen in dit besluit. In dit besluit is opgenomen wanneer voor een plan of project een m.e.r.-procedure benodigd is.	Voor de beoogde situatie dient een MER te worden opgesteld.
Ministeriele regeling omgevingsrecht	In deze regeling zijn onder andere indieningsvereisten opgenomen voor verschillende activiteiten waarvoor een omgevingsvergunning wordt aangevraagd.	Bij indiening van de aanvraag om omgevingsvergunning zal worden voldaan aan de indieningsvereisten.
Regeling ammoniak en	De regeling ammoniak en veehouderij bevat	In de aanvraag en het MER

veehouderij	emissiefactoren voor ammoniak van verschillende huisvestingsystemen. Deze factoren worden onder andere gebruikt bij toetsing aan de Wet, besluit emissiearme huisvesting en beleidslijn IPPC-omgevingstoetsing ammoniak en veehouderij.	wordt gebruik gemaakt van deze factoren. De meest recente regeling is per 1-8-2015 in werking getreden.
Regeling geurhinder en veehouderij	Voor geuremissie zijn emissiefactoren vastgesteld in de regeling geurhinder en veehouderij. Bij toetsing aan de Wet geurhinder en veehouderij wordt gebruik gemaakt van deze factoren.	In de aanvraag en het MER wordt gebruik gemaakt van deze factoren. De meest recente regeling is per 1-8-2015 in werking getreden.
Beleidslijn IPPC-omgevingstoetsing ammoniak en veehouderij	Op 25 juni 2007 is de beleidslijn vastgesteld. Deze beleidslijn is bedoeld als handreiking voor het uitvoeren van de omgevingstoetsing met betrekking tot ammoniakemissie van veehouderijen op grond van de RIE.	De beoogde bedrijfsopzet wordt getoetst aan deze beleidslijn.
Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte	In deze structuurvisie zijn de nationale belangen aangaande ruimtelijke ordening van Nederland opgenomen. Iedere ruimtelijke ontwikkeling van nationaal belang dient te worden getoetst aan deze structuurvisie	Omdat de vestiging van een veehouderij geen nationaal belang is, is toetsing aan deze structuurvisie niet nodig.

2.3 Provinciaal beleid

Beleid		Gevolgen voor MER
Structuurvisie 2010 – partiële herziening 2014	Deze structuurvisie is op 19 maart 2014 in werking getreden. In deze structuurvisie worden de hoofdlijnen van het provinciaal ruimtelijk beleid tot 2025 weergegeven. Nadere regels hieromtrent worden opgenomen in een verordening.	In het kader van het bestemmingsplan zal worden getoetst aan de structuurvisie.
Verordening ruimte 2014 (per 15-7-2015)	Zoals beschreven bevat de Verordening ruimte 2014 regels omtrent de uitwerking van de structuurvisie van de provincie. In de verordening zijn onder andere regels opgenomen voor veehouderijen, EHS en stedelijke ontwikkeling. Daarnaast zijn in hoofdstuk 2 ook algemene regels opgenomen.	Het voorgenomen initiatief moet voldoen aan de regels zoals gesteld in de verordening. De betreffende artikelen zijn: artikel 3, 5, 6, 12, 14 en 18. In de toelichting van het bestemmingsplan wordt hier aan getoetst.
Nadere regels Verordening Ruimte – Brabantse Zorgvuldigheidsscore Veehouderij (per 15-7-2015)	Voor ontwikkelingsmogelijkheden van veehouderijen in de provincie zijn door GS nadere regels vastgesteld. Bij iedere uitbreiding van bebouwing ten behoeve van de veehouderij dient te worden getoetst aan deze regels.	In paragraaf 4.11 van onderhavige MER wordt aan deze nadere regels getoetst.
Verordening Stikstof en Natura2000 Noord-Brabant 2013	Op 29 maart 2013 is deze verordening in werking getreden. In deze verordening worden aanvullende emissie-eisen gesteld aan nieuwe stallen bij het aanvragen van een vergunning in het kader van de Natuur-beschermingswet.	De nieuwe stallen in onderhavige situatie voldoen door toepassing van warmtewisselaars aan de eisen zoals gesteld in de verordening.

2.4 Gemeentelijk beleid

Beleid		Gevolgen voor MER
Structuurvisie 2010, gemeente Bergeijk	Op 3 juni 2010 is door de gemeenteraad de structuurvisie van de gemeente Bergeijk vastgesteld. In deze structuurvisie is de toekomstvisie van de gemeente van het gehele grondgebied beschreven.	Toetsing aan het initiatief vindt plaats in de toelichting van het bestemmingsplan.
Bestemmingsplan 'Buitengebied 2011'	De kaders voor het ruimtelijke beleid van de gemeente Bergeijk is juridisch vastgelegd in het bestemmingsplan 'Buitengebied 2011'. Dit bestemmingsplan is op 7 juli 2011 vastgesteld door de gemeenteraad.	De ontwikkeling is niet passend binnen het vigerende bestemmingsplan. Deze MER wordt opgesteld ter voorbereiding op een nieuwe bestemmingsplan op de projectlocatie.
Bestemmingsplan 'Herziening Buitengebied Bergeijk 2014'	In de herziening zijn de regels rondom de dubbelbestemming 'Archeologie' gewijzigd ten opzichte van het bestemmingsplan 'Buitengebied 2011'. Daarnaast is de uitspraak van de Raad van State op het bestemmingsplan 'Buitengebied 2011' verwerkt in deze herziening	Zie bestemmingsplan 'Buitengebied 2011'
Geurverordening gemeente Bergeijk	In de gemeentelijke geurverordening zijn afwijkende normen opgenomen voor het houden van dieren zonder geuremissiefactor. Voor dieren met geuremissiefactor zijn de wettelijke normen van toepassing	In het kader van de beoordeling van de geuremissie dient rekening te worden gehouden met deze geurverordening.
Geurverordening gemeente Eersel	Iedere gemeente heeft de mogelijkheid om een geurverordening vast te stellen. De gemeente Eersel heeft een geurverordening waarin gewijzigde normen zijn opgenomen voor bepaalde gebieden op het grondgebied. De geurverordening is vastgesteld op 29-9-2015.	Omdat het bedrijf in de nabijheid van woningen gelegen in de gemeente Eersel is gelegen, dient ook te worden getoetst aan de geurverordening van de gemeente Eersel.
Nota gebiedsgericht geluidbeleid gemeente Eersel	In deze nota is voor het grondgebied van de gemeente Eersel onderzocht of afwijkende normen voor geluid nodig zijn.	Bij toetsing aan het aspect geluid zal rekening worden gehouden met deze Nota. Hierbij zal worden getoetst op de dichtstbijzijnde woning in de gemeente Eersel ten opzicht van het plangebied.

3. BESCHRIJVING REFERENTIESITUATIE, BEOOGDE BEDRIJFSOPZET EN ALTERNATIEF

De milieueffecten van het initiatief worden in deze MER vergeleken met de referentiesituatie. Dit is de situatie die zich voordoet indien het initiatief niet wordt uitgevoerd. Hierbij wordt tevens rekening gehouden met de autonome ontwikkelingen ter plaatse. Ook worden hierbij concrete ontwikkelingen in de directe omgeving van de locatie meegenomen, welke reeds kenbaar gemaakt zijn bij de gemeente en berust zijn op vaststaand beleid. Hieronder is de referentiesituatie incl. autonome ontwikkelingen beschreven. Tevens is een toelichting gegeven op de bedrijfsvoering in de beoogde bedrijfsopzet en alternatief.

3.1 Huidige bedrijfsvoering

Voor het bedrijf aan de Schaiksedijk 12 te Riethoven is op 8 juli 1976 een Hinderwetvergunning (nu omgevingsvergunning milieu) verleend voor het houden van 50 melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar. Deze dieren worden gehouden in de aanwezige rundveestal. Aan de achterzijde van de rundveestal is een mestsilo aanwezig, deze silo is op 13 november 1987 gemeld in het kader van de toenmalige Hinderwet. De diertabel van deze vergunning is in Bijlage 2 toegevoegd.

Omdat sinds de plaatsing van de mestsilo geen veranderingen hebben plaatsgevonden beschikt het bedrijf niet over een verleende vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet. Een dergelijke vergunning is pas nodig bij een wijziging van de bedrijfsvoering na referentiedatum (aanwijzing van het Natura2000-gebied). De Natura2000-gebieden zijn allen aangewezen na 10 juni 1994. De laatst verleende toestemming dateert van 13-11-1987 (melding mestsilo) waardoor er voor het bedrijf geen vergunningplicht in het kader van de Natuurbeschermingswet geldt.

De dieren worden gevoerd met het ruwvoer (maïs, gras) afkomstig van de gronden rondom het bedrijf. Het voer wordt opgeslagen in de aanwezige sleufsilo en kuilplaat. Op jaarbasis wordt ca 550 m³ maïs en 400 m³ gras verstrekt aan de dieren. Er wordt geen krachtvoer (mengvoer) verstrekt aan de dieren. In de stallen zijn verschillende drinkbakken aanwezig om de dieren te kunnen voorzien van vers drinkwater. Een koe drinkt ca. 35 m³ water per jaar, bij het houden van 50 melkkoeien is het jaarverbruik van water 1.750 m³.

Naast de voederstoffen voor het vee wordt er ook zaagsel aangevoerd als strooisel in de boxen. Per jaar wordt ca 40 m³ zaagsel gebruikt, dit wordt maandelijks per vrachtwagen aangevoerd.

De melkkoeien op het bedrijf produceren melk voor de menselijke consumptie. Per jaar wordt per koe ca 6.500 liter melk geproduceerd, deze melk wordt ca 3x per week opgehaald door de melkafnemer. In totaal wordt 325.000 liter melk geproduceerd. De mestproductie per melkkoe bedraagt ca 26 m³ per jaar. Het mest van de dieren wordt opgeslagen in de mestkelder onder de stal en in de mestsilo. Het mest wordt uitgereden over de landbouwgronden die behoren tot het bedrijf. Ander afvalstoffen (huishoudelijk afval) komen incidenteel vrij en worden direct van het bedrijf afgevoerd om te laten verwerken door erkende verwerkingsbedrijven.

Het vigerende bestemmingsplan ter plaatse van de projectlocatie zijn het bestemmingsplan 'Buitengebied Bergeijk 2011' en bestemmingsplan 'herziening Buitengebied Bergeijk 2014'. In deze bestemmingsplannen is het bedrijf gelegen ter plaatse van een bouwvlak in de bestemming 'Agrarisch met waarden – Natuur en landschapswaarden 1'. Op onderstaande afbeelding is een uitsnede van het vigerende bestemmingsplan weergegeven.

Afbeelding 4: Uitsnede vigerend bestemmingsplan

Ter plaatse van het agrarisch bedrijf is de uitoefening van een grondgebonden agrarisch bedrijf toegestaan. Alle aanwezige bebouwing is binnen het vigerende bouwvlak gelegen. Momenteel worden er op het bedrijf melk- en kalfkoeien gehouden in de aanwezige stal. De dieren worden gehouden volgens de eisen uit de vigerende vergunning. Omdat de feitelijke situatie overeenkomt met de vergunde situatie en dit passend is in de regels van het vigerende bestemmingsplan is de vergunde situatie als uitgangspunt gehanteerd in dit MER.

Uitbreiding van het agrarisch bedrijf binnen het vigerende bouwvlak is mogelijk mits wordt voldaan aan de bouwvoorschriften uit het bestemmingsplan en de rechtstreeks werkende regels uit de Verordening ruimte van de provincie Noord-Brabant. Verdere uitbreiding is mogelijk door toepassing te geven aan de wijzigingsbevoegdheid zoals opgenomen in artikel 7.7.3 van de regels van het bestemmingsplan. Hierin is opgenomen dat het, onder voorwaarden, mogelijk is het bouwvlak ten behoeve van een grondgebonden agrarisch bedrijf te vergroten naar een omvang van maximaal 1,5 hectare. Daarnaast is het volgens het bestemmingsplan tevens mogelijk om, onder voorwaarden, ter plaatse de bestemming te wijzigen voor vormverandering van het bouwvlak, de bouw van een bedrijfswoning, exploitatie van een gebruikgerichte paardenhouderij of niet-agrarische functies. De volledige regels van deze bestemming zijn opgenomen in Bijlage 3.

Op de gronden waar natuurontwikkeling plaats gaat vinden is enkel de bestemming 'Agrarisch met waarden – Natuur en landschapswaarden 1' gelegen. Deze gronden zijn, conform de regels van het bestemmingsplan, in gebruik voor agrarische bodemexploitatie middels de teelt van gras als ruwvoer voor het vee.

De huidige locatie van initiatiefnemer aan de Gagelgoersedijk 15 te Veldhoven wordt niet in dit MER betrokken, deze locatie is op grote afstand van de projectlocatie gelegen waardoor kan worden geconcludeerd dat de beëindiging van de veehouderij ter plaatse geen effect heeft op de omgeving van onderhavig plangebied.

3.2 Autonome ontwikkelingen

De omgeving van het bedrijf kan worden aangemerkt als een gemengd landelijk gebied. De omgeving bestaat uit landbouwgronden en bossen. Op een grotere afstand zijn verschillende burgerwoningen en enkele agrarische bedrijven gelegen. De veehouderijen in de omgeving zijn recent uitgebreid

waarmee het bouwvlak volledig is benut of hebben geen uitbreidingsmogelijkheden vanwege de aanwezigheid van burgerwoningen. In deze omgeving zijn geen nieuwe ontwikkelingen in voorbereiding of te verwachten van individuele bedrijven.

De verworven rechten zijn gebaseerd op de online database voor de veehouderijbedrijven in Noord-Brabant (WebBVB). Deze database wordt beheerd door de gemeentes en wordt regelmatig geactualiseerd. Alle vergunningen die zijn opgenomen in de database per 25-8-2015 zijn in onderhavig rapport aangemerkt als autonome ontwikkeling.

Doordat het bedrijf moet worden verplaatst in verband met de aanleg van een provinciale weg kan de aanleg van deze weg worden meegenomen als autonome ontwikkeling. Andere ontwikkelingen in de directe omgeving zijn niet concreet genoeg om te worden opgenomen in de beoordeling van het plan.

3.3 Beoogde bedrijfsopzet

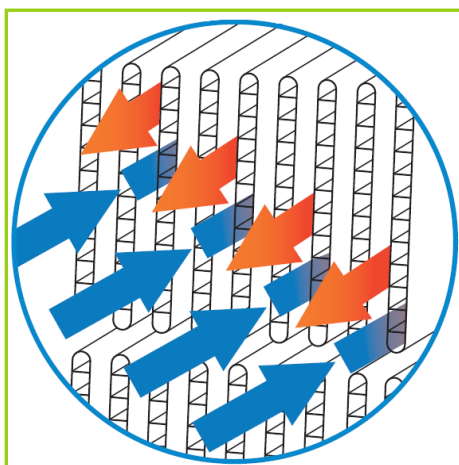
De bedrijfsvoering in de beoogde bedrijfsopzet bestaat uit het houden van vleeskuikens. De andere dieren op het bedrijf worden enkel hobbymatig op het bedrijf gehouden, gelet op de zeer beperkte omvang wordt voor deze dieren geen toelichting gegeven.

3.3.1 Bedrijfsvoering

Per ronde worden alle stallen gelijktijdig bevolkt met kuikens. De dieren worden als ei door de broederij aangeleverd waarna de eieren in de stal uitkomen en de kuikens direct water en voer ter beschikking hebben. Hierdoor is er voor de dieren minder stress tijdens transport naar het bedrijf. De dieren worden gedurende 6-7 weken verder opgefokt tot vleeskuikens. Na deze periode worden alle vleeskuikens gelijktijdig geladen en vervoerd naar de slachterij. Wanneer de dieren uit de stallen zijn, worden de stallen schoongemaakt waarbij de mest vanuit de stallen direct in containers wordt geladen en afgevoerd. Na een 'natte reiniging' blijven de stallen leeg totdat deze droog genoeg zijn om weer nieuwe kuikens/eieren op te zetten.

3.3.2 Emissiereducerende systemen

Voor de verwarming van de stallen wordt gebruik gemaakt van een houtkachel en warmtewisselaars. In de warmtewisselaars wordt geen brandstof verstoekt, hierin wordt de inkomende lucht verwarmd door de uitgaande ventilatielucht. Voor een goede werking van de warmtewisselaars zijn twee ventilatoren in de warmtewisselaar aanwezig. Een ventilator is aanwezig om de inkomende lucht naar binnen te halen en door de warmtewisselaar te stuwen. Daarnaast is een ventilator aanwezig om de warmere lucht uit de stallen door de warmtewisselaar te stuwen. Deze warme lucht verwarmt de inkomende lucht op zonder deze te vermengen. In de warmtewisselaar zijn kanalen aanwezig die de inkomende lucht en warme lucht (Afbeelding 5, rode pijlen warme lucht, blauwe pijlen inkomende buitenlucht).

Afbeelding 5: kanalen in warmtewisselaar (Bron: Agrosupply)

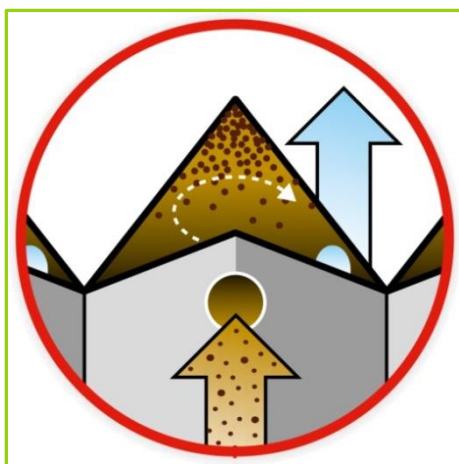
De inkomende lucht wordt in de warmtewisselaar 'voorverwarmd' voordat het de stal in gaat. Door de warmere lucht ontstaat er een beter stalklimaat doordat het strooisel in de stal wordt gedroogd. Een

drogere strooisellaag emitteert ook minder ammoniak, om deze reden is ook de warmtewisselaar opgenomen in de Regeling Ammoniak en Veehouderij (Rav). Daarnaast heeft de warmtewisselaar ook een reductie van fijnstof tot gevolg. Doordat de inkomende en uitgaande lucht elkaar kruisen in de kanalen ontstaat condens in de warmtewisselaar. Het stof wat in de uitgaande ventilatielucht aanwezig is blijft aan de condens plakken waardoor de emissie van fijnstof wordt gereduceerd. De verwarmde lucht wordt verdeeld door de lucht uit de warmtewisselaar in de nok van de stal naar weerskanten van de stal te blazen. De lucht verspreid zich over de gehele stal en zal via de topgevels op het strooisel geblazen worden.

De verdeling van de ventilatie tussen de warmtewisselaar en de overige ventilatie (lengteventilatie) is afhankelijk van de leeftijd van de kuikens en het seizoen. De werking van de warmtewisselaar is afhankelijk van de gewenste temperatuur in de stal en de buitentemperatuur. In de eerste weken na opleg van de kuikens wordt alle lucht door de warmtewisselaar geleid. Naar mate de dieren ouder worden is er minder warmte nodig en wordt er meer geventileerd via de overige emissiepunten. Uiteindelijk is het mogelijk dat in de laatste weken de warmtewisselaar niet meer gebruikt wordt en wordt de gehele stal geventileerd via de overige ventilatie. Op koude winterdagen wordt de warmtewisselaar ook gebruikt bij oudere dieren. Het omslagpunt is afhankelijk van de buitentemperatuur. Bij een hogere buitentemperatuur wordt de warmtewisselaar eerder uitgeschakeld omdat deze dan geen effect meer heeft op de binnentemperatuur. In de notitie van Animal Science Group is vermeld dat op jaarbasis gemiddeld 19,4% van de ventilatielucht door de warmtewisselaar wordt gestuurd. De berekening van dit ventilatiedebiet komt voort uit een andere rapport opgesteld door Wageningen UR Livestock Research (rapport 275, Fijnstofemissie uit stallen: vleeskuikens). In dit rapport is bij verschillende vleeskuikenstallen het ventilatiedebiet gedurende een ronde bepaald.

De capaciteit van de te plaatse warmtewisselaars in de beoogde bedrijfsopzet bedraagt 13.700 m³/h. Volgens de systeembeschrijving van de warmtewisselaar (BWL 2010.13.V5, zie Bijlage 4) is een minimale capaciteit van 0,35 m³/dier/uur benodigd om de emissiereductie van ammoniak en fijnstof te bewerken. Voor de beoogde bedrijfsopzet dient de warmtewisselaar een minimale capaciteit hebben van 12.138 m³/h (34.680 x 0,35). Omdat de te plaatse warmtewisselaar een hogere capaciteit heeft wordt voldaan aan de systeembeschrijving.

Voor de ventilatoren aan de achterzijde van de stal is een droogfilterwand geplaatst om de emissie van fijnstof te beperken. Het stof vanuit deze filterwand wordt uit de lucht gevangen door de centrifugaalkracht van de luchtstroom. Het stof wordt verzameld in V-vormige afzetkamers buiten de luchtstroom zodat de filters de luchtstroom niet beperken. Op Afbeelding 6 is het werkingsprincipe van deze droogfilterwand visueel weergegeven. Per vierkante meter filterwand kan volgens de systeembeschrijving (BWL 2010.09, zie Bijlage 4) maximaal 3600 m³/h worden geventileerd. Bij een maximale ventilatie van 294.780 m³/h in onderhavige situatie bedraagt de filterwand (294.780/3600) 81,88 m². Het aanstroomoppervlak van de filterwand bedraagt in onderhavige situatie 84 m² per stal. (10 wanden, 3 meter breed, 2,8 meter hoog).

Afbeelding 6: principeverzoek droogfilterwand (bron: BigDutchman)

In tegenstelling tot de voorbeeldtekeningen in de leaflet worden de ventilatoren in onderhavige situatie niet verticaal geplaatst. De ventilatoren worden achter de droogfilterwand in het dakvlak geplaatst. In paragraaf 3.3.3 is een nadere toelichting op de ventilatie opgenomen. De tekeningen in de leaflet zijn enkel voorbeeldtekeningen, de afwijkende plaatsing van de ventilatoren zal de werking van de droogfilterwand niet negatief beïnvloeden. Dit blijkt uit het onderzoeksrapport wat ten grondslag ligt aan de leaflet (rapport 394, Wageningen UR Livestock Research). In dit rapport is het reductiepercentage van de droogfilterwand bepaald door metingen op 2 verschillende pluimveehouderijen. Op een van deze bedrijven waren de ventilatoren ook verticaal in het dakvlak geplaatst. Doordat met metingen van deze bedrijven de reductiepercentage is bepaald kan worden geconcludeerd dat de situering van de ventilatoren geen effect heeft op de reductie van fijnstof.

3.3.3 Ventilatie

Volgens het klimaatplatform pluimveehouderij kan bij vleeskuikens worden volstaan met een maximale ventilatie van $7,92 \text{ m}^3/\text{dier}/\text{uur}$. Om voldoende luchtverversing in de stal te garanderen (ook tijdens warmere perioden) is gerekend voor de beoogde bedrijfsopzet gerekend met een hogere maximale ventilatiecapaciteit van $8,5 \text{ m}^3/\text{dier}/\text{uur}$. Voor de ventilatie van de stal zijn, naast de warmtewisselaar, aan de achterzijde 7 ventilatoren aanwezig met een capaciteit van $46.230 \text{ m}^3/\text{uur}$. Omdat de maximale ventilatiecapaciteit alleen benodigd is tijdens warme dagen, en de warmtewisselaar dan is uitgeschakeld, dienen de ventilatoren voldoende capaciteit te hebben voor de maximale ventilatie van $(34.680 \times 8,5) 294.780 \text{ m}^3/\text{uur}$. De 7 ventilatoren hebben een totale capaciteit van $(7 \times 46.230) 323.610 \text{ m}^3/\text{uur}$ waardoor kan worden geconcludeerd dat er altijd voldoende ventilatiecapaciteit aanwezig is in de stallen. Bij de berekening van de capaciteit is reeds rekening gehouden met de weerstand als gevolg van plaatsing van de ventilatoren in de stal. De weerstand is onder andere afkomstig van de inlaatventielen en de droogfilterwand waar de ventilatoren de lucht doorheen moeten drukken (=weerstand). Zonder weerstand is de capaciteit van de ventilatoren nog hoger dan hierboven vermeld.

De ventilatoren aan de achterzijde van de stallen worden niet volledig toerental-gestuurd. Er is dan ook geen sprake van een normale centrale afzuiging. De ventilatoren worden cascade geschakeld om een hogere uittreedsnelheid te garanderen. Een hogere uittreedsnelheid heeft een positief effect op de verspreiding van emissies vanuit de stallen. Één van de ventilatoren is toerental-geregeld, de overige ventilatoren zijn aan/uit-geschakeld. De werking van dit ventilatiesysteem is als volgt: Bij minimale ventilatie is één ventilator (toerental-geregeld) actief, wanneer de maximale capaciteit van deze ventilator is bereikt wordt een aan/uit-gestuurde ventilator ingeschakeld en de toerental-geregelde ventilator teruggetoerd. De capaciteit van deze ventilator neemt weer toe totdat een derde ventilator benodigd is. Dit gaat door totdat 6 aan/uit-geschakelde zijn ingeschakeld en de rest van de ventilatiebehoefte wordt voorzien door de toerental-geregelde ventilator. Deze instellingen worden geregeld door een klimaatcomputer die in de stal aanwezig is. Middels deze klimaatcomputer wordt ook exact de benodigde ventilatie geregeld zodat niet meer wordt geventileerd dan strikt noodzakelijk is. Hierdoor wordt geen onnodig energie verbruikt. De klimaatcomputer stuurt ook de inlaatventielen aan zodat er altijd sprake is van onderdruk in de stallen.

3.3.4 Grond- en afvalstoffen en eindproduct

De dieren worden in het ei aangevoerd vanuit de broederij, enkele dagen voordat de eieren uitkomen worden deze in de stal geplaatst zodat de dieren na geboorte direct voer en water ter beschikking hebben. Daarnaast ondervinden de dieren geen stress als gevolg van de transport. Per ronde worden 138.720 eieren aangeleverd om uit te laten komen in de stal.

Om de dieren in goede omstandigheden op te laten groeien hebben de dieren altijd voer en water ter beschikking via de voer en drinklijnen in de stal. Het voer wordt aangevoerd door vrachtwagens en opgeslagen in de voersilo's tussen de stallen. Per twee stallen is een groep voersilo's aanwezig. Vanuit deze silo's wordt het voer middels vijzels naar de stallen getransporteerd. De samenstelling en hoeveelheid van het voer wordt afgestemd op de leeftijd en gewicht van de dieren in de stal. Per jaar wordt er op het bedrijf ca 29 kg voer per dier aangevoerd en verstrekt aan de dieren. In totaal bedraagt het voerverbruik voor de pluimveehouderij 4.022.880 kg.

Aan de dieren wordt leidingwater verstrekt, doordat het water een constante kwaliteit heeft wat ook geschikt is voor menselijke consumptie is het risico op verontreiniging van het water nihil. Aan het eind van iedere ronde worden de waterleidingen in de stal gereinigd om bacteriegroei in het water te

voorkomen. Daarnaast wordt water gebruikt voor de reiniging van de stallen na iedere ronde. Per jaar wordt ca 50 liter water per dier verbruikt (incl. reiniging). Het waterverbruik vanuit de stallen bedraagt per jaar 7.000 m³. Daarnaast wordt nog leidingwater gebruikt voor huishoudelijk gebruik in de woning en hygiënesluis. Naar verwachting zal dit verbruik ca 300 m³ per jaar bedragen.

Nadat de stallen zijn gereinigd en gedroogd wordt de stal ingestrooid met zaagsel/houtkrullen. Per ronde wordt ca 8 ton aan strooisel gebruikt in de stallen, bij 7 ronden per jaar bedraagt het totale verbruik van strooisel 56 ton. Dit product wordt per ronde aangevoerd en direct in de stallen gereden, er vindt geen opslag van strooisel op het bedrijf plaats.

De te houden kuikens produceren ook mest. De mest wordt uitgescheiden in de stal en aan het eind van de ronde uit de stal gehaald en direct afgevoerd van het bedrijf. Per kuiken wordt op jaarbasis ca 0,02 m³ mest geproduceerd, in totaal bedraagt de mestproductie van alle vleeskuikens op het bedrijf 2.775 m³. De mest wordt na iedere ronde afgevoerd naar een verwerkend bedrijf die de mest omzet voor gebruik in de champignonteelt.

Het uitvalspercentage bij vleeskuikens bedraagt gemiddeld 3% per ronde. Bij een gemiddeld uitvalgewicht van 1,1 kg worden er per ronde 4.500 kg kadavers afgevoerd. De kadavers worden opgeslagen in een vloeiend dichte ton in een kadaverkoeling en 1x per week aangeboden aan een erkend inzamelaar (Rendac). De tonnen worden aan de straatzijde aangeboden zodat de vrachtwagen het bedrijf niet hoeft te betreden.

Het spoelwater wat vrijkomt bij reiniging van de stallen wordt via spoelputten afgevoerd naar een spoelwateropvangput op het bedrijf. Na iedere reiniging wordt het water wat in deze put zit opgehaald door een vrachtwagen en afgevoerd.

Andere afvalstoffen bestaan uit huishoudelijk afval en restanten/lege emballage van reinigingsmiddelen/bestrijdingsmiddelen/diergeneesmiddelen. Het huishoudelijk afval wordt opgeslagen in een container en 2-wekelijks afgevoerd. De restanten van de middelen wordt 1x per jaar afgevoerd naar de gemeentelijke milieustraat.

Als eindproduct worden er iedere ronde slachtrijpe vleeskuikens afgevoerd. De dieren zijn dan ca 7 weken oud en hebben een gewicht van ca 2-2,2 kg. Omdat per ronde 138.720 dieren worden opgelegd en het uitvalspercentage gemiddeld 3 % is worden er per ronde 134.560 slachtrijpe vleeskuikens afgevoerd.

3.3.5 Dierwelzijn

Het houden van dieren op het bedrijf vindt plaats volgens de actuele wet- en regelgeving met betrekking tot diergezondheid en dierwelzijn. Het bedrijf wordt regelmatig bezocht door een vaste dierenarts en het voer wat wordt aangeleverd is afkomstig van GMP-erkende veevoederbedrijven. Het antibioticagebruik op het bedrijf zal tot een minimum worden beperkt. De ondernemer zal er alles aan doen om de dieren zo gezond mogelijk op te fokken zodat ook een gunstig financieel bedrijfsresultaat kan worden behaald.

Met betrekking tot dierwelzijn wordt aangesloten bij de eisen zoals deze zijn opgenomen in het Besluit houders van dieren. Er vindt een registratie plaats van het aantal dieren en het aantal uitgevallen dieren zodat te alle tijde bekend is hoeveel dieren er in de stal worden gehouden.

De leefoppervlakte in de stal bedraagt 2028,6 m², bij een bezetting van 34680 dieren per stal en een eindgewicht van 2,2 kg wordt er 37,6 kg/m² vleeskuiken gehouden. In het Besluit is opgenomen dat onder voorwaarde de bezetting meer dan 33 kg/m² mag bedragen indien wordt voldaan aan de voorwaarden die zijn opgenomen in het besluit. Aan deze voorwaarden wordt door de ondernemer voldaan, verschillende aspecten worden reeds automatisch geregistreerd in de klimaatcomputers die per stal aanwezig zijn.

3.4 Alternatieve situatie

In de alternatieve situatie is er bij verschillende aspecten sprake van een vergelijkbare bedrijfsvoering als de beoogde bedrijfsopzet. In deze paragraaf wordt enkel een toelichting gegeven op de gewijzigde bedrijfsvoering als gevolg van het alternatief.

3.4.1 Bedrijfsvoering

In tegenstelling tot de beoogde bedrijfsvoering worden de dieren langer op het bedrijf gehouden. Dit betekent dat er minder ronden per jaar worden gedraaid. Bij het houden van vleeskuikens volgens het

Beter-Leven-concept (1 ster) worden de dieren 8-9 weken op het bedrijf gehouden. De dieren zijn van een langzaam groeiend ras waardoor de dieren een langere tijd nodig hebben om tot het eindgewicht van ca 2,2 kg te komen. Ook in het alternatief worden er eieren in de stal gelegd en de stallen na iedere ronde gereinigd. In tegenstelling tot de beoogde bedrijfsopzet is een gedeelte van de stal ingericht als overdekte uitloop. De kippen hebben vanaf een leeftijd van 3 weken in de dagperiode beschikking over deze uitloop welke is te bereiken via doorgangen verspreid over de breedte van de stal.

De investeringskosten voor dit alternatief zijn vergelijkbaar met de kosten voor de beoogde bedrijfsopzet.

3.4.2 Emissiereducerende systemen

In deze alternatieve situatie wordt er een grotere warmtewisselaar geplaatst waardoor er meer lucht via de warmtewisselaar de stal verlaat, daarnaast zal altijd lucht via de warmtewisselaar de stal verlaten. De warmtewisselaar is uitgevoerd volgens de systeembeschrijvingen BWL 2010.13.V5 en BWL 2011.02.V2 (zie Bijlage 4). De capaciteit van de warmtewisselaars bedraagt 22.300 m³/h. Volgens de systeembeschrijving dient de capaciteit minimaal 1 m³/dier/h te bedragen. Omdat er in de stallen maximaal 21.250 dieren aanwezig zijn wordt voldaan aan deze voorwaarde uit de beschrijving. De verdeling van de ventilatie tussen de warmtewisselaar en de overige ventilatie (lengteventilatie) is, net als in de beoogde bedrijfsopzet, afhankelijk van de leeftijd van de kuikens en het seizoen. In de eerste weken na opleg van de kuikens wordt alle lucht door de warmtewisselaar geleid. Naar mate de dieren ouder worden de ventilatoren aan de achterzijde van de stal bijgeschakeld. In de notitie van Animal Science Group is vermeld dat op jaarbasis gemiddeld 43,1% van de ventilatielucht door de warmtewisselaar wordt gestuurd, deze waarde is hoger dan in de beoogde bedrijfsopzet doordat er continue lucht wordt geventileerd door de warmtewisselaar. Dit is een vereiste uit de systeembeschrijving.

Andere emissiereducerende systemen zijn niet aanwezig in dit alternatief

3.4.3 Ventilatie

Doordat er minder dieren worden gehouden in de stallen, hoeft ook minder geventileerd te worden. De maximale ventilatiebehoefte bij 21.250 vleeskuikens bedraagt (21.250 x 8,5) 180.625 m³/h. De totale geïnstalleerde ventilatiecapaciteit in het alternatief bedraagt 22.300 m³/h (warmtewisselaar) + 5x ventilatoren met 46.230 m³/h = 253.450 m³/uur. Doordat er sprake is van een grote overcapaciteit kunnen de ventilatoren achter in de stal worden teruggetoerd waardoor de geluidsuitstraling en energieverbruik verder wordt gereduceerd. De ventilatoren kunnen op 80% van de benodigde capaciteit worden ingesteld waardoor nog steeds voldoende ventilatiecapaciteit aanwezig is. Hierbij is reeds rekening gehouden met de weerstand die op de ventilatoren plaatsvindt, zonder weerstand is de capaciteit van de ventilatoren nog hoger.

Omdat in het alternatief sprake is van een overdekte uitloop bestaat bij enkel lengteventilatie de kans dat niet de gehele stal wordt geventileerd. De toegangen naar de uitloop zijn verdeeld over de gehele breedte van de stal waardoor bij lengteventilatie de lucht 'schuin' wordt aangezogen vanuit de openingen. Door aanwezigheid van de warmtewisselaar is er altijd sprake van 'dwarsventilatie' waardoor de lucht vanuit de openstaande doorgangen over de volledige breedte van de stal wordt aangezogen. Daarnaast worden de luchtinlaatkleppen in de stal ook aangestuurd zodat er altijd sprake is van onderdruk in de stallen

Vanuit de overdekte uitloop komen geen emissies vrij. De kuikens hebben de overdekte uitloop enkel in de dagperiode vanaf een leeftijd van 3 weken ter beschikking waardoor deze niet als permanente huisvesting kan worden aangemerkt. Volgens uitspraken van de Raad van State kan een dergelijke uitloop ook buiten beschouwing worden gelaten bij het berekenen van de verspreiding van geur.

3.4.4 Grond- en afvalstoffen en eindproduct

Omdat er, ten opzichte van de beoogde bedrijfsopzet, minder dieren worden gehouden, worden er ook minder grondstoffen (voer, water e.d.) verbruikt en worden er ook minder mest en dieren afgeleverd. Het voer- en waterverbruik per dier is wel gelijk aan de beoogde bedrijfsopzet.

3.4.5 Dierwelzijn

De dieren worden in de alternatieve situatie gehouden volgens het Beter-Leven-concept (1-ster) van de Dierenbescherming. Dit betekent dat de dieren, in vergelijking met de beoogde bedrijfsopzet, meer ruimte in de stal, meer afleidingsmateriaal, meer daglicht in de stal en een overdekte uitloop ter beschikking hebben.

Volgens de criteria mogen er maximaal 12 dieren per m² gehouden worden in de stal. In onderhavige situatie bedraagt het leefoppervlak (102,17 x 20) 2043,4 m². Hierbij mag de oppervlakte van de overdekte uitloop worden meegerekend. Bij een bezetting van 21.250 dieren bedraagt de dierbezetting 10,4 dieren/m², aan dit criterium wordt voldaan. In de stal wordt daglicht voorzien door het aanbrengen van lichtdoorlatende dakplaten. Deze dakplaten worden aan de noordzijde van de stal geplaatst om direct zonlicht in de stal te voorkomen. Als afleidingsmateriaal worden strobalen in de stal geplaatst en dagelijks graan gestrooid in de stallen conform de eisen van het Beter-Leven-concept. Of het bedrijf voldoet aan de eisen van dit concept wordt jaarlijks gecontroleerd door een onafhankelijke inspectie die het bedrijf bezoekt en een certificaat uitbrengt als wordt voldaan aan de gestelde eisen.

3.5 Fasering ontwikkeling

Onderhavige milieueffectrapport maakt onderdeel uit van het bestemmingsplan en omgevingsvergunning voor de realisatie van de pluimveehouderij. Door het bevoegd gezag is een coördinatiebesluit genomen wat betekent dat beide procedures worden gecombineerd en gelijktijdig worden vastgesteld/verleend.

Nadat het bestemmingsplan en omgevingsvergunning voor de bedrijfsopzet onherroepelijk zijn kan worden gestart met de realisatie van de gewenste ontwikkeling. Allereerst wordt de bestaande bebouwing gesloopt. Voorafgaand hieraan zal een sloopmelding worden ingediend bij het bevoegd gezag. Wanneer alle ruimte is vrijgemaakt op het perceel kan worden gestart met de bouwwerkzaamheden van de loods, stallen en woning. Hiervoor wordt eerst het grondwerk uitgevoerd waarna de fundering kan worden gestort voor de gebouwen. Nadat de fundering is uitgehard worden de spanten geplaatst en de wanden en dakbedekking aangebracht. Zodra de bebouwing waterdicht is kan worden gestart met de afwerking en het aanbrengen van de installaties zoals voersysteem en het elektrisch systeem voor verlichting, ventilatie e.d. Als alle installaties zijn voltooid en de landschappelijke inpassing is gerealiseerd, is het bedrijf gereed om dieren te ontvangen. Vanaf dat moment is het bedrijf in werking als vleeskuikenhouderij en worden er regelmatig eieren en grondstoffen aangevoerd en dieren afgevoerd.

Verdere ontwikkelingen van het bedrijf in de toekomst vinden er niet plaats, de omvang van het bedrijf is beperkt door de provinciale regelgeving doordat het bouwvlak een maximale omvang heeft van 1,5 hectare.

4. BESCHRIJVING EFFECTEN

4.1 Natuur

Bij een ruimtelijke ontwikkeling dient ook rekening te worden gehouden met de te beschermen natuurgebieden en planten en dieren. In Nederland worden de gebieden op verschillende wijzen beschermd. De Natura2000-gebieden en Beschermden Natuurmonumenten worden beschermd door de Natuurbeschermingswet. Daarnaast zijn gebieden aangewezen als Ecologische Hoofdstructuur (EHS), deze gebieden worden via het ruimtelijk spoor beschermd. De planten en dieren worden beschermd in de Flora- en faunawet. Deze wetgeving wordt in deze paragraaf nader toegelicht.

4.1.1 Natura2000-gebieden en Beschermden Natuurmonumenten

In het kader van de Natuurbeschermingswet dient te worden beoordeeld of de voorgenomen ontwikkeling een mogelijk significant negatief effect heeft op de aangewezen Natura2000-gebieden of Beschermden Natuurmonumenten. In de omgeving van het bedrijf is op ca. 150 meter het Natura2000-gebied 'Leenderbos, Grote heide en de Plateaux' gelegen. Het betreft in dit geval de rivier de Run welk onderdeel uitmaakt van dit Natura2000-gebied.

Het deelgebied voor natuurontwikkeling ten noorden van de veehouderij maakt direct onderdeel uit van het Natura2000-gebied omdat bij de beoogde ontwikkeling de rivier de Run wordt aangepast.

Andere Natura2000-gebieden binnen 25 kilometer van het bedrijf zijn:

- Kempenland-West: 6,1 km
- Kampina en Oisterwijkse vennen: 21,4 km
- Strabrechtse heide en Beuven: 16,3 km
- Weeter- en Budelerbergen en Ringselven: 20,6 km

Naast de Natura2000-gebieden worden ook de Beschermden Natuurmonumenten in de Natuurbeschermingswet beschermd. De gebieden binnen 25 km van het bedrijf zijn:

- Zwartven: 16,2 km
- Hildsven: 22,3 km
- Kavelen: 19,2 km
- Dommelbeemden: 24,6 km

Tevens is getoetst aan de Natura2000-gebieden gelegen op het Belgisch grondgebied. Dit zijn de gebieden:

- Hageven met Dommelvallei, Beverbeekse heide, Warmbeek en Wateringen
- Valleigebied van de Kleine Nete met brongebieden, moerassen en heiden
- De Ronde Put

In deze paragraaf wordt per deelgebied de effecten op de beschermde gebieden beschreven.

Deelgebied 1: veehouderij

Bij vaststelling of verlening van een plan (bestemmingsplan) of project (omgevingsvergunning) dient rekening te worden gehouden met de effecten van het plan of project op de Natura2000-gebieden. Effecten vanuit een veehouderij op de gebieden hebben voornamelijk betrekking op de stikstofdepositie (ammoniakemissie). De depositie van stikstof kan een verzurend effect hebben waardoor de instandhoudingsdoelstellingen van soorten in het gebied in het gedrang komen. Dit is het geval indien de kritische depositiewaarden van de habitattypen hoger is dan de achtergronddepositie bij het gebied. Toetsing van het aspect verzuring vindt alleen plaats op voor-verzuring-gevoelige habitats binnen de Natura2000-gebieden, dit zijn de habitattypen waarbij de kritische depositiewaarde wordt overschreden door de achtergronddepositie. Het dichtstbijzijnde voor-verzuring-gevoelig gebied is gelegen op 7 km van de veehouderij.

Per 1 juli 2015 is de Natuurbeschermingswet gewijzigd doordat de Programmatische Aanpak Stikstof is vastgesteld, de PAS. In deze PAS wordt ontwikkelingsruimte gegeven aan economische ontwikkelingen die effect hebben op de beschermde gebieden als gevolg van uitstoot van stikstofverbindingen (verzuring). Dit zijn bijvoorbeeld veehouderijen of wegen. De ontwikkelingsruimte wordt gegeven doordat er generieke maatregelen worden voorgeschreven in wetgeving of doordat herstelmaatregelen worden uitgevoerd binnen de Natura2000-gebieden. Door deze maatregelen is

een daling van de stikstofdepositie verzekerd, een deel van deze daling kan worden toegekend om de economische ontwikkelingen toe te staan. De ontwikkelingsruimte wordt verdeeld aan bedrijven die na 1-7-2015 een aanvraag om Natuurbeschermingswetvergunning hebben ingediend bij het bevoegd gezag. Voor ontwikkelingen onder de wettelijke grenswaarde kan worden volstaan met het indienen van een melding.

Omdat voor het project (oprichten van een pluimveehouderij) voor 1 juli 2015 een aanvraag om Natuurbeschermingswet is ingediend bij het bevoegd gezag (provincie Noord-Brabant) is de wijziging van de Natuurbeschermingswet niet van toepassing op deze aanvraag. De berekende waarde in deze aanvraag blijft boven de grenswaarde waardoor nog steeds een vergunningplicht geldt. Het is niet mogelijk voor plannen (zoals bestemmingsplannen) om ontwikkelingsruimte te reserveren voor de ontwikkeling die met vaststelling van het plan mogelijk worden gemaakt.

Voor de beoogde bedrijfsopzet en het alternatief is een passende beoordeling gemaakt, deze beoordeling is als bijlage toegevoegd (Bijlage 5). De gegevens in deze passende beoordeling komen overeen met de gegevens die zijn ingediend bij de aanvraag om vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet. In deze MER is een samenvatting van deze beoordeling opgenomen: *Uit de uitgevoerde berekeningen is gebleken dat middels verplaatsing van het bedrijf van de locatie te Veldhoven naar de Schaiksedijk 12 te Riethoven de stikstofdepositie op de Natura2000-gebieden en Beschermde Natuurmonumenten niet toeneemt. Voor wat betreft verzuring en vermessing is er dus geen sprake van mogelijke negatieve gevolgen. Bovendien is gebleken dat er geen mogelijke andere negatieve gevolgen zijn, zoals oppervlakteverlies, verdroging, verontreiniging e.d. De realisatie van de pluimveehouderij, conform de bedrijfsopzet zoals beschreven in het milieueffectrapport, heeft geen negatieve gevolgen voor de Natura 2000-gebieden en Beschermde Natuurmonumenten.*

Naast bovenstaande toetsing in het kader van het plan is in het kader van het project (aanvraag om omgevingsvergunning) een vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet benodigd. Voor de beoogde bedrijfsopzet en het alternatief is op 24-12-2014 een aanvraag om Natuurbeschermingswetvergunning ingediend bij het bevoegd gezag (provincie Noord-Brabant).

Deelgebied 2: natuurontwikkeling

Ter plaatse van het deelgebied aan de Run zal natuurontwikkeling plaatsvinden. Deze ontwikkeling zal een positief effect hebben op de instandhoudingsdoelstellingen van het gebied 'Leenderbos, Grootte heide & de Plateaux'. Het betreft immers natuurontwikkeling in de directe nabijheid van het gebied. Door het gebied in te richten met als doel om de instandhoudingsdoelstellingen van de soorten te behalen .

4.1.2 Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN voorheen Ecologische Hoofdstructuur) is een netwerk van natuurgebieden en verbindingzones. Bescherming van het Natuurnetwerk Nederland is alleen van toepassing op projecten of handelingen binnen deze gebieden. Bij ontwikkelingen binnen het NNN moet de beschadigde natuur op een passende wijze gecompenseerd worden. In provincie Noord-Brabant is de begrenzing inmiddels voltooid door het opstellen van zogeheten begrenzingsplannen voor de EHS. Deze gebieden zijn overgenomen in het NNN.

De afstand van het bedrijf tot een in het kader van de EHS aangewezen gebied bedraagt circa 75 meter. Dit betreft een op de kaart van de Verordening ruimte van de Provincie Noord-Brabant aangewezen bosgebied gelegen aan de rivier de Run (zie Afbeelding 7). Op de interactieve kaart van het natuurbeheerplan is aangegeven wat het natuurbeheertype van de aangewezen gebieden is (Afbeelding 8). Het bosgebied ten noordwesten van de veehouderij heeft als type 'N16.01 Droog bos met productie'.

Ten noordoosten van het gebied vindt in het kader van het bestemmingsplan natuurontwikkeling plaats. Deze natuurontwikkeling wordt deels binnen de EHS gerealiseerd. Dit gebied is in het natuurbeheerplan opgenomen als 'N00.01 Nog om te vormen landbouwgrond naar natuur'.

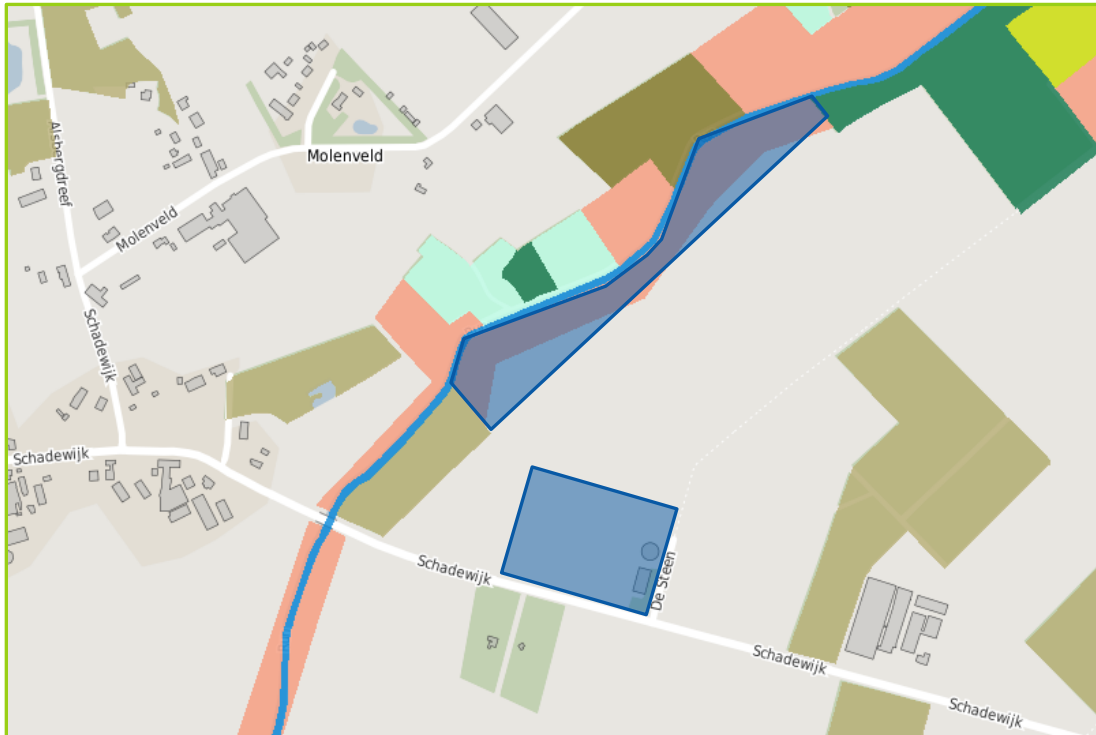

Afbeelding 7: Ligging NNN/EHS, uitsnede kaart VR2014

In de provinciale Verordening ruimte zijn in artikel 5 regels opgenomen voor de bescherming de EHS, de voorloper van NNN. Deze regels zijn enkel van toepassing voor ontwikkelingen binnen de ecologische hoofdstructuur. Omdat de locatie van de veehouderij buiten het NNN is gelegen zijn deze regels niet van toepassing.

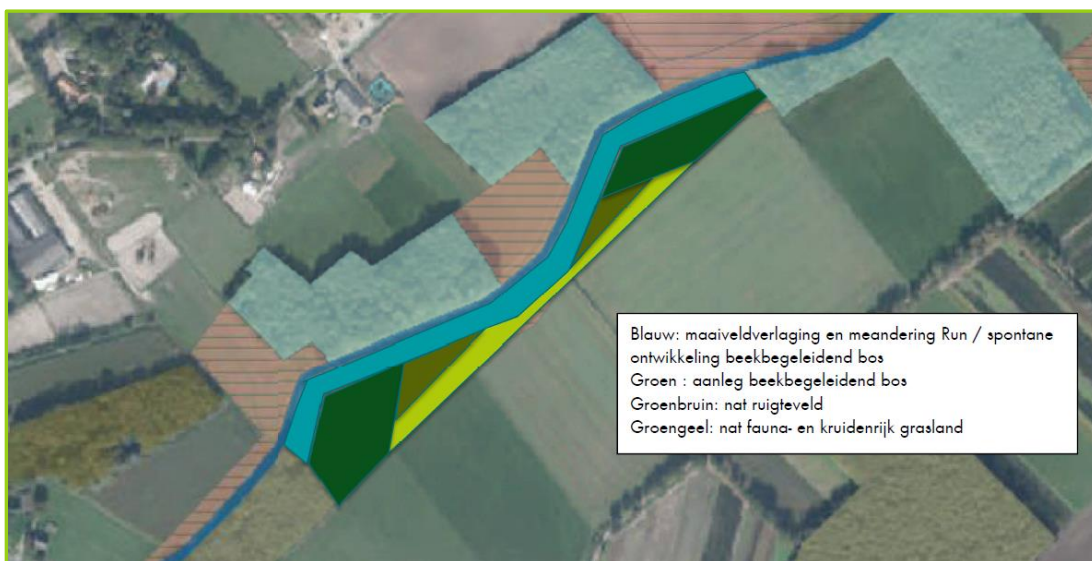
De uitstoot van ammoniak kan mogelijk een negatief effect hebben op de natuurdoelen, dit wordt externe werking genoemd. Met betrekking tot deze externe werking is een rapport opgesteld door IJzerman Advies waarin een toelichting is opgenomen met betrekking tot de effecten van uitstoot van ammoniak als gevolg van de vestiging van de pluimveehouderij. Dit rapport is als bijlage toegevoegd (Bijlage 6: Quickscan Flora en Fauna en toelichting NNN).

Afbeelding 8: Natuurbeheertypen Natuurbeheerplan Noord-Brabant

Voor de natuurontwikkeling zijn de regels uit de provinciale Verordening wel van toepassing. De regels uit de verordening hebben betrekking op het behoud, herstel of duurzame ontwikkeling van de ecologische waarden en kenmerken van het betreffende natuurbeheertype. Omdat het betreffende natuurbeheertype N00.01 nog niet is ontwikkeld naar natuur, zijn er geen specifieke ecologische waarden en kenmerken. Op de ambitiekaart van het Natuurbeheerplan is opgenomen dat de ambitie is om de gronden ter plaatse van het natuurbeheertype N00.01 om te vormen naar beekbegeleidende bossen, nat ruigteveld en nat fauna- en kruidenrijk grasland. Op onderstaande afbeelding is een inrichtingsschets van dit deel van het plangebied weergegeven. In deze inrichting is rekening gehouden met de beheertypen uit de ambitiekaart van de provincie Noord-Brabant.

Afbeelding 9: Inrichtingsschets natuurontwikkeling (voorlopige schets)

Na vaststelling van het bestemmingsplan zullen deze gronden worden ontwikkeld en kunnen in een eerstvolgende herziening van het Natuurbeheerplan de voorgestelde beheertypen worden

opgenomen. De natuurontwikkeling levert derhalve een positieve bijdrage op de ontwikkeling van aaneengesloten natuurgebieden zoals dit is bedoeld in het Natuurnetwerk Nederland.

De effecten zijn bij het alternatief gelijk aan de beoogde bedrijfsopzet omdat in het alternatief geen veranderingen aan bebouwing of indeling van het terrein zijn opgenomen.

4.1.3 Flora en fauna

De bescherming van soorten is verankerd in de Flora- en faunawet, die op 1 april 2002 van kracht is geworden. In de Flora- en faunawet zijn verbodsbepalingen opgenomen die bijvoorbeeld het doden of verwonden van dieren en het aantasten van vaste rust- of verblijfplaatsen strafbaar stellen.

Artikel 75 van de wet biedt echter de mogelijkheid om een ontheffing aan te vragen voor bepaalde activiteiten die leiden tot een overtreding van de verbodsbepalingen.

In de wet zijn de soorten opgesplitst in verschillende categorieën. De indeling van de beschermde soorten in verschillende beschermingscategorieën heeft met name invloed op het beschermingsregime dat ten aanzien van de betreffende soort geldt. In de Flora- en faunawet staan verschillende verbodsbepalingen. Ten aanzien van activiteiten op het gebied van beheer en onderhoud en ruimtelijke inrichtingen en ontwikkelingen is in bepaalde gevallen vrijstelling mogelijk.

Aan een dergelijke vrijstelling kunnen voorwaarden zijn verbonden, zoals het werken volgens een door de minister van goedgekeurde gedragscode. Een gedragscode is een document waarin een (branche)organisatie aangeeft welke specifieke maatregelen zij treft wanneer beschermde soorten of hun leefgebied door bepaalde activiteiten worden aangetast.

Wanneer voor het overtreden van de verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet geen beroep kan worden gedaan op een vrijstelling, dan is daarvoor een ontheffing vereist op grond van artikel 75c Flora- en faunawet. De minister van beoordeelt of een ontheffing al dan niet wordt afgegeven. Daarbij speelt de staat van instandhouding van de betreffende soort(en) een belangrijke rol. Als specifieke voorwaarde in zo'n ontheffing kan de minister bepalen dat verlies aan leefgebied van een bepaalde soort gecompenseerd moet worden.

Hierbij geldt dat de regeling strikter is bij een zeldzame soort en ingrijpende activiteit. Vogels zijn in Nederland op gelijke wijze beschermd, waarbij geldt dat vooral in het broedseizoen (15 maart – 15 juli) sprake kan zijn van verontrusten, doden of verstoren van nestplaatsen.

De soortenbeschermende werking is dus opgenomen in de Flora- en Faunawet. Gelet op de aard van het initiatief dient met name bepaald te worden of zich in de directe nabijheid van de op te richten bebouwing beschermde soorten (rode lijst soorten) bevinden, die verstoord zouden kunnen worden. Verboden handelingen dienen desondanks zoveel mogelijk te worden voorkomen en handelingen mogen niet leiden tot aantasting van de gunstige staat van instandhouding. Het (onopzettelijk) doden, verwonden of verontrusten van deze soorten dient zo veel mogelijk voorkomen te worden.

Door IJzerman Advies is in het kader van de bestemmingsplanprocedure een quickscan flora en fauna uitgevoerd (Bijlage 6). Hieronder wordt een samenvatting van de bevindingen van deze scan beschreven.

Binnen het plangebied van de veehouderij zijn geen aanwijzingen gevonden dat er beschermde flora en ongewervelden aanwezig zijn. Binnen het plangebied is het mogelijk dat er algemene amfibieënsoorten voorkomen, voor deze soorten geldt een vrijstelling in het kader van de Flora- en faunawet. Minder algemene of stikt beschermde soorten zijn volgens de quickscan niet aangetroffen. Op het moment van het veldbezoek in juni 2015 zijn er geen broedende vogels of nesten geconstateerd. Bij sloop van de gebouwen dient rekening te worden gehouden met broedende vogels, aangeraden wordt de sloopwerkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren. Dit geldt ook voor de bouwwerkzaamheden bij eventueel broedende weidevogels.

Ook bij zoogdieren dient rekening te worden gehouden met de aanwezigheid van deze dieren. Het is niet toegestaan om zoogdieren opzettelijk te verstoren. In en rondom de bestaande bebouwing zijn geen verblijfslocaties voor vleermuizen aangetroffen. Ook worden door de ontwikkeling geen lijnvormige structuren aangepast of verwijderd waardoor er negatieve effecten optreden op lokale populaties van vleermuizen.

Geconcludeerd kan worden dat een verklaring van geen bezwaar in het kader van de Flora en Faunawet niet noodzakelijk is. Er wordt bij het bedrijf nieuwe erfbeplanting aangelegd zodat de schuil- en broedgelegenheid voor verschillende dieren aanwezig blijft.

4.2 Geurhinder

4.2.1 Individuele hinder

De geuremissie vanuit de veehouderij wordt veroorzaakt door de dieren die op het bedrijf worden gehouden. De Wet geurhinder en veehouderij is het exclusieve toetsingskader voor geur afkomstig van veehouderijen/dierenverblijven.

Op het bedrijf aan de Schaiksedijk 12 te Riethoven worden voornamelijk vleeskuikens gehouden. Daarnaast worden er nog hobbymatig enkele schapen en runderen gehouden. Voor de vleeskuikens en schapen zijn in de Regeling geurhinder en veehouderij (Rgv) emissiefactoren opgenomen waarmee de geuremissie en geurbelasting op geurgevoelige objecten moet worden berekend. Deze geuremissiefactoren en totale geuremissie zijn opgenomen in bijlage 1 van het MER. De emissiefactoren en invoergegevens van het alternatief zijn ook opgenomen in deze bijlage. Voor het rundvee zijn in de Rgv geen emissiefactoren opgenomen. In de wet is bepaald dat voor dieren waarvoor geen emissiefactor is opgenomen vaste afstanden van het dierenverblijf tot geurgevoelige objecten gelden.

Gemeenten hebben een bevoegdheid om, indien dat noodzakelijk wordt geacht, een geurverordening vast te stellen waarin afwijkende normen voor geurbelasting of vaste afstanden zijn opgenomen. Zoals opgenomen in hoofdstuk 2 hebben de gemeenten Bergeijk en Eersel een geurverordening vastgesteld. De geurbelasting vanuit de veehouderij zal worden getoetst aan deze geurverordeningen.

In de Rgv is tevens vastgesteld dat de geurbelasting op geurgevoelige objecten berekend dient te worden met het programma V-stacks vergunning 2010. In april 2014 is, in een rapport van ingenieurs- en adviesbureau Witteveen en Bos in opdracht van de provincie Noord-Brabant, de betrouwbaarheid van het rekenprogramma in twijfel getrokken. Naar aanleiding van dit rapport is door het ministerie van Infrastructuur en Milieu aangegeven dat een werkgroep wordt ingesteld om de Wet geurhinder en veehouderij te evalueren. Het advies naar aanleiding van de evaluatie zal naar verwachting medio 2016 bekend worden gemaakt. Tot op heden moet wettelijk worden gerekend met het programma V-stacks vergunning 2010. Voor de volledigheid is in het kader van deze MER de geuremissie vanuit de veehouderij ook berekend met het programma Geomilieu. Dit programma wordt ook gebruikt om de luchtkwaliteit en geurverspreiding van industriële bedrijven inzichtelijk te maken.

Toetsing aan de geurnormen hoeft volgens de wet enkel plaats te vinden op woningen of kantoren die niet behoren bij de eigen of een andere veehouderij. Deze punten zijn geselecteerd in verschillende windrichtingen in het buitengebied en bebouwde kom (van Walik/Riethoven en Eersel). In de berekeningen voor het aspect geur is in de bijlagen ook het object aan de zuidzijde van de Schaiksedijk tegenover de bedrijfslocatie meegenomen (Schaiksedijk ongenummerd). Dit object is volgens de definitie uit de Wet geurhinder en veehouderij echter geen geurgevoelig object. Het is immers niet bestemd voor menselijk verblijf omdat deze locatie volgens het bestemmingsplan bestemd is als 'Bos'. In deze MER zal dan ook geen toetsing worden uitgevoerd op dit object. Voor de volledigheid is ter plaatse van dit object wel een rekenpunt opgenomen omdat er naar verwachting wel bewoning plaatsvindt.

Voor de bepaling van de invoergegevens voor de berekening in V-stacks vergunning 2010 is op het moment van inwerkingtreding van de Wet geurhinder en veehouderij een gebruikershandleiding V-stack vergunning opgesteld. Deze handleiding is voor het laatst in 2010 herzien. Omdat inmiddels (6 jaar later) de techniek, kennis en inzichten met betrekking tot ventilatiesystemen zijn gewijzigd, zijn op basis van deze kennis de invoergegevens bepaald. Deze invoergegevens zijn toegelicht in Bijlage 2. Voor de volledigheid is ook een berekening gemaakt waarbij de invoergegevens volgens de handleiding zijn bepaald. Hierbij wordt gebruik gemaakt van één fictief emissiepunt per stal. Met behulp van deze gegevens is een berekening gemaakt met het programma V-stacks vergunning 2010. Een toelichting op de invoergegevens en de rekenresultaten van deze berekeningen (van de beoogde bedrijfsopzet en het alternatief) zijn opgenomen in Bijlage 7. Uit de berekeningen met deze invoergegevens blijkt dat de geurbelasting op de meeste woningen lager is dan volgens de andere

berekeningen. Omdat in onderhavige MER van een worst-case-situatie wordt uitgegaan, worden de invoergegevens gebruikt zoals deze zijn opgenomen in Bijlage 2 zijn opgenomen.

De invoergegevens en resultaten van de berekening met Geomilieu zijn opgenomen in Bijlage 8. In Bijlage 2 zijn de gebruikte invoergegevens voor dit programma toegelicht. Deze invoergegevens zijn gebaseerd op de laatste kennis en inzicht van het ventilatiesysteem.

Met beide programma's zoals hierboven beschreven zijn berekeningen gemaakt van de beoogde bedrijfsopzet en het alternatief. De rekenresultaten zijn weergegeven in onderstaande tabellen. Uit de berekeningen blijkt dat in beide situaties wordt voldaan aan de geurnormen zoals opgenomen in de gemeentelijke verordening of Wet geurhinder en veehouderij.

Tabel 4: Rekenresultaten geur V-stacks vergunning 2010

Geurgevoelig object	Geurnorm	Beoogde situatie	Alternatief
Schaiksedijk 1b	3,0	0,2	0,2
Schaiksedijk 2a	3,0	0,2	0,2
Lijsterlaan 12	3,0	0,3	0,2
Schadewijk 32	10,0	0,5	0,4
Schadewijk 30a	10,0	0,4	0,4
Tasbroekwegje 14	10,0	0,7	0,5
Zandbogten 1	10,0	0,5	0,4
Hoogstraat 22	3,0	0,2	0,2
Den Daal 8	3,0	0,1	0,1
Schaiksedijk RvR1	14,0	0,3	0,2
Schaiksedijk RvR2	14,0	0,3	0,2

Tabel 5: Rekenresultaten geur Geomilieu

Geurgevoelig object	Geurnorm	Beoogde situatie	Alternatief
Schaiksedijk 1b	3,0	0,15	0,12
Schaiksedijk 2a	3,0	0,15	0,12
Lijsterlaan 12	3,0	0,21	0,16
Schadewijk 32	10,0	0,33	0,30
Schadewijk 30a	10,0	0,30	0,27
Tasbroekwegje 14	10,0	0,38	0,35
Zandbogten 1	10,0	0,28	0,26
Hoogstraat 22	3,0	0,13	0,11
Den Daal 8	3,0	0,08	0,07
Schaiksedijk RvR1	14,0	0,22	0,18
Schaiksedijk RvR2	14,0	0,21	0,16

Voor dieren waarvoor geen emissiefactor is opgenomen zijn in de wet enkel vaste afstanden tot woningen van derden opgenomen. Deze afstand bedraagt minimaal 25 meter (van de buitenzijde van het dierenverblijf tot woningen). De werkelijke afstand tot de dichtstbijzijnde woning aan de Schadewijk 32 bedraagt 333 m. Hierbij is de rand van de loods gehanteerd, waar de schapen en overig rundvee worden gehouden. Geconcludeerd kan worden dat ruimschoots wordt voldaan aan de vaste afstand.

Gedurende een ronde voor het houden van vleeskuikens verandert de geuremissie vanuit de stallen. In het begin van de ronden (bij jonge dieren) zal de geuremissie lager zijn dan aan het eind van de ronde. Om het effect van deze fluctuatie in beeld te brengen is een berekening gemaakt met het programma Geomilieu. Hierbij wordt de maximale geurbelasting berekend. Een nadere toelichting op deze berekening is als bijlage (Bijlage 9) toegevoegd. In onderstaande tabel zijn de rekenresultaten weergegeven.

Tabel 6: Rekenresultaten geur maximale belasting

Geurgevoelig object	norm	99,99-percentiel beoogde situatie
Schaiksedijk 1b	24,0	2,18
Schaiksedijk 2a	24,0	1,86
Lijsterlaan 12	24,0	2,35
Schadewijk 32	80,0	4,15
Schadewijk 30a	80,0	3,62
Tasbroekwegje 14	80,0	3,51
Zandbogten 1	80,0	3,15
Hoogstraat 22	24,0	2,10
Den Daal 8	24,0	1,30
Schaiksedijk ongen	82,88	13,05
Schaiksedijk RvR1	82,88	2,17
Schaiksedijk RvR2	82,88	2,09

Uit de gemaakte berekening blijkt dat de berekende belasting voldoet aan de gestelde normen.

4.2.2 Woon- en leefklimaat

Naast de toetsing aan de geurnormen en vaste afstanden dient er bij een ruimtelijke ontwikkeling ook rekening te worden gehouden met de omgeving. Er dient na vestiging sprake te zijn van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat.

Voor dieren zonder geuremissiefactor zijn, zoals in paragraaf 4.2.1 beschreven, vaste afstanden van toepassing. Uit jurisprudentie blijkt dat indien wordt voldaan aan deze vaste afstanden er ter plaatse van woningen sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat.

Door vestiging van de pluimveehouderij aan de Schaiksedijk 12 te Riethoven is er sprake van een toename van geurbelasting op woningen in de omgeving. Deze toename van emissie heeft invloed op het woon- en leefklimaat ter plaatse van woningen in de omgeving. Het woon- en leefklimaat wordt bepaald door een vergelijking te maken met de geurbelasting als gevolg van de veelvoud van de veehouderijen in de omgeving van het betreffende geurgevoelige object (achtergrondbelasting) en de geurbelasting afkomstig van de veehouderij waar de ontwikkeling plaatsvindt (voorgroundbelasting). Bij het bepalen van de geurhinder geldt als vuistregel dat de voorgroundbelasting maatgevend is indien deze tenminste de helft bedraagt van de achtergrondbelasting. De belasting wordt berekend met het programma V-stacks gebied 2010.

De voorgroundbelasting is berekend door de invoergegevens uit de berekening voor individuele hinder in te voeren in het rekenprogramma. Dit programma geeft een nauwkeurigere weergave van de berekening dan het programma V-stacks vergunning 2010 (afronding).

Voor de berekening van de achtergrondbelasting is uitgegaan van emissies en emissiepunten zoals opgenomen in web-BVB van de provincie Noord-Brabant (referentiedatum 25-08-2015). Voor de veehouderij aan de Schaiksedijk 12 zijn de werkelijke invoergegevens gebruikt zoals deze ook zijn gebruikt voor de voorgroundbelasting. Hierdoor is een goede vergelijking mogelijk tussen de voorground- en achtergrondbelasting. Conform de richtlijnen van Infomil dienen alle veehouderijen binnen 2 kilometer van het geurgevoelige object te worden meegenomen in de berekening. Voor de volledigheid zijn alle veehouderijen in de gemeente Bergeijk en Eersel ingevoerd. In het rekenprogramma is ingevoerd dat enkel de veehouderijen die binnen 2 kilometer van een woning zijn gelegen worden meegenomen in de berekening.

De toetspunten zijn overgenomen uit de berekening voor individuele hinder (zie par 4.2.1). Andere woningen zijn op een grotere afstand van het bedrijf aan de Schaiksedijk 12 gelegen waardoor de bijdrage van dit bedrijf op deze woningen lager is. Voor onderhavige ontwikkeling zijn de geselecteerde woningen het meest bepalend. Om een beeld te krijgen van de achtergrondconcentratie

op woningen die verder weg zijn gelegen is een verspreidingskaart gemaakt van zowel de vergunde als beoogde situatie en het alternatief. Deze kaarten zijn opgenomen in Bijlage 10.

Allereerst is een berekening gemaakt van de huidige situatie. In onderstaande tabel is de achtergrondconcentratie in de huidige situatie weergegeven (invoergegevens zijn opgenomen in Bijlage 10).

Tabel 7: Achtergrondbelasting huidige situatie

	Adres	Achtergrondbelasting	Percentage geur-gehinderde
1	Schaiksedijk 1b, Walik	3,141	5%
2	Schaiksedijk 2a, Walik	2,996	5%
3	Lijsterlaan 12, Walik	3,763	6%
4	Schadewijk 32, Eersel	4,561	7%
5	Schadewijk 30a, Eersel	3,507	6%
6	Tasbroekwegje 14, Eersel	1,88	3%
7	Zandbogten 1, Eersel	1,595	3%
8	Hoogstraat 22, Eersel	1,286	3%
9	Den Daal 8, Eersel	1,03	2%
10	Schaiksedijk RvR1, Walik	5,207	8%
11	Schaiksedijk RvR2, Walik	4,407	7%

Voor de beoogde bedrijfsopzet is eveneens een berekening gemaakt van de achtergrondbelasting. Daarnaast is ook de voorgrondbelasting inzichtelijk gemaakt. De volledige invoergegevens en rekenresultaten van beide berekeningen zijn opgenomen in Bijlage 10. In Tabel 8 en Tabel 9 zijn de rekenresultaten weergegeven.

Tabel 8: samenvatting berekeningen tbv woon- en leefklimaat beoogd

Rekenpunt	Adres	Achtergrondbelasting	Voorgrondbelasting	Meest bepalende belasting	Percentage geur-gehinderde
1	Schaiksedijk 1b, Walik	3,279	0,205	Achtergrond	5%
2	Schaiksedijk 2a, Walik	3,192	0,206	Achtergrond	5%
3	Lijsterlaan 12, Walik	3,943	0,287	Achtergrond	6%
4	Schadewijk 32, Eersel	4,728	0,501	Achtergrond	7%
5	Schadewijk 30a, Eersel	3,767	0,435	Achtergrond	6%
6	Tasbroekwegje 14, Eersel	2,276	0,672	Achtergrond	4%
7	Zandbogten 1, Eersel	1,938	0,504	Achtergrond	4%
8	Hoogstraat 22, Eersel	1,383	0,183	Achtergrond	3%
9	Den Daal 8, Eersel	1,106	0,118	Achtergrond	2%
10	Schaiksedijk RvR1, Walik	5,360	0,304	Achtergrond	8%
11	Schaiksedijk RvR2, Walik	4,759	0,279	Achtergrond	7%

Tabel 9: samenvatting berekeningen t.b.v. woon- en leefklimaat alternatief

Rekenpunt	Adres	Achtergrondbelasting	Voorgroondbelasting	Meest bepalende belasting	Percentage geurghinderde
1	Schaiksedijk 1b, Walik	3,269	0,156	Achtergrond	5%
2	Schaiksedijk 2a, Walik	3,124	0,149	Achtergrond	5%
3	Lijsterlaan 12, Walik	3,931	0,216	Achtergrond	6%
4	Schadewijk 32, Eersel	4,615	0,393	Achtergrond	7%
5	Schadewijk 30a, Eersel	3,621	0,340	Achtergrond	6%
6	Tasbroekwegje 14, Eersel	2,102	0,508	Achtergrond	4%
7	Zandbogten 1, Eersel	1,832	0,400	Achtergrond	3%
8	Hoogstraat 22, Eersel	1,364	0,140	Achtergrond	3%
9	Den Daal 8, Eersel	1,100	0,083	Achtergrond	2%
10	Schaiksedijk RvR1, Walik	5,378	0,224	Achtergrond	8%
11	Schaiksedijk RvR2, Walik	4,701	0,210	Achtergrond	7%

Door voorgenomen ontwikkeling neemt de achtergrondbelasting op de woningen in de directe omgeving licht toe. Dit is eenvoudig te verklaren doordat er, ten opzichte van de huidige situatie, sprake is van oprichting van een veehouderij met dieren waarvoor een geuremissiefactor is vastgesteld. Dit was in de huidige situatie niet het geval.

PRA Odournet BV heeft in opdracht van het voormalige ministerie van VROM de relatie tussen geurbelasting en geurhinder onderzocht. Aan de hand van de meest bepalende belasting is het percentage geurghinderde berekend. Ter plaatse van het Ruimte-voor-Ruimte-kavel nr 1 (beoogd en alternatief) is het percentage geurghinderde in het hoogst (8%).

In het kader van de provinciale verordening ruimte zijn normen opgenomen voor de achtergrondbelasting. Ter plaatse van woningen in het buitengebied mag de achtergrondbelasting niet meer bedragen dan 20% en ter plaatse van de bebouwde kom bedraagt de achtergrondbelasting maximaal 12%. Daarnaast heeft de gemeente Eersel een gebiedsvisie vastgesteld waarin streefwaarden zijn opgenomen om aan te geven wat een aanvaardbaar woon- en leefklimaat is. Voor het buitengebied is een streefwaarde opgenomen van 16-20%, voor invloedsgebieden rondom de kernen en industrieterreinen is een waarde van 12-16% opgenomen. Binnen de kernen binnen de gemeente Eersel is in de gebiedsvisie een streefwaarde van 8-12% opgenomen. Deze normen komen op hoofdlijnen overeen met de normen zoals opgenomen in de provinciale verordening.

Het percentage geurghinderden voldoet ruimschoots aan de waarden die zijn opgenomen in de provinciale verordening. Buiten de bebouwde kom bedraagt het hoogste percentage 8%, binnen de kom is dit 6% (voor zowel de beoogde bedrijfsopzet als het alternatief).

Voor de woningen binnen de gemeente Eersel is het hoogste percentage berekend op de woning in het buitengebied aan de Schadewijk 32 (2x 7%). Hiermee wordt ruimschoots voldaan aan de streefwaarden die zijn opgenomen in de gemeentelijke gebiedsvisie. Ter plaatse van deze woning wordt zelfs voldaan aan de streefwaarde die van toepassing is op de bebouwde kommen binnen de gemeente.

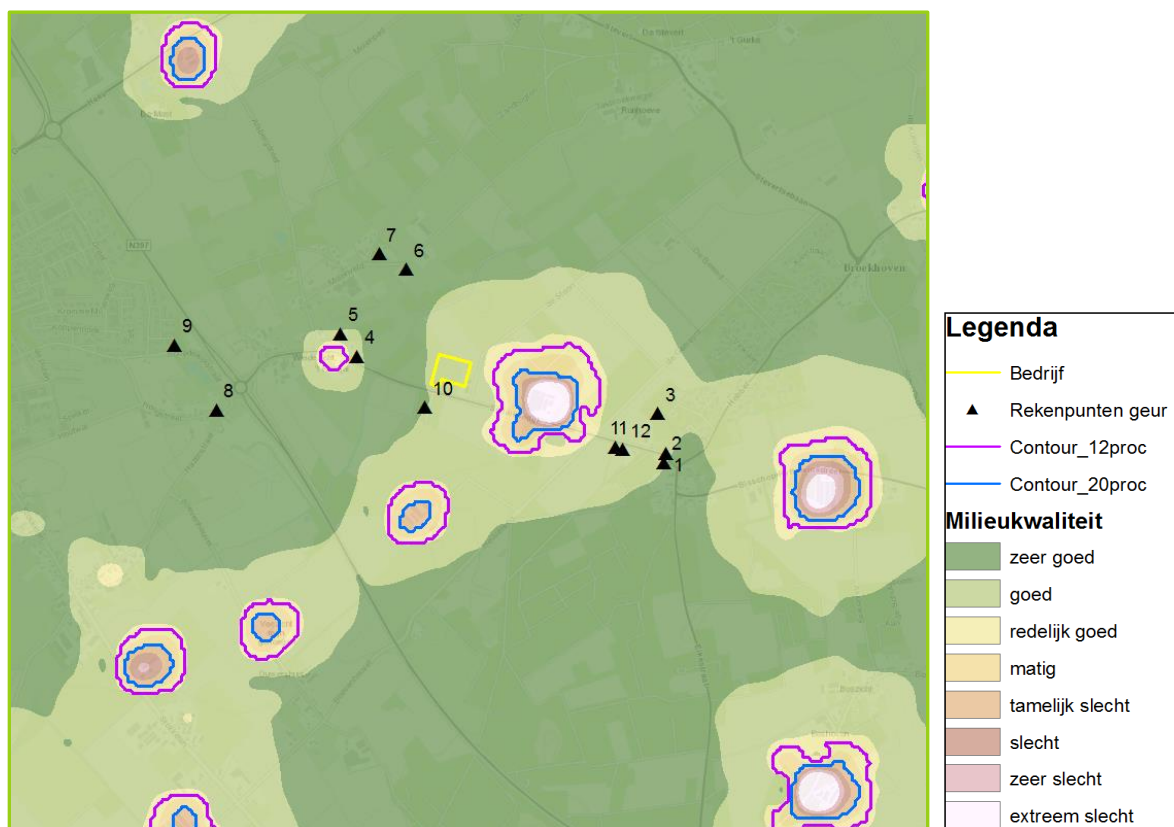
Het RIVM hanteert bij haar milieuraportages voor het aspect geurhinder milieukwaliteitscriteria zoals opgenomen in onderstaande tabel.

Tabel 10: relatie percentage geurgehinderden en milieukwaliteit

Milieukwaliteit	Geurgehinderden [%]
zeer goed	< 5
goed	5 – 10
redelijk goed	10 – 15
matig	15 – 20
tamelijk slecht	20 – 25
slecht	25 – 30
zeer slecht	30 – 35
extreem slecht	35 – 40

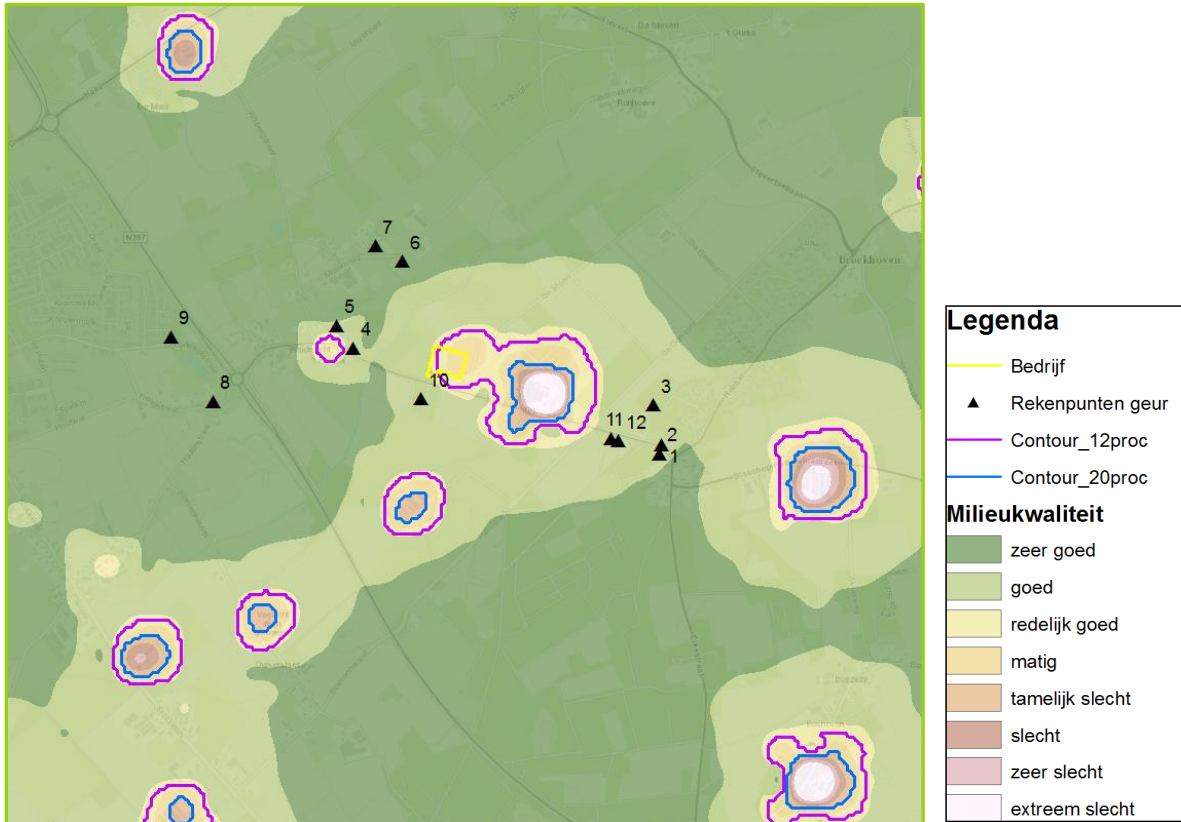
Uit de berekeningen blijkt dat ter plaatse van de meest bepalende woning sprake is van een milieukwaliteit welke aangemerkt kan worden als 'goed'. Een 'goed' woon- en leefklimaat komt overeen met een voorgrondbelasting van 3,9 Oue. Ter plaatse van de meest bepalende woning (Tasbroekwegje 14) bedraagt de voorgrondbelasting respectievelijk 0,672 en 0,508 Oue.

Voor woningen die verder weg zijn gelegen is de milieukwaliteit van de vergunde en beoogde situatie en het alternatief weergegeven op onderstaande afbeeldingen. Tevens is op deze afbeeldingen de grens vanuit de provinciale verordening (12 en 20%) weergegeven. Deze contouren zijn gelegen in de milieukwaliteiten 'redelijk goed' en 'matig'. Deze afbeeldingen zijn afkomstig van de kaarten zoals bijgevoegd in Bijlage 10.

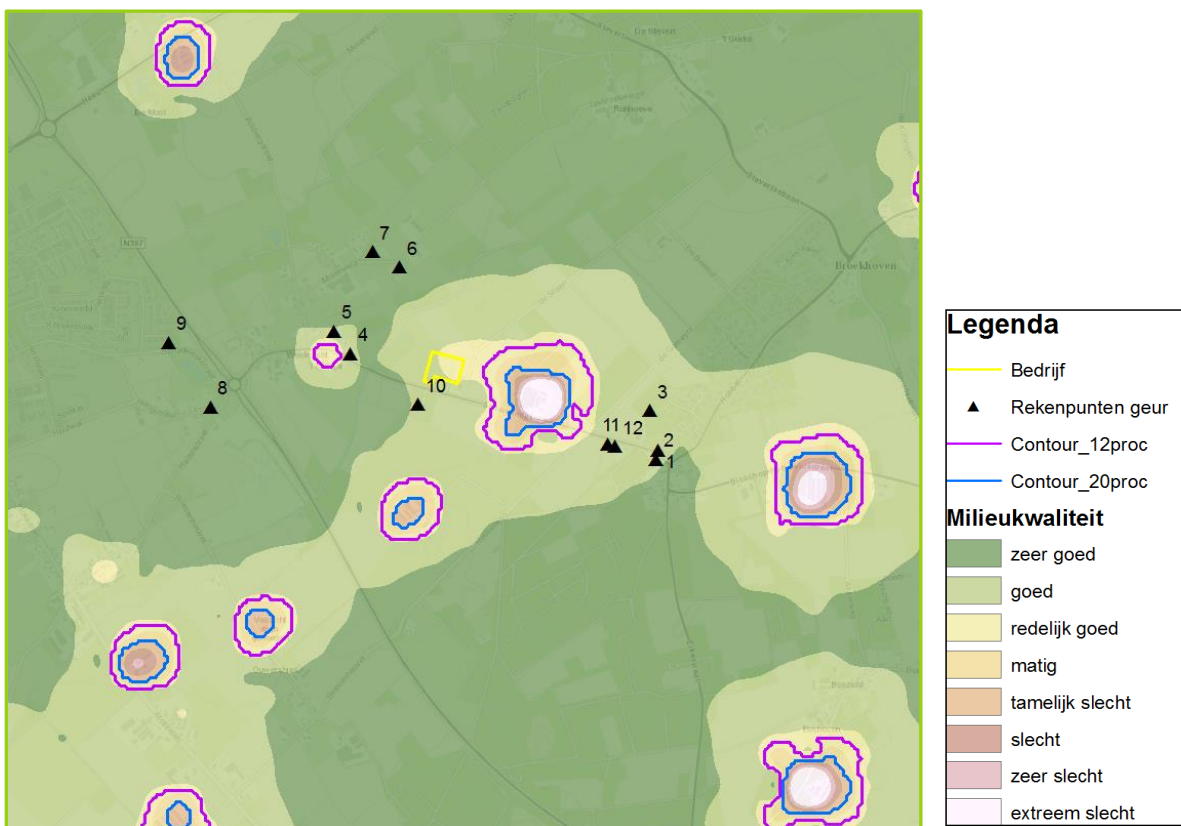

Afbeelding 10: verspreiding achtergrondbelasting geur huidige situatie

Afbeelding 11: verspreiding achtergrondbelasting geur beoogde bedrijfsopzet

Afbeelding 12: verspreiding achtergrondbelasting geur alternatief

Ook hieruit kan worden geconcludeerd dat het woon- en leefklimaat, op alle woningen in de directe omgeving van het plangebied, aanvaardbaar is. Het overgrote deel van de omgeving is gelegen in een gebied met een goed of zeer goed woon en leefklimaat.

4.3 Luchtkwaliteit

4.3.1 Fijnstof PM10

In de Wet milieubeheer zijn grenswaarden opgenomen voor concentratie van fijnstof PM10. Er zijn grenswaarden opgenomen als jaargemiddelde concentratie ($40 \mu\text{g}/\text{m}^3$) en aantal dagen dat het 24-uursgemiddelde mag worden overschreden (35 dagen). Ter plaatse van woningen is het jaargemiddelde concentratie relevant in de beoordeling van de luchtkwaliteit. Deze grenswaarde is niet van toepassing op verblijfsgebieden in de buitenlucht (zoals tuinen). Bij veehouderijen, zoals op de projectlocatie, vindt de emissie van fijnstof PM10 voornamelijk plaats als gevolg van het houden van dieren. Door het ministerie van Infrastructuur en Milieu zijn in maart 2015 emissiefactoren vastgesteld voor verschillende huisvestingsystemen. In de tabel in Bijlage 2 zijn de emissiefactoren van de veehouderij opgenomen.

Naast de emissie vanuit de stallen komt ook emissie vrij bij de transportbewegingen binnen de inrichting. In de worst-case-scenario bezoeken 26 vrachtwagens en 4 auto's het bedrijf. De vrachtwagens rijden over het gehele terrein van het bedrijf om bijvoorbeeld mest te laden of voer te lossen. De afstand bedraagt dan maximaal 150 meter (vanaf weg tot achterzijde bedrijf). De auto's die het bedrijf bezoeken worden geparkeerd op de aanwezige parkeerplaatsen. Deze afstand tot de weg bedraagt ca. 65 meter. In onderstaande tabel zijn de totale afstanden berekend.

Tabel 11: afstanden vervoersbewegingen binnen de inrichting per dag (worst-case)

	Aantal voertuigen (bewegingen)	Afstand per rit (km)	Totale afstand
Auto's	4 (8)	0,065	0,52 km
Vrachtwagens	26 (52)	0,150	7,80 km

Voor de emissie van voertuigen wordt rekening gehouden met de emissiefactoren voor niet snelwegen (bron: Infomil). Voor de worst-case is aangesloten bij emissiefactoren voor stagnerend stadsverkeer. (emissiegetal voor 2015). Deze emissiefactoren bedragen voor licht wegverkeer (auto's) $0,042 \text{ g}/\text{km}$ en voor zwaar wegverkeer (vrachtwagens) $0,254 \text{ g}/\text{km}$.

De totale emissie van PM10 als gevolg van de transportbewegingen is weergegeven in onderstaande tabel.

Tabel 12: emissie fijnstof PM10 als gevolg van transportbewegingen

	Afstand (km)	Emissiefactoren (g/km)	Totale emissie (g/dag)
Auto's	0,52	0,042	0,02184
Vrachtwagens	7,80	0,254	1,9812
		Totaal	2,00304

De totale emissie per dag bedraagt 2 gram. Bij invoer van emissies in het rekenprogramma dient te emissie te worden ingevoerd in kilogram per seconde. Bij een continue-emissie (gedurende 24 uur) bedraagt de in te voeren emissie: $2 / 24 / 60 / 60 = 0,000021348 \text{ g}/\text{sec} \rightarrow 0,000000231 \text{ kg}/\text{s}$. Deze emissie is opgesplitst in twee delen (auto's en vrachtwagens) en samen met de emissies vanuit de stallen ingevoerd in het rekenprogramma Geomilieu.

Op het bedrijf is tevens een houtkachel aanwezig waarbij fijnstof vrijkomt. De hoeveelheid fijnstof PM10 wat aanwezig is in de uitlaatgassen van de houtkachel is niet opgenomen in het meetrapport van de betreffende kachel (zie Bijlage 11). Voor de berekening van de hoeveelheid fijnstof PM10 is eveneens in de bijlage een toelichting opgenomen. Uit deze toelichting blijkt dat de emissie van fijnstof per houtkachel $0,0000002858 \text{ kg}/\text{s}$ bedraagt. Deze emissie is in het rekenprogramma ingevoerd ter plaatse van de uitlaatpunten van de houtkachels.

Met behulp van het programma is berekend wat het effect van de vestiging van de veehouderij is op de concentratie aan fijnstof PM10 in de omgeving en wordt berekend wat de concentratie is ter

plaatsen van de gevoelige objecten. Volgens de Wet milieubeheer hoeft enkel te worden getoetst op plaatsen die toegankelijk zijn voor het publiek of waar mensen wonen. Hierbij zijn enkele uitzonderingen opgenomen zoals plaatsen waar arboregels gelden en rijbanen van wegen. Dit wordt het toepasbaarheidsbeginsel genoemd. Daarnaast hoeft de luchtkwaliteit enkel te worden bepaald op plaatsen waar de blootstelling significant is (blootstellingscriterium). Een blootstelling is significant indien personen een significant deel van de dag worden blootgesteld. De gemiddelde verblijfstijd op bijvoorbeeld wandelpaden is maar enkele minuten, ten opzichte van 24-uur is dit maar heel weinig waardoor toetsing op wandelpaden niet aan de orde is. Op bijvoorbeeld sportterreinen waar wedstrijden worden gehouden of tuinen behorende bij woningen is dit anders, hier kunnen langdurig (langer dan één uur) personen aanwezig waardoor op dergelijke terreinen wel toetsing plaats dient te vinden aan het aantal overschrijdingsdagen.

De gevoelige objecten in onderhavige situatie zijn woningen en woningen bij tuinen in verschillende windrichtingen van het bedrijf, woningen die zijn gelegen op een grotere afstand in dezelfde windrichting zijn niet meegenomen in de berekening. Indien aan de wettelijke grenswaarde wordt voldaan op het dichtstbijzijnde object kan worden geconcludeerd dat ook op verder weg gelegen objecten wordt voldaan. In Bijlage 12 is een situatietekening opgenomen met de ligging van de gekozen rekenpunten voor de berekening van luchtkwaliteit.

Ook bij het aspect luchtkwaliteit is het object aan de overzijde van de weg (Schaiksedijk ongenummerd) niet meegenomen in de toetsing. Op dit object is geen bewoning toegestaan volgens het bestemmingsplan en deze locatie is niet openbaar toegankelijk voor het publiek. Omdat er naar verwachting feitelijk wel bewoning plaatsvindt is dit object voor de volledigheid wel meegenomen in de berekeningen die zijn opgenomen in de bijlagen.

Voor de invoergegevens is aangesloten bij de invoergegevens zoals opgenomen in Bijlage 2. In dit programma wordt de bijdrage van de bronnen opgeteld bij de achtergrondconcentratie die jaarlijks wordt bepaald door het RIVM en vastgesteld door het ministerie van Infrastructuur en Milieu. Jaarlijks voor 15 maart worden de meest recente gegevens van de achtergrondconcentraties bekend gemaakt zodat deze kunnen worden gebruikt in het rekenprogramma. Deze achtergrondconcentraties worden bepaald door de gegevens van verschillende meetpalen in het land, emissies van verkeer van snelwegen, provinciale wegen, vliegverkeer en scheepvaart en emissies van bedrijven en veehouderijen met elkaar te vergelijken waarna deze worden gepubliceerd. In het rekenprogramma Geomilieu is gerekend met de achtergrondconcentraties zoals deze zijn bekend gemaakt op 15 maart 2015.

Zoals in onderstaande tabellen is weergegeven wordt ter plaatse van alle gevoelige objecten in de beoogde bedrijfsopzet en het alternatief ruimschoots aan de wettelijke grenswaarden zoals hierboven beschreven voldaan. In Bijlage 12 zijn de invoergegevens van de berekeningen toegevoegd.

Tabel 13: Rekenresultaten fijnstof PM10 beoogde bedrijfsopzet

	Jaargemiddelde concentratie ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	Bronbijdrage jaargemiddelde concentratie ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	Achtergrondconcentratie ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	Aantal overschrijdingsdagen (dagen)
Schaiksedijk 6	22,39	0,05	22,34	11
Schadewijk 25	22,59	0,03	22,56	11
Schadewijk 32	22,37	0,03	22,34	11
Tasbroekwegje 14	22,38	0,04	22,34	11
Schaiksedijk RvR1	22,12	0,02	22,10	10
Schaiksedijk RvR2	22,12	0,02	22,10	10
Lijsterlaan 12	22,14	0,02	22,12	10
Tuin Schaiksedijk 6	22,39	0,06	22,33	11
Tuin Schadewijk 25	22,59	0,03	22,56	11
Tuin Schadewijk 32	22,37	0,04	22,33	11
Tuin Tasbroekwegje 14	22,38	0,04	22,34	11
Tuin Lijsterlaan 12	22,14	0,02	22,12	10

Tabel 14: Rekenresultaten fijnstof PM10 alternatief

	Jaargemiddelde concentratie ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	Bronbijdrage jaargemiddelde concentratie ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	Achtergrondconcentratie ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	Aantal overschrijdingsdagen (dagen)
Schaiksedijk 6	22,38	0,05	22,33	11
Schadewijk 25	22,59	0,03	22,56	11
Schadewijk 32	22,37	0,04	22,33	11
Tasbroekwegje 14	22,38	0,04	22,34	11
Schaiksedijk RvR1	22,12	0,02	22,10	10
Schaiksedijk RvR2	22,11	0,02	22,09	10
Lijsterlaan 12	22,14	0,02	22,12	10
Tuin Schaiksedijk 6	22,39	0,06	22,33	11
Tuin Schadewijk 25	22,59	0,03	22,56	11
Tuin Schadewijk 32	22,37	0,04	22,33	11
Tuin Tasbroekwegje 14	22,38	0,05	22,33	11
Tuin Lijsterlaan 12	22,14	0,02	22,12	10

In de provinciale Verordening ruimte 2014 (per 15-7-2015) is een norm voor de jaargemiddelde concentratie voor fijnstof PM10 opgenomen. Deze norm bedraagt $31,2 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Aan deze norm moet worden getoetst indien bij veehouderijen sprake is van een toename van het bebouwd oppervlak ten behoeve van een veehouderij. Omdat in onderhavige situatie sprake is van nieuwbouw van pluimveestallen die groter zijn dan de bestaande bebouwing dient ook aan deze norm te worden getoetst. Zoals uit bovenstaande tabellen blijkt wordt ook ruimschoots aan deze norm voldaan.

De reden van verplaatsing van het bedrijf is de aanleg van de provinciale weg N69. In het kader van de aanleg van de weg is ook onderzocht wat het effect van de aanleg van de weg is op de luchtkwaliteit (fijnstof PM10). De resultaten zijn opgenomen in het achtergrondrapport Luchtkwaliteit behorende bij het provinciaal inpassingsplan 'Nieuwe Verbinding Grenscorridor N69' (bijlage 16 van het inpassingsplan). De bestemmingen die zijn meegenomen in de berekeningen uit het achtergronddocument zijn gelegen aan de wegen die zijn meegenomen in het onderzoeksgebied. In totaal zijn er 30.143 objecten meegenomen in de berekening. In onderstaande afbeelding is het onderzoeksgebied weergegeven. Tevens is de projectlocatie op deze afbeelding weergegeven.

Figuur 3.1: Onderzoeksgebied beoordeling luchtkwaliteit

Afbeelding 13: uitsnede achtergronddocument Luchtkwaliteit, vastgestelde PIP grenscorridor N69 (blauw is ligging projectlocatie veehouderij)

In het achtergronddocument is geconcludeerd dat op de woningen geen grote verandering in concentratie van fijnstof PM10 plaatsvindt (verschil is maximaal $+0,6 \mu\text{g}/\text{m}^3$ te opzichte van referentie van het inpassingsplan volgens tabel 5.7 uit achtergronddocument). De berekende concentratie bedraagt volgens dit achtergronddocument maximaal $25 \mu\text{g}/\text{m}^3$, er zijn geen bestemmingen in het achtergronddocument opgenomen waarin de concentratie meer dan $25 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Dit is opgenomen in tabel 5.5 van het achtergronddocument, op onderstaande afbeelding is een uitsnede van deze tabel weergegeven.

concentratieklasse	Referentie	A (oost naast Keersopperdreef)	B (west Keersopperdreef)	C (oost op Keersopperdreef)	D (midden)
2025					
> 35 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	0	0	0	0	0
33 t/m 35 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	0	0	0	0	0
31 t/m 33 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	0	0	0	0	0
29 t/m 31 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	0	0	0	0	0
27 t/m 29 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	0	0	0	0	0
25 t/m 27 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	0	0	0	0	0
20 t/m 25 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	5.978	5.969	5.971	5.969	5.969
< 20 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	24.165	24.174	24.172	24.174	24.174
totaal	30.143	30.143	30.143	30.143	30.143
> 20 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	5.978	5.969	5.971	5.969	5.969
t.o.v. referentie	n.v.t.	-0,2%	-0,1%	-0,2%	-0,2%
score	n.v.t.	0	0	0	0

Tabel 5.5: Beoordeling criterium aantal bestemmingen per concentratieklasse - fijn stof

Afbeelding 14: uitsnede achtergronddocument Luchtkwaliteit, vastgestelde PIP grenscorridor N69

Wanneer de maximale bronbijdrage van de veehouderij ($0,14 \mu\text{g}/\text{m}^3$) van de veehouderij hierbij wordt opgeteld wordt nog steeds ruimschoots voldaan aan de wettelijke grenswaarde van $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

Op 1 augustus 2015 is het Besluit emissiearme huisvestingssystemen in werking getreden. In dit besluit zijn maximale emissiewaarden opgenomen voor fijnstof PM10 bij de bouw van nieuwe pluimveestallen. Voor vleeskuikens is een maximale emissiewaarde van 16 gram per dierplaats per jaar opgenomen.

In de beoogde bedrijfsopzet bedraagt de emissie vanuit de pluimveestallen door het toepassen van een droogfilterwand 13,2 g/dierpl/jr. In de alternatieve situatie wordt fijnstof gereduceerd door het plaatsen van warmtewisselaars (zie Bijlage 2). De emissie van fijnstof PM10 vanuit de pluimveestallen bedraagt in het alternatief 15,18 g/dierpl/jaar.

In beide situaties wordt voldaan aan de maximale emissiewaarde zoals opgenomen in het Besluit emissiearme huisvestingssystemen.

4.3.2 Fijnstof PM2,5

Sinds 1 januari 2015 dient een ontwikkeling ook te worden getoetst aan de grenswaarden voor fijnstof met (PM2,5). PM2,5 zijn zwevende deeltjes met een diameter van 2,5 µm of kleiner. PM2,5 is een deel van de totale hoeveelheid aan fijnstof (PM10). Uit onderzoek van de wereldgezondheidsorganisatie blijkt dat PM2,5 schadelijker is voor de mens dan PM10. Om deze reden zijn in de Wet milieubeheer ook normen vastgelegd voor de concentratie van PM2,5 ter plaatse van gevoelige objecten (woningen en andere verblijfplaatsen). Bij vergunningverlening is een grenswaarde van 25 µg/m³ vastgelegd (jaargemiddelde concentratie). Voor verblijfsgebieden in de buitenlucht zijn voor fijnstof PM2,5 geen grenswaarden in de wet opgenomen.

Voor veehouderijen zijn officieel geen emissiefactoren vastgesteld voor de emissie van fijnstof PM2,5. Wel is door Wageningen UR Livestock Research een onderzoek uitgevoerd naar emissiefactoren voor onder andere PM2,5 bij verschillende stalsystemen. (rapport 496, maart 2012). In dit rapport zijn, naar aanleiding van metingen, emissiefactoren opgenomen voor verschillende huisvestingssystemen waaronder voor de huisvestingssystemen op de projectlocatie. In de tabel in Bijlage 2 is de emissie vanuit de veehouderij aan de Schaiksedijk 12 weergegeven van de beoogde bedrijfsopzet en het alternatief. Naast de emissie vanuit de stallen komt er ook emissie van fijnstof PM2,5 vrij door de transportbewegingen op het bedrijf. Ook deze emissiefactoren zijn afkomstig van de lijst emissiefactoren voor niet-snelwegen, gepubliceerd door het ministerie van I&M. In onderstaande tabel is de totale emissie als gevolg van de transportbewegingen opgenomen.

Tabel 15: Emissie fijnstof PM2,5 als gevolg van transportbewegingen

	Afstand (km)	Emissiefactoren (g/km)	Totale emissie (g/dag)
Auto's	0,52	0,021	0,01092
Vrachtwagens	7,80	0,158	1,2324
		Totaal	1,24332

De totale emissie in kg per seconde bedraagt 0,00000001439 kg/s.

In Bijlage 11 is de emissie van fijnstof PM2,5 berekend van de houtkachels op het bedrijf.

Net als bij de berekening van fijnstof PM10 zijn deze emissies ingevoerd in het rekenprogramma Geomilieu. Met behulp van dit rekenprogramma is inzichtelijk gemaakt wat de concentratie aan fijnstof PM2,5 ter plaatse van de gevoelige objecten is na vestiging van de veehouderij. Dit zijn dezelfde gevoelige objecten als bij de berekening van fijnstof PM10. Uit deze berekening blijkt dat wordt voldaan aan de wettelijke grenswaarde van 25 µg/m³. In onderstaande tabellen zijn de rekenresultaten van de beoogde bedrijfsopzet en het alternatief weergegeven. De invoergegevens zijn opgenomen in Bijlage 13.

Tabel 16: Rekenresultaten fijnstof PM_{2,5} beoogde bedrijfsopzet

	Jaargemiddelde concentratie (µg/m ³)	Bronbijdrage jaargemiddelde concentratie (µg/m ³)	Achtergrondconcentratie (µg/m ³)
Schaiksedijk 6	14,21	0,01	14,20
Schadewijk 25	14,38	0,01	14,38
Schadewijk 32	14,20	0,01	14,20
Tasbroekwegje 14	14,21	0,01	14,20
Schaiksedijk RvR1	14,01	0,00	14,01
Schaiksedijk RvR2	14,01	0,00	14,01
Lijsterlaan 12	14,04	0,00	14,04
Tuin Schaiksedijk 6	14,21	0,01	14,20
Tuin Schadewijk 25	14,38	0,01	14,38
Tuin Schadewijk 32	14,20	0,01	14,20
Tuin Tasbroekwegje 14	14,21	0,01	14,20
Tuin Lijsterlaan 12	14,04	0,00	14,04

Tabel 17: Rekenresultaten fijnstof PM_{2,5} alternatief

	Jaargemiddelde concentratie (µg/m ³)	Bronbijdrage jaargemiddelde concentratie (µg/m ³)	Achtergrondconcentratie (µg/m ³)
Schaiksedijk 6	14,20	0,01	14,20
Schadewijk 25	14,38	0,01	14,38
Schadewijk 32	14,20	0,01	14,20
Tasbroekwegje 14	14,20	0,01	14,20
Schaiksedijk RvR1	14,01	0,00	14,01
Schaiksedijk RvR2	14,01	0,00	14,01
Lijsterlaan 12	14,04	0,00	14,04
Tuin Schaiksedijk 6	14,20	0,01	14,20
Tuin Schadewijk 25	14,38	0,01	14,38
Tuin Schadewijk 32	14,20	0,01	14,20
Tuin Tasbroekwegje 14	14,21	0,01	14,20
Tuin Lijsterlaan 12	14,04	0,00	14,04

Zowel in de beoogde bedrijfsopzet als het alternatief wordt ruimschoots voldaan aan de grenswaarde voor jaargemiddelde concentratie van 25 µg/m³. De bijdrage van het bedrijf aan de achtergrondconcentratie is verwaarloosbaar (max 0,03 µg/m³).

Zoals ook in voorgaande paragraaf is opgenomen is de bijdrage van de aanleg van de nieuwe provinciale weg N69 zeer beperkt. Doordat fijnstof PM_{2,5} een fractie is van fijnstof PM₁₀ kan worden geconcludeerd dat voorgenomen ontwikkeling, in combinatie met de aanleg van de N69, niet zorgt voor een overschrijding van de wettelijke grenswaarden.

4.3.3 Stikstofoxiden (NO_x)

Stikstofoxiden is een verzamelnaam van verschillende stoffen met stikstof en zuurstofatomen. In de Wet milieubeheer zijn grenswaarden gesteld voor stikstofdioxide. De norm voor langdurende blootstelling van de bevolking is de grenswaarde van 40 µg/m³ voor de jaargemiddelde NO₂-concentratie. Voor de kortdurende blootstelling van de mens aan piekconcentraties van NO₂ geldt een grenswaarde van 200 µg/m³ voor het uurgemiddelde van NO₂, die niet vaker dan 18 maal per kalenderjaar mag worden overschreden (norm is dus 18x).

Vanuit de veehouderij komt geen stikstofoxiden vrij. Deze stof komt vrij bij verbranding van onder andere motoren van voertuigen. Bij de berekening wordt getoetst aan de grenswaarden van NO₂, omdat NO₂ een gedeelte is van de emissies van NO_x is voor de volledigheid gerekend met de emissie van NO_x en zijn de resultaten getoetst aan de grenswaarden voor NO₂. Hierdoor zal de feitelijke bijdrage van het bedrijf aan de achtergrondconcentratie lager zijn dan wordt berekend. Een andere

reden om te rekenen is dat er geen emissiewaarden voor NO₂ zijn opgenomen in het meetrapport van de houtkachels en onduidelijk is wat de verhouding is tussen NO_x en NO₂.

Om de totale emissie van de transportbewegingen binnen het bedrijf inzichtelijk te maken zijn dezelfde gegevens gehanteerd als bij de berekening voor fijnstof. De emissiefactoren zijn wederom afkomstig van de lijst emissiefactoren voor niet-snelwegen

Tabel 18: Emissie NO_x als gevolg van transportbewegingen

	Afstand (km)	Emissiefactoren (g/km)	Totale emissie (g/dag)
Auto's	0,52	0,57	0,2964
Vrachtwagens	7,80	14,74	114,972
		Totaal	115,2684

De totale emissie per seconde bedraagt 0,0000013341 kg/sec.

Naast verbranding van motoren vindt er ook verbranding in de houtkachels plaatst. De totale emissie van NO_x van de houtkachels bedraagt in totaal (2 x 2,18906 mg/s) 4,37812 mg/s. De berekening hiervan is opgenomen in Bijlage 11.

Het verkeer van en naar de inrichting dient te worden meegenomen indien aan het verkeersbeeld is te zien dat deze transportbewegingen behoren tot de inrichting aan de Schaiksedijk. Omdat de Schaiksedijk een dorpsontsluitingsweg is en hier al verschillend verkeer (waaronder vrachtwagens) rijden is het verkeer van en naar de inrichting niet meer te herleiden uit het verkeersbeeld. Deze bewegingen zijn dan ook niet meegenomen in de berekening. De bijdrage aan de totale emissie van deze transportbewegingen is zeer beperkt.

Beide emissies zijn ingevoerd in het rekenprogramma Geomilieu om de bijdrage van het bedrijf aan de achtergrondconcentratie inzichtelijk te maken. Om de worst-case-situatie te berekenen is in de berekening aangehouden van 100% van de NO_x-emissie, NO₂ emissie is. In onderstaande tabel zijn de rekenresultaten van de berekening weergegeven. Omdat het aantal transportbewegingen en emissie van houtkachels in beide situaties gelijk is, is een berekening gemaakt van de concentratie NO_x als gevolg van de vestiging van de pluimveehouderij. De volledige invoergegevens en rekenresultaten zijn opgenomen in Bijlage 14.

Tabel 19: Rekenresultaten NO₂ beoogd en alternatief.

	Jaargemiddelde concentratie (µg/m ³)	Bronbijdrage jaargemiddelde concentratie (µg/m ³)	Achtergrondconcentratie (µg/m ³)	Aantal overschrijdingsuren (uren)
Schaiksedijk 6	17,15	0,02	17,13	-
Schadewijk 25	19,09	0,02	19,07	-
Schadewijk 32	17,15	0,02	17,13	-
Tasbroekwegje 14	17,16	0,03	17,13	-
Schaiksedijk RvR1	17,06	0,01	17,05	-
Schaiksedijk RvR2	17,06	0,01	17,05	-
Lijsterlaan 12	17,21	0,01	17,20	-
Tuin Schaiksedijk 6	17,15	0,02	17,13	-
Tuin Schadewijk 25	19,09	0,02	19,07	-
Tuin Schadewijk 32	17,15	0,02	17,13	-
Tuin Tasbroekwegje 14	17,16	0,03	17,13	-
Tuin Lijsterlaan 12	17,21	0,01	17,20	-

Uit de berekening blijkt dat ter plaatse van de woningen in de omgeving ruimschoots wordt voldaan aan grenswaarde van $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$ van jaargemiddelde NO_2 -concentratie. Daarnaast worden er nog geen overschrijdingen van het uurgemiddelde berekend.

Door de aanleg van de provinciale weg N69 is er, volgens documenten behorende bij het inpassingsplan, geen sprake van een grote verandering in concentratie van NO_2 ter plaatse van de woningen die zijn getoetst in onderhavige MER (maximaal $0,6 \mu\text{g}/\text{m}^3$ hoger of lager ten opzichte van referentie). De maximale concentratie bedraagt na realisatie van de provinciale weg $25 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (op enig punt in het berekeningsgebied van de MER N69), wanneer de bronbijdrage van de veehouderij ($0,1 \mu\text{g}/\text{m}^3$) wordt nog steeds ruimschoots voldaan aan de wettelijke grenswaarde.

4.3.4 Ultrafijnstof ($\text{PM}_{0,1}$)

Ultrafijnstof bestaat uit deeltjes die kleiner zijn dan $0,1 \mu\text{m}$. Ultrafijnstof komt vooral voor bij verbrandingsprocessen zoals bij voertuigen of kachels. Met name tijdens het opstijgen van vliegtuigen komt een groot deel ultrafijnstof vrij vanwege het hoge zwavelgehalte in kerosine. Daarnaast is er altijd een hoeveelheid ultrafijnstof in de lucht aanwezig door chemische reacties in de atmosfeer en natuurlijke bronnen zoals vulkanen. Voor de concentratie aan ultrafijnstof $\text{PM}_{0,1}$ zijn geen grenswaarden opgenomen in de Wet milieubeheer.

In de berekende concentraties van fijnstof PM_{10} en fijnstof $\text{PM}_{2,5}$ zoals opgenomen in bovenstaande paragrafen is een fractie van ultrafijnstof opgenomen. (ultrafijnstof maakt immers onderdeel uit van de grotere fracties). Gelet op het feit dat ultrafijnstof voornamelijk vrijkomt bij verbranding en niet bij het houden van dieren en het feit dat na vestiging van de pluimveehouderij ruimschoots aan de grenswaarden voor fijnstof PM_{10} en fijnstof $\text{PM}_{2,5}$ wordt voldaan, kan worden geconcludeerd dat dit aspect voldoende is afgewogen in onderhavig milieueffectrapport.

4.3.5 Totaal stof

Voor totaal stof zijn geen luchtkwaliteitsnormen opgenomen in de Wet luchtkwaliteit. Ten aanzien van deze stofemissies zijn wel de emissie-eisen van afdeling 2.3 van het Activiteitenbesluit milieubeheer van toepassing. Het toepassen van maatregelen om emissies van fijnstof te beperken heeft ook een positief effect op de emissie van totaal stof uit de stallen. Fijnstof (PM_{10} en $\text{PM}_{2,5}$) maakt immers deel uit van totaal stof. Door het toepassen van deze bronmaatregelen wordt de emissie zo veel mogelijk beperkt. De emissie van totaal stof kan worden afgeleid van de emissie van fijn stof: het gehalte fijn stof bedraagt circa 45% van de totaal stofemissie. De fijn stofemissie van de stallen bedraagt $1.832.464 \text{ g/jaar}$ in de beoogde situatie. De totaal stofemissie bedraagt dan $4.072.142 \text{ g/jaar}$. Rekening houdend met een gemiddelde ventilatiedebiet van $2,4 \text{ m}^3/\text{uur/dier}$ voor vleeskuikens, $40 \text{ m}^3/\text{uur/dier}$ voor schapen en $300 \text{ m}^3/\text{uur/dier}$ voor rundvee, bedraagt het totale ventilatiedebiet $335.728 \text{ m}^3/\text{uur}$. De concentratie totaal stof zal dan $4.072.142/8.760/335.728 = 1,38 \text{ mg}/\text{m}^3$ bedragen. Aan de emissie-eis van $5 \text{ mg}/\text{m}^3$ wordt daarom voldaan.

De stofdeeltjes die groter zijn dan 10 micrometer (groter dan PM_{10}) zijn zwaar en slaan relatief snel neer. Op een afstand van meer dan 100 meter is dan ook geen hinder meer te verwachten als gevolg van totaal stof. De dichtstbijzijnde woning (Schadewijk 32) is gelegen op 330 meter van het bedrijf. Gelet op deze afstand is hinder als gevolg van totaal stof niet te verwachten.

4.4 Ammoniak

4.4.1 Kwetsbare gebieden

In de Wet ammoniak en veehouderij zijn regels opgenomen voor veehouderijen in of in de nabijheid van kwetsbare gebieden. Deze gebieden worden door de provincie aangewezen. Binnen deze gebieden of in een zone van 250 meter eromheen is het voor intensieve veehouderijen niet toegestaan om de ammoniakemissie uit te breiden.

In de omgeving van de projectlocatie zijn enkele aangewezen gebieden gelegen (zie Afbeelding 15). Het bedrijf is in beide situaties echter op meer dan 250 meter van de kwetsbare gebieden gelegen waardoor de vestiging van de veehouderij niet in strijd is met de regels zoals opgenomen in de Wet ammoniak en veehouderij.

Om te beoordelen of vanuit een veehouderij directe ammoniakschade ontstaat op planten en gewassen is getoetst aan het rapport 'stallucht en planten' uit 1981. In dit rapport zijn gewassen opgenomen waarbij binnen 50 of 25 meter directe ammoniakschade ontstaat als gevolg van de

emissies uit de veehouderij. De afstand van 50 meter geldt voor bedrijfsmatig geteelde gevoelige planten en bomen zoals coniferen, voor minder gevoelige gewassen, zoals tuinbouwgewassen, geldt de afstand van 50 meter.

Binnen 50 meter van de stallen zijn geen gronden gelegen waar coniferen of tuinbouwgewassen worden geteeld. Aan de oostzijde van het bedrijf is een perceel gelegen waar momenteel coniferen worden geteeld. Dit perceel is echter op meer dan 50 meter van de stallen gelegen waardoor directe ammoniakschade niet van toepassing is.

Afbeelding 15: Uitsnede kaart Wet ammoniak en veehouderij, provincie Noord-Brabant

4.4.2 Besluit emissiearme huisvestingsystemen

In het Besluit emissiearme huisvestingsystemen zijn nadere regels opgenomen voor veehouderijen. Bedrijven moeten op bedrijfsniveau voldoen aan de maximale emissiewaarde zoals opgenomen in het Besluit. Voor bouwen van stallen na 30-6-2015 voor het houden van vleeskuikens is in het besluit een maximale emissiewaarde voor ammoniak opgenomen van 0,035 kg per dierplaats per jaar.

In de beoogde bedrijfsopzet en het alternatief worden de dieren gehouden op het huisvestingsstelsel 'stal met luchtmengstelsel voor droging strooisellaar in combinatie met een warmtewisselaar (BWL 2010.13.V4)', de andere systemen in beide situaties hebben geen effect op de reductie van ammoniakemissie. Voor dit stelsel is in de regeling ammoniak en veehouderij een emissiewaarde opgenomen van 0,021 kg/dierplaats/jaar. Omdat de emissiefactor in de beoogde situatie lager is dan de maximale emissiewaarde wordt voldaan aan het Besluit.

4.4.3 Richtlijn Industriële Emissies

Grote intensieve veehouderijen (meer dan 750 fokzeugen, 2.000 vleesvarkens >30 kg of 40.000 plaatsen voor pluimvee) hebben te maken met de voormalige Richtlijn 96/61/EG van de Raad van 24 september 1996 inzake geïntegreerde preventie en bestrijding van verontreiniging, PbEG L 257/26, de IPPC-richtlijn. Deze is inmiddels geïmplementeerd in de Richtlijn Industriële emissies (RIE). Het doel van de richtlijn is het voorkomen, dan wel beperken, van verontreiniging door industriële activiteiten die in een bijlage van de richtlijn zijn opgesomd.

De richtlijn is geïmplementeerd in Nederlandse wetgeving. Voor veehouderijen is dat de Wet milieubeheer en de Wet ammoniak en veehouderij (Wav) en het Besluit huisvesting. Deze implementatie zorgt ervoor dat inrichtingen waarborgen passende preventieve maatregelen tegen verontreinigingen treffen, met name door de toepassing van de Best Beschikbare Techniek (BBT)

of BAT). Het begrip BBT komt grotendeels overeen met het begrip stand-der-techniek. Om richting te geven aan het begrip BBT organiseert de Europese Commissie een uitwisseling van informatie over BAT. Het resultaat van de informatie-uitwisseling wordt vastgelegd in zogeheten BREF-documenten (BAT Reference Documents).

Op het bedrijf worden warmtewisselaars geplaatst om de emissies vanuit de veehouderij te beperken. De warmtewisselaars leveren een reductie van ammoniak (74%) en fijnstof (13%). Naast de reductie van de emissies levert de warmtewisselaar ook een energiebesparing doordat in de stal minder verwarmd hoeft te worden. In de warmtewisselaar wordt immers de inkomende lucht opgewarmd met de uitgaande ventilatielucht. Doordat er warmere lucht de stallen binnenkomt, is minder verwarming in de stal nodig. Geconcludeerd kan worden dat de toegepaste huisvestingsystemen voldoen aan de eisen voor BBT.

4.4.4 IPPC-omgevingstoets ammoniak en veehouderij

Op 25 juni 2007 is door het toenmalige ministerie van VROM (nu I&M en EZ) de beleidslijn IPPC-omgevingstoetsing ammoniak en veehouderij vastgesteld. De vastgestelde beleidslijn is bedoeld als handreiking voor het uitvoeren van de omgevingstoetsing die op grond van de toenmalige IPPC-richtlijn ten aanzien van de ammoniakemissie vanuit veehouderijen dient te worden uitgevoerd. Deze verplichting is overgenomen in Wet ammoniak en veehouderij.

Ten aanzien van IPPC- bedrijven geldt de volgende beleidslijn:

- Bij uitbreiding kan worden volstaan met toepassing van 'beste beschikbare technieken (BBT) zolang de emissie niet meer bedraagt dan 5.000 kg ammoniak per jaar.
- Bedraagt de jaarlijkse ammoniakemissie na oprichting/uitbreiding bij toepassing van BBT meer dan 5.000 kg, dan dient boven het meerdere een extra reductie ten opzichte van BBT te worden gerealiseerd. De hoogte daarvan hangt af van de uitgangssituatie (de mate waarin BBT de ammoniakemissie reduceert) en de beschikbaarheid van verdergaande technieken in de betreffende diercategorie.
- Bedraagt de jaarlijkse ammoniakemissie na uitbreiding met toepassing van BBT (tot 5.000 kg) en verdergaande technieken dan BBT (vanaf 5.000 kg) daarna nog meer dan 10.000 kg, dan dient boven het meerdere een reductie van circa 85% te worden gerealiseerd. (De 85% reductie moet gehaald worden, middels het toepassen van bijv. gecombineerde luchtwassers, omdat deze ook een aanzienlijke reductie van geur en (fijn) stof opleveren).

In onderstaande tabel zijn emissiewaarde opgenomen zoals opgenomen in de beleidslijn.

Tabel 20: maximale emissiewaarde IPPC-omgevingstoets

Rav	Diercategorie	Tradit.	BBT/AmvB (tot 5.000 kg)	>BBT (> 5.000 kg)	>>BBT (> 10.000 kg)
D 1.1.	Biggenopfok	0,75	0,21	0,21 (72%)	0,11 (85%)
D 1.2	Kraamzeugen	8,3	2,9	2,5 (70%)	1,25 (85%)
D 1.3	Guste/ dragende zeugen	4,2	2,6	2,3 (45%)	0,63 (85%)
D 3	Vleesvarkens / opfokzeugen	3,5	1,6	1,1 (69%)	0,53 (85%)
E 2	Legkippen (grond/vol.)	0,315	0,125	0,110 (65%)	0,055 (83%)
E 4	Vleeskuikenouderdieren	0,580	0,435	0,250 (57%)	0,087 (85%)
E 5	Vleeskuikens	0,080	0,045	0,037 (54%)	0,012 (85%)

Voor de beoogde bedrijfsopzet en het alternatief is een berekening gemaakt van het ammoniakplafond na vestiging van de veehouderij (in het kader van IPPC- omgevingstoetsing ammoniak en veehouderij).

In aangevraagde situatie worden in totaal 138.720 vleeskuikens gehuisvest met een emissiefactor van 0,021 kilo/dier. In totaal bedraagt de ammoniakemissie 2.969,72 kg NH₃ (inclusief hobbydieren). Bij het alternatief bedraagt de ammoniakemissie 1.841,6 kg NH₃ .

Omdat de totale emissie in zowel de beoogde situatie als het alternatief niet meer dan 5.000 kg bedraagt is extra reductie van ammoniak niet noodzakelijk en is het niet noodzakelijk om een

strengere emissiewaarde vast te stellen volgens de beleidlijn. In de aanvraag en het alternatief is er echter wel sprake van extra reductie daar de emissiefactor in de beoogde situatie lager is dan de norm bij toepassing van >BBT. Het bedrijf voldoet hierdoor ruimschoots aan de IPPC-omgevingstoetsing ammoniak en veehouderij.

4.5 Geluid en verkeer

4.5.1 Geluid

In de huidige bedrijfsvoering zijn de geluidsnormen zoals opgenomen in het Activiteitenbesluit van toepassing. De normen voor het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau bedragen volgens het activiteitenbesluit:

- 45 dB(A) tussen 06.00 en 19.00 uur (dag)
- 40 dB(A) tussen 19.00 en 23.00 uur (avond)
- 35 dB(A) tussen 23.00 en 06.00 uur (nacht)

Gelet op de aard van de omgeving waarbij geen woningen zijn gelegen in de directe omgeving van het bedrijf kan worden geconcludeerd dat wordt voldaan aan deze voorschriften.

Vanuit de te vestigen pluimveehouderij vindt er geluidsuitstraling plaats naar de omgeving. Voor geluidgevoelige bestemmingen in de omgeving zijn in de Handreiking Industrielawaai en Vergunningverlening richtwaarden opgenomen waaraan bedrijven moeten voldoen bij uitbreiding of wijziging. In deze handreiking zijn 3 beoordelingsniveau's opgenomen. Het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau binnen de gemeente Bergeijk mag niet meer bedragen dan:

- 40 dB(A) tussen 07.00 en 19.00 uur (dag)
- 35 dB(A) tussen 19.00 en 23.00 uur (avond)
- 30 dB(A) tussen 23.00 en 07.00 uur (nacht)

Het maximaal geluiddrukkniveau mag niet meer bedragen dan:

- 70 dB(A) tussen 07.00 en 19.00 uur (dag)
- 65 dB(A) tussen 19.00 en 23.00 uur (avond)
- 60 dB(A) tussen 23.00 en 07.00 uur (nacht)

In de gemeente Eersel is een Nota gebiedsgericht geluidsbeleid vastgesteld waarin gewijzigde normen zijn opgenomen voor het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau. De normen in het buitengebied van de gemeente Eersel zijn:

- 45 dB(A) tussen 07.00 en 19.00 uur (dag)
- 40 dB(A) tussen 19.00 en 23.00 uur (avond)
- 35 dB(A) tussen 23.00 en 07.00 uur (nacht)

Om te berekenen wat de niveaus vanuit de inrichting zijn is door Greten Raadgevende Ingenieurs een akoestisch onderzoek opgesteld. Het onderzoek is als bijlage toegevoegd (Bijlage 15). In dit onderzoek is voor zowel de beoogde bedrijfsopzet als het alternatief berekend wat het langtijdgemiddelde en maximaal geluiddrukkniveau is. Bij de berekening van het alternatief is sprake van een overschatting van het aantal transportbewegingen omdat de transportbewegingen van de beoogde bedrijfsopzet zijn meegenomen in de berekening. Doordat er in het alternatief minder dieren worden gehouden zal het aantal transportbewegingen ook afnemen.

In het rapport is getoetst op de dichtstbijzijnde woningen in verschillende windrichtingen: Schaiksedijk 6 en Schadewijk 32. Daarnaast is voor de volledigheid getoetst aan het object aan de overzijde van de weg. Dit object is niet in het bestemmingsplan als woning opgenomen. Omdat het soort object onduidelijk is, is dit object voor de volledigheid opgenomen in het onderzoek. Dit object wordt aangeduid als Schaiksedijk ongenummerd. In onderstaande tabel zijn de rekenresultaten van de berekening op de woningen weergegeven. In de tabel is de berekende belasting van zowel de dagperiode als de avond en nachtperiode opgenomen (D/A/N). In de dagperiode wordt getoetst op een hoogte van 1,5 meter, in de avond en nacht op een hoogte van 5 meter.

Tabel 21: rekenresultaten akoestisch onderzoek

	Langtijdgemiddelde beoordelingsniveau dB(A); Beoogd	Langtijdgemiddelde beoordelingsniveau dB(A); Alternatief	Maximaal geluidsdrumniveau dB(A)
Zuidzijde Schaiksedijk 6	29/28/24	28/26/22	41/41/-
Westzijde Schaiksedijk 6	28/31/27	27/29/25	41/42/-
Oostzijde Schaiksedijk 6	15/13/9	14/12/7	28/30/-
Noordzijde Schaiksedijk 6	27/31/27	25/29/25	37/41/-
Oostzijde Schadewijk 32 (gemeente Eersel)	31/19/7	30/19/6	44/45/-

Uit het rapport blijkt dat op alle objecten in de directe omgeving wordt voldaan aan de gestelde grenswaarden. Andere objecten zijn op een grotere afstand gelegen waardoor kan worden geconcludeerd dat ter plaatse van deze woningen ook wordt voldaan aan de richtwaarden. Doordat in het alternatief minder ventilatoren aanwezig zijn op de stallen is de geluidsuitstraling naar de omgeving volgens de berekening ook lager. Het verschil is 1 tot 2 dB(A) lager dan in de beoogde bedrijfsopzet.

De incidentele situatie (situatie die maximaal 12 x per jaar voorkomt) is in onderhavige situatie het laden van slachtrijpe vleeskuikens. Deze activiteit vindt 7 x per jaar plaats op het bedrijf. In het kader van een incidentele situatie is een overschrijding van de geluidsnormen mogelijk. Volgens het akoestisch onderzoek wordt de hoogste geluidsbelasting berekend op het object aan de Schaiksedijk ongenummerd (42 dB(A)). Omdat de functie van het object onduidelijk is (is niet bestemd als woning) kan worden geconcludeerd dat dit object voldoende bescherming geniet. Op de andere objecten wordt in de incidentele situatie voldaan aan de richtwaarden.

4.5.2 Verkeer

Als gevolg van de wijziging en uitbreiding van de veehouderij van een kleinschalige rundveehouderij naar pluimveehouderij is er ook sprake van een toename van het aantal vervoersbewegingen van en naar het bedrijf. In het akoestisch onderzoek is opgenomen dat er in de normale bedrijfssituatie in een etmaal maximaal 26 vrachtwagens en 4 auto's het bedrijf bezoeken. Het aantal vrachtbewegingen is zo hoog vanwege de afvoer van mest wat 7 keer per jaar met 20 vrachtwagens plaatsvindt. Wanneer deze activiteit niet wordt meegenomen komen er maximaal per etmaal 6 vrachtwagens en 4 auto's op het bedrijf (waarvan 1 vrachtwagen en 2 auto's in de avond). Het verkeer naar het bedrijf komt vanaf de westelijke zijde van de Schaiksedijk en zal ook over deze weg van het bedrijf wegrijden. Deze weg sluit via het gehucht Schadewijk aan op de provinciale weg N397 waarna het verkeer naar de snelweg A67 kan.

Volgens verkeerscijfers van de gemeente Bergeijk (jaar 2013) zijn er per etmaal 1.926 voertuigbewegingen over de Schaiksedijk. In de dagperiode rijden er 110 lichte motorvoertuigen (auto's) en 5 zware voertuigen (vrachtwagens en tractoren) per uur over de Schaiksedijk. In de avond rijden er respectievelijk 72 en 3 auto's en zware voertuigen over de Schaiksedijk en in de nacht 14 en 1. Het totaal aantal zware voertuigen in de dagperiode van 7.00 tot 19.00 uur komt neer op (5 x 12 uur) 60 vervoersbewegingen. De toename van 5 vrachtwagens in de wordt-case-scenario¹ als gevolg van de vestiging van de pluimveehouderij wordt niet als hinderlijk ervaren. Dit geldt ook voor het aantal vervoersbewegingen van lichte motorvoertuigen (1.320 bewegingen in dagperiode in huidige situatie).

¹ Het betreft het totaal aantal vrachtwagens wat het bedrijf bezoekt, er is geen rekening gehouden met het aantal vrachtwagens wat in de huidige situatie het bedrijf aan de Schaiksedijk 12 bezoekt. Daarnaast vinden deze transporten niet dagelijks plaats (zie akoestisch onderzoek).

Bij het alternatief zullen er minder vervoersbewegingen van en naar de inrichting zijn doordat er minder dieren worden gehouden, er is dan minder voer benodigd en er wordt minder mest en vleeskuikens afgevoerd.

4.6 Energie

In de huidige situatie is er enkel sprake van het verbruik van elektriciteit, er vindt in de rundveestal geen verwarming plaats met aardgas, propaan of hout. Bij een melkveehouderij wordt voornamelijk elektriciteit verbruikt als gevolg van de melkwinning. Per melkkoe is er gemiddeld sprake van een elektriciteitsverbruik van 200 kWh. In de vergunde situatie bedraagt het elektriciteitsverbruik derhalve (50 x 200) 10.000 kWh.

Het energieverbruik bij het houden van vleeskuikens wordt in hoofdzaak bepaald door het ventilatiesysteem en de verwarmingsinstallatie.

Het geavanceerde ventilatiesysteem waarborgt dat niet meer wordt geventileerd dan nodig is. De laatste jaren zijn de klimaatcomputers steeds verder doorontwikkeld waardoor stallen exact en energiezuinig kunnen worden geventileerd. Ook ventilatoren zijn doorontwikkeld voor een zo hoog mogelijke opbrengst bij een minimaal energieverbruik.

Om in de eigen energievoorziening te voorzien worden er op het dakvlak aan de zuidzijde van de 4 pluimveestallen zonnepanelen aangebracht. Deze daken zijn zeer gunstig gelegen ten opzichte van de zonnestand waardoor een hoog rendement kan worden behaald uit de zonnepanelen.

Ook andere energiebeperkende maatregelen, zoals energiezuinige verlichting, isolatie en HR-verwarmingssystemen, worden binnen het bedrijf daar waar mogelijk toegepast. De huidige stand der techniek is hierbij het uitgangspunt.

Voor de verwarming van de stallen en het woonhuis worden er op het bedrijf twee houtpellet-kachels geplaatst met ieder een vermogen van 300 kW. Deze kachels worden geplaatst in de te bouwen loods. Het verbranden van houtpellets is een CO₂ neutrale verbranding, tijdens de groei van het hout wordt CO₂ uit de lucht opgenomen wat bij verbranding weer vrij komt.

Een indicatie van het energieverbruik (stroom en houtpellets) is in onderstaande tabel opgenomen voor zowel de beoogde bedrijfsopzet als het alternatief.

Tabel 22: energieverbruik beoogde bedrijfsopzet en alternatief

	Elektriciteit *		Houtpellets	
	Verbruik per dier	Totaal	Verbruik per dier	Totaal
Beoogd (138.720 dieren)	0,9 kWh/jr	124.848 kWh	1 kg /jaar	138.720 kg / 139 ton
Alternatief (85.000 dieren)	0,9 kWh/jr	76.500 kWh	1 kg /jaar	85.000 kg / 85 ton

*) Opbrengsten van zonnepanelen zijn niet verrekend.

Voor het verstoken van afvalstoffen is de provincie Noord-Brabant het bevoegd gezag. In onderhavige situatie is sprake van het verstoken van houtpellets wat wordt beschouwd als biomassa en niet als een afvalstof. De provincie is bij stookinstallaties voor het verstoken van biomassa het bevoegd gezag indien de stookinstallatie een thermisch vermogen heeft van 15 MW. In onderhavige situatie is er sprake van een stookinstallatie van (2x 300) 600 kW waardoor de provincie niet het bevoegd gezag is.

Bij de verbranding van houtpellets komt emissie vrij. In paragraaf 4.3 is reeds een toelichting gegeven op de luchtkwaliteit als gevolg van de emissies vanuit de houtkachels. Naast deze emissie zijn er in het Activiteitenbesluit emissiegrenswaarden opgenomen voor houtkachels zoals deze in de beoogde bedrijfsopzet (en alternatief) worden geplaatst. Zoals weergegeven in het meetrapport wordt aan de emissiegrenswaarden die zijn opgenomen in artikel 3.10b van het Activiteitenbesluit voldaan.

Door het toepassen van zonnepanelen en houtkachels worden er geen fossiele brandstoffen gebruikt voor de energievoorziening op het bedrijf.

4.7 Veiligheid en gezondheid

4.7.1 Veiligheid

De volgende veiligheidsaspecten worden beschreven in deze paragraaf, uitvallen stroom, brand, externe veiligheid. Deze aspecten zijn van toepassing in zowel de beoogde bedrijfsopzet als het alternatief.

Het grootste risico voor een veehouderij betreft het uitvallen van de stroom. Door het wegvallen van de netspanning zullen ook de ventilatoren stilvallen. Het gevolg van het stilvallen van de ventilatoren is dat er onvoldoende luchtverversing bij de dieren zal plaatsvinden met als gevolg dat de dieren kunnen stikken. Om dit risico weg te nemen wordt op het bedrijf een noodstroomaggregaat geplaatst, die ingezet kan worden bij het wegvallen van de netspanning.

Bij de bouw van de stallen wordt rekening gehouden met brandcompartimentering van de stallen en het gebruik van brandvertragende materialen. Daarnaast is er voldoende ruimte aanwezig tussen de stallen om eventuele brandoverslag te voorkomen. Deze voorwaarden worden ook door verzekeraars in hun polissen gesteld.

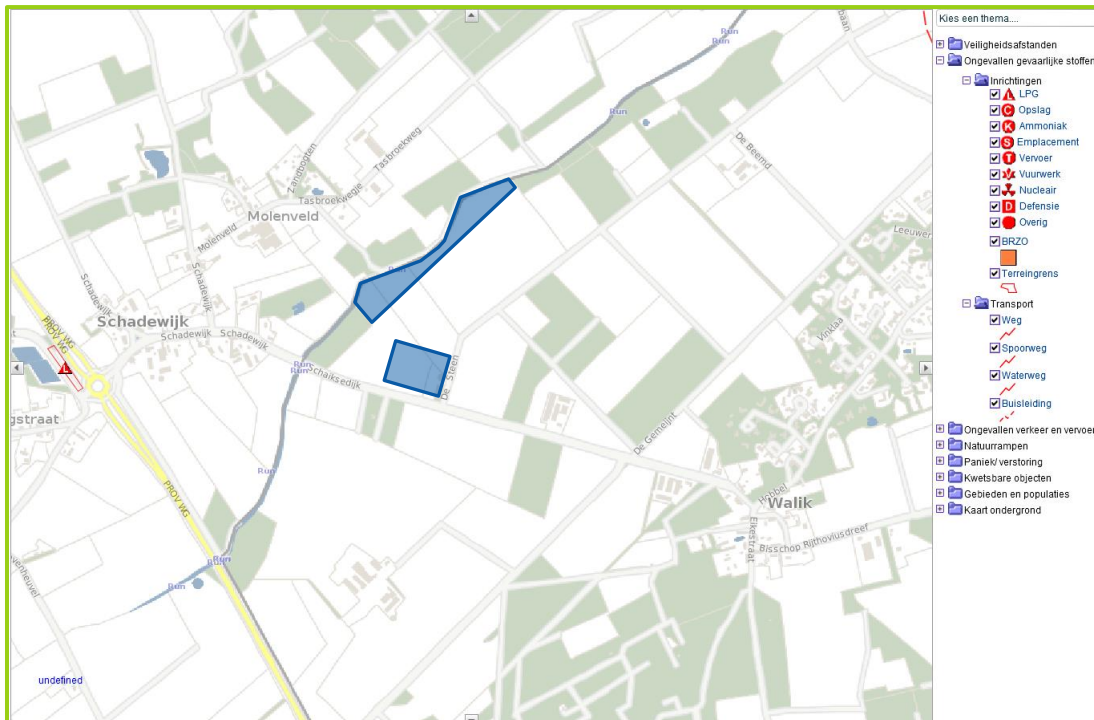
Omdat in de houtkachels verbranding plaatsvindt is er hierbij sprake van een groter risico op een uitbraak van brand. De ruimte van de houtkachels wordt als een apart brandcompartiment gerealiseerd om overslag naar de rest van de loods te voorkomen. Bij brand ter plaatse van de houtkachels is uitgesloten dat deze overslaat naar de stallen, de ruimte tussen de loods en de stallen is hiervoor te groot.

Indien er onverhoopt toch brand uitbreekt zijn er verspreid over het bedrijf brandblussers aanwezig. Indien de brand met blussers niet meer te controleren is, is er aan de voorzijde van de loods een bluswaterput aanwezig. Bij een brand heeft de brandweer dan voldoende bluswater ter beschikking.

Op het bedrijf wordt een werkvoorraad van onder andere reinigingsmiddelen, bestrijdingsmiddelen en diergeneesmiddelen opgeslagen. Deze producten worden opgeslagen in een afgesloten, goed geventileerde kast, waardoor risico's als gevolg van oneigenlijk gebruik zijn uitgesloten. Degene die toegang hebben tot deze producten hebben voldoende kennis over de gevaren en risico's van de producten.

Externe veiligheid beschrijft de risico's die ontstaan als gevolg van opslag of handelingen met gevaarlijke stoffen. Het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) en de bijbehorende Regeling externe veiligheid inrichtingen (Revi) zijn op 27 oktober 2004 in werking getreden. Het besluit legt veiligheidsnormen op aan bedrijven die een risico vormen voor personen buiten het bedrijfsterrein. Het besluit heeft betrekking op het gebruik, de opslag en de productie van gevaarlijke stoffen van inrichtingen. Verder heeft het besluit betrekking op het transport van gevaarlijke stoffen en het gebruik van luchthavens.

Op het bedrijf en in de directe omgeving van het bedrijf zijn geen risicovolle inrichtingen of buisleidingen aanwezig (zie Afbeelding 16).

Afbeelding 16: uitsnede risicokaart

Middels bovengenoemde maatregelen worden de risico's voor brand en schade tot een minimum beperkt. De oprichting van de pluimveehouderij en natuurontwikkeling aan de Run heeft geen gevolgen voor de externe veiligheid in de omgeving.

4.7.2 Gezondheid

Het aspect gezondheid bestaat uit twee onderdelen, enerzijds de gezondheid van de dieren en anderzijds de gezondheidseffecten op de omgeving als gevolg van het houden van dieren.

Diergezondheid

Er zijn verschillende factoren die van invloed zijn op de gezondheid van de dieren zoals stalklimaat, voeding en water en de ondernemer. De aanwezige rundveestapel is enkele decennia oud waardoor het stalklimaat en stalindeling niet optimaal is, de ventilatie is beperkt wat een negatief effect heeft op de diergezondheid.

Om de dieren in de beoogde situatie zo gezond mogelijk te houden is een goed stalklimaat van cruciaal belang. Middels instellingen van een klimaatcomputer wordt er in de stallen voldoende geventileerd en verwarmd om een optimaal stalklimaat te realiseren.

Het voer wat wordt verstrekt aan de dieren is afkomstig van een vaste voerleverancier, de samenstelling van het voer is afgestemd op de leeftijd van de dieren. Het water wat wordt gebruikt als drinkwater voor de dieren is afkomstig van het leidingnet waardoor een constante kwaliteit is gegarandeerd.

Tot slot is de ondernemer zelf ook verantwoordelijk voor de gezondheid van de dieren. De ondernemer heeft als doel om zijn dieren zo gezond mogelijk op te fokken, een ziek dier groeit minder en levert dan ook minder inkomen op. Als een dier ziek is, zal hij direct moeten kunnen reageren om de ziekte te bestrijden. Op het bedrijf worden geen preventieve medicijnen verstrekt aan de dieren, enkel de verplichte vaccinaties worden preventief uitgevoerd. Indien een groepsbehandeling bij de dieren nodig is, zal deze pas worden uitgevoerd na overleg met een vaste dierenarts die regelmatig op het bedrijf komt.

Vanuit het Beter-leven-concept (het alternatief) is het verplicht om er alles aan te doen om de dieren zo gezond mogelijk op te fokken en een diergezondheidsplan op te stellen (samen met de dierenarts). Deze maatregelen worden op onderhavig bedrijf ook uitgevoerd bij de beoogde bedrijfsopzet om de dieren zo gezond mogelijk te houden.

Indien er in de omgeving van het bedrijf een besmettelijke dierziekte uitbreekt, wordt het bedrijf (net als andere veehouderijen) op 'slot' gezet om de verspreiding van de ziekte zo veel mogelijk in te perken. Er mogen dan geen dieren meer van het bedrijf worden gehaald. De kans dat dit problemen oplevert voor het dierwelzijn is zeer klein omdat maar een keer in de 7 weken (beoogde bedrijfsopzet) of 9 weken (alternatief) dieren worden gehaald. In alle stallen zijn dieren gehuisvest van dezelfde leeftijd waardoor alle dieren op hetzelfde moment het bedrijf verlaten. In de omgeving van het bedrijf zijn geen andere pluimveehouderijen aanwezig waardoor de infectiedruk zeer laag is. Het dichtstbijzijnde andere pluimveebedrijf is gelegen op 1,5 kilometer van het bedrijf.

Indien er onverhoopt op het bedrijf zelf een besmettelijke dierziekte uitbreekt wordt het gehele bedrijf onmiddellijk geruimd en ontsmet om de verspreiding zo vlug mogelijk een halt toe te brengen. Tot op heden is er in Nederland nog nooit vogelgriep uitgebroken op een vleeskuikenhouderij. De kans op een uitbraak is dan ook zeer gering.

Volksgezondheid

Wat betreft volksgezondheid geldt dat gezondheidsrisico's een optelsom zijn van blootstelling, gevaar en impact. Bij blootstelling wordt er gekeken hoeveel ziekteverwekkers een persoon binnen moet krijgen om geïnfecteerd te raken of ziek te worden. Gevaren zijn er in diverse vormen, zoals biologisch (bijv. ziekteverwekkende bacteriën), chemisch (bijv. diergeneesmiddelen of bestrijdingsmiddelen) of fysisch (zoals elektriciteit of ter plaatse gewond raken). Impact staat voor de grootte van het effect dat veroorzaakt wordt.

Een kanttekening bij (de perceptie van) risicogevoelgen voor de volksgezondheid moet geplaatst worden bij het gedrag van de burger. Hoe onbekender het onderwerp, des te emotioneler wordt er vaak gereageerd. Veel burgers kennen de strenge eisen uit de veehouderijsector niet en zijn daarom bang van de eventuele gevolgen. De risicoperceptie van de burger speelt daarom in belangrijke mate mee in het imago van de sector met betrekking tot volksgezondheid. Wanneer invloed uitgeoefend kan worden op een risico wordt dit minder dreigend ervaren dan factoren waar geen invloed op kan worden uitgeoefend.

Er zijn reeds diverse onderzoeken uitgevoerd naar de mogelijke relatie tussen (intensieve) veehouderij en volksgezondheid. Voor melkrundveehouderijen, zoals in de huidige situatie, is weinig onderzoek gedaan. Hierdoor zijn de risico's voor volksgezondheid in de huidige situatie lastig te beschrijven. Het laatste afgeronde onderzoek met betrekking tot de relatie tussen intensieve veehouderijen en volksgezondheid dateert van november 2012 en heeft geen relatie kunnen aantonen. In dit onderzoek is echter wel het advies gegeven om vervolgonderzoek uit te voeren. De huidige gegevensbasis is namelijk nog te smal voor conclusies over oorzakelijke kwantitatieve verbanden tussen het optreden van gezondheidsproblemen en blootstelling aan specifieke componenten in diverse stoffen. Zonder nader onderzoek is over het aspect volksgezondheid dus geen uitsluitsel te geven. In het kader van dit vervolg onderzoek zijn op 12 maart 2015 de eerste resultaten in een tussenrapportage bekend gemaakt. In dit rapport is een analyse gemaakt van huisartsenregistraties en een vragenlijstonderzoek gemaakt. Uit dit onderzoek blijkt dat er geen duidelijk verschil is tussen luchtwegklachten van personen in een gebied met een hogere veedichtheid.

In het kader van het MER is advies ingewonnen bij de GGD. Om een goed advies te kunnen geven heeft de GGD gevraagd om de ontvankelijkheidstoets gezondheid in te vullen die door de GGD beschikbaar is gesteld. Deze toetsing is als Bijlage 16 van onderhavige MER toegevoegd. Het advies van de GGD is eveneens in deze bijlage toegevoegd.

4.8 Water en grondwater

4.8.1 Water

Het waterverbruik op het bedrijf bestaat voor het grootste deel uit het drinkwater voor de dieren. Door toepassen van morsarme drinknippels wordt verspilling van het water tot een minimum beperkt. Naast het drinkwater voor het vee wordt water gebruikt voor de huishoudelijke activiteiten in het woonhuis en de kantine/hygiënesluis en voor de reiniging van de stallen. Het water is afkomstig van het waterleidingnet.

Het afvalwater van het bedrijf bestaat uit huishoudelijk afvalwater, reinigingswater van de stallen en hemelwater. Het afvalwater van huishoudelijke aard wordt geloosd op het gemeentelijk drukriool, het

bevat geen verontreinigde stoffen waarvoor een vergunning in het kader van de Waterwet nodig is. Het reinigingswater wat vrijkomt bij de reiniging van de stallen wordt via een rioleringsstelsel afgevoerd naar een opvangput. Vanuit deze put wordt het water als meststof uitgereden over de landbouwgronden. Hemelwater wat terecht komt op de erfverharding en daken kan ter plaatse niet infiltreren in de bodem zoals dit in de huidige situatie wel het geval is. Om te voorkomen dat er ter plaatse van het bedrijf wateroverlast ontstaat wordt rondom het bedrijf een retentiesloot gegraven waar het hemelwater naar wordt afgevoerd. Deze sloot zal niet in directe verbinding staan met de bestaande sloten zodat stroomafwaarts geen wateroverlast ontstaat als gevolg van de ontwikkeling.

4.8.2 Grondwater

Binnen het plangebied is momenteel een grondwaterbron aanwezig voor de berekening van de gronden. Deze bron blijft intact voor het beregenen van de gronden. In de beoogde bedrijfsopzet en het alternatief zal het areaal beregend worden omdat het perceel van initiatiefnemer kleiner is dan van de voormalige melkveehouderij. Het initiatief heeft derhalve geen negatief effect op de grondwaterstand ten opzichte van de huidige situatie.

Op het bedrijf wordt een put geboord ten behoeve van de bluswatervoorziening. Deze put wordt enkel gebruikt bij calamiteiten (brand). Het initiatief heeft derhalve geen negatief effect op het grondwater.

4.9 Bodem

Ter plaatse van het agrarisch bedrijf wordt ook een bedrijfswoning gerealiseerd. Omdat hier langer dan 2 uur mensen in verblijven is voor de bouw van de woning het uitvoeren van een bodemonderzoek verplicht. Door Lankelma is een historisch bodemonderzoek uitgevoerd op de locatie aan de Schaiksedijk 12 te Riethoven. Dit volledige rapport is bijgevoegd in Bijlage 17. Doel van het onderzoek was het vastleggen van de milieuhygiënische kwaliteit van de bodem van de onderzoekslocatie.

Ter plaatse van de huidige bebouwing (rundveestal) is geen sprake van activiteiten welke een bedreiging voor de bodemkwaliteit vormen. Wel zijn er asbest-verdachte materialen bij de stal aanwezig. Bij de sloop van deze stal zal hier aandacht aan besteed moeten worden. Omdat de woning niet ter plaatse van de huidige bebouwing wordt gerealiseerd is een nader onderzoek naar de bodemkwaliteit ter plaatse van de woning niet noodzakelijk.

Voor de huidige bedrijfsvoering (melkrundveehouderij) zijn in het Activiteitenbesluit voorschriften opgenomen om de bodem te beschermen. Deze voorschriften zijn van toepassing op de activiteiten die op het bedrijf plaatsvinden zoals opslag van mest en opslag van ruwvoer.

In de beoogde bedrijfsopzet zullen op het bedrijf diverse bodembeschermende voorzieningen worden getroffen, waardoor het bedrijf zorgt voor een verwaarloosbaar bodemrisico. Deze bodembeschermende voorzieningen betreffen bijvoorbeeld vloestofdichte of vloestofkerende vloeren of het plaatsen van lekbakken onder bodembedreigende stoffen. Op het bedrijf zullen bovendien kleine gebruikshoeveelheden reinigings- en ontsmettingsmiddelen aanwezig zijn. Deze worden opgeslagen in afsluitbare (koel)kasten. Door visuele controle, de aanwezigheid van absorptiemiddelen en de aanwezigheid van de bodembeschermende voorzieningen wordt het bodemrisico teruggebracht tot verwaarloosbaar.

Ter plaatse van de natuurontwikkeling hebben geen bodembedreigende activiteiten plaatsgevonden. Ook na inrichting van het gebied blijft dit zo.

De mogelijke effecten op bodem zijn locatie gebonden. Gezien de resultaten van het bodemonderzoek en de te treffen bodembeschermende maatregelen, zijn er ten aanzien van het aspect bodem geen bezwaren voor de vestiging van de veehouderij en natuurontwikkeling.

4.10 Landschap, cultuurhistorie, aardkunde en archeologie

4.10.1 Landschap

De locatie aan de Schaiksedijk 12 te Riethoven is gelegen tussen de dorpskernen Eersel en Riethoven. Nabij de locatie is het beekje De Run gelegen. De omgeving van deze locatie kenmerkt zich door een kleinschalig heideontginningslandschap. Dit landschapstype wordt bepaald door kleine bosjes, houtsingels, bomerijen langs rechte wegen en een veelal blokvormig verkavelingspatroon. Ten

noordoosten van de locatie is een beekdallandschap aanwezig waarin het beekje De Run is gelegen. Dit landschapstype kenmerkt zich door kleine (broek)bosjes langs het beekje.

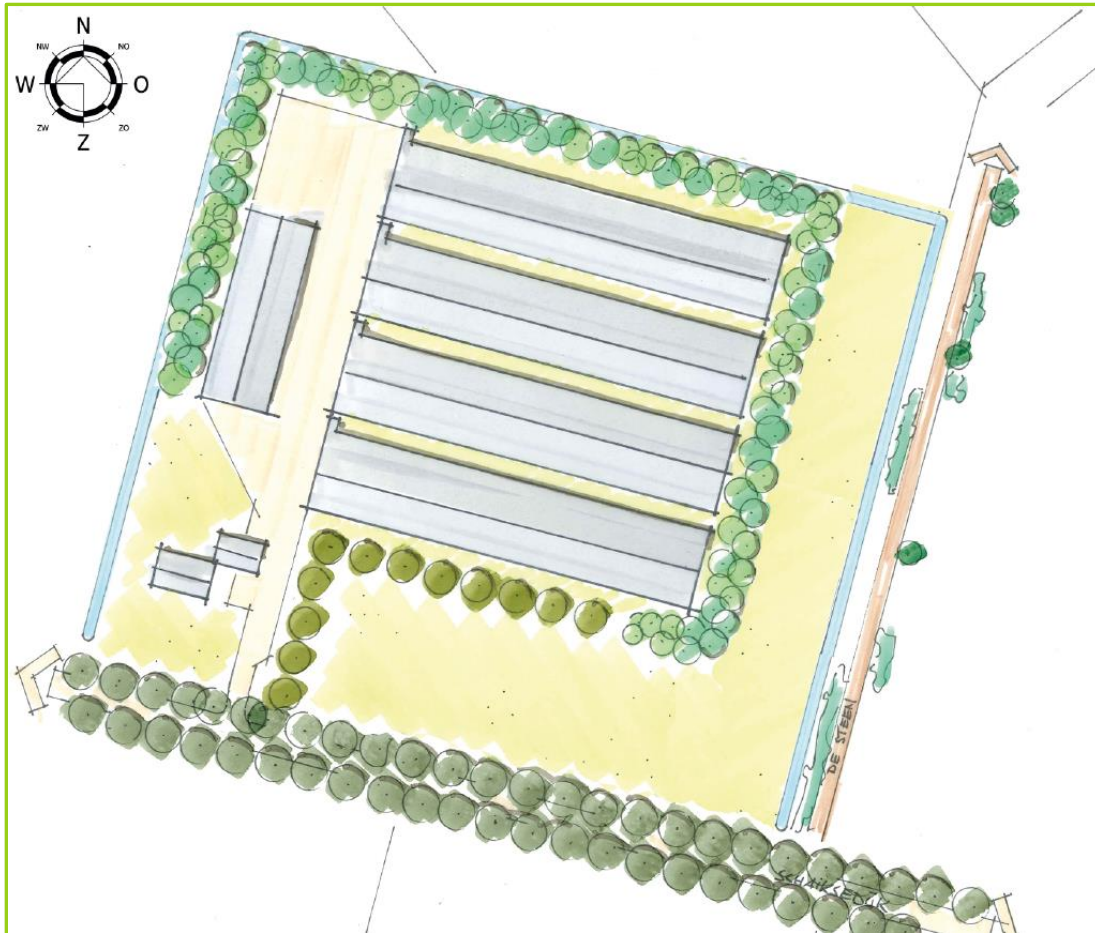
Decennia geleden was ter plaatse van de locatie aan de Schaiksedijk 12 heidegrond gelegen. Rond 1900 werd het door de mechanisatie van de landbouw en de opkomst van kunstmest mogelijk om de woeste gronden, die tot dan toe gebruikt waren voor de beweiding van vee te ontginnen. De slechtste gronden werden hierbij geselecteerd voor de aanleg van bossen en de productie van mijnhout, de betere gronden waren voor de landbouw.

Gepaard met de ontginningen werd ook het oude beekdallandschap veranderd. Van oorsprong meanderde het beekje De Run (vroeger de Aa) met zijn oeverzone door het heidegebied. Grenzend aan de beek werden de gronden veelal gebruikt als hooiland en weidegebied vanwege de gunstige bodemeigenschappen en goede vochtvoorziening. De hooilanden werden als kleine percelen gemarkeerd met lijnvormige randbeplanting bestaande uit struiken en bomen die loodrecht op de beek waren geprojecteerd. Met de ontginningen verdween de meanderende ligging van de beek vrijwel geheel. Ook de randbeplanting van de hooilanden zijn verdwenen.

Afbeelding 17: Historische kaart ca. 1900 (bron: watwaswaar.nl)

De beoogde ontwikkeling van de veehouderij aan de Schaiksedijk 12 wordt landschappelijk ingepast door het aanleggen van een bossingel rondom het bedrijf. Deze aanleg past in het huidige kleinschalige heideontginningslandschap daar hier reeds bossingels en kleine bosjes aanwezig zijn. De bossingel zorgt er tevens voor dat de beoogde bedrijfsgebouwen aan het zicht onttrokken worden. Op onderstaande afbeelding is de beoogde inpassing weergegeven. Het volledige inpassingsplan is als bijlage toegevoegd (Bijlage 18). In deze bijlage zijn ook enkele 3D-impressies toegevoegd van de beoogde bedrijfsopzet.

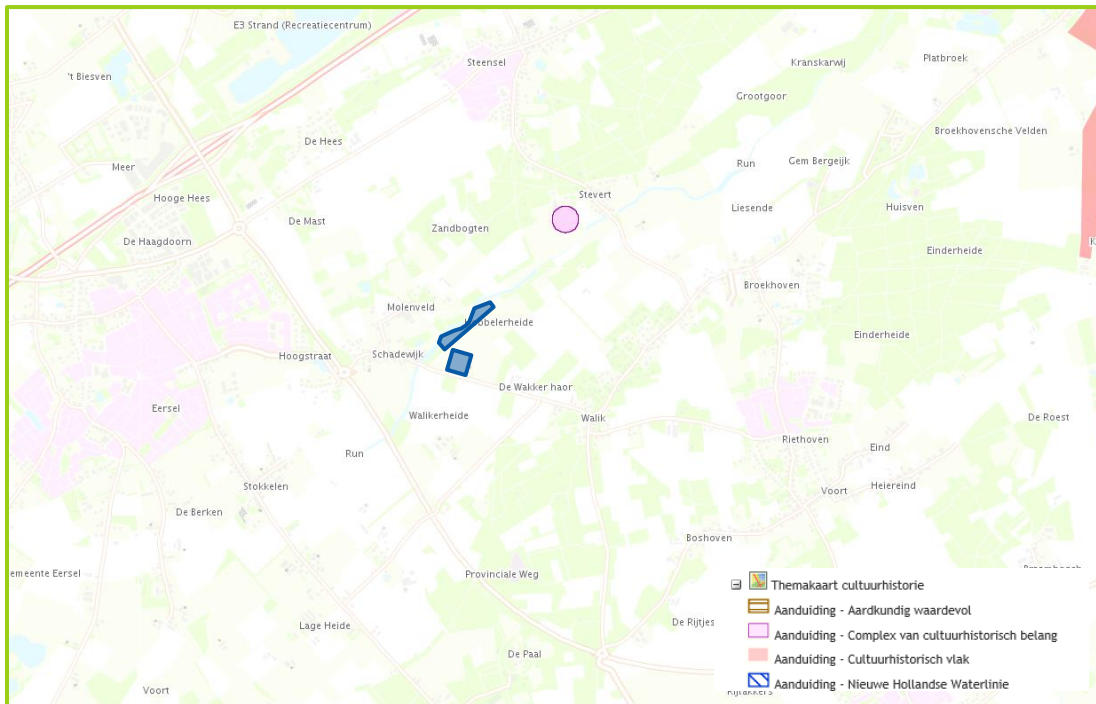
Afbeelding 18: Inpassingsplan Schaiksedijk 12, Riethoven

Aan de rivier de Run vindt natuurontwikkeling plaats. De invulling van deze zone zal door de gemeente Bergeijk in samenspraak met het waterschap de Dommel worden opgesteld. Het doel van deze ontwikkeling is enerzijds om waterberging aan de Run te realiseren en anderzijds beekherstel uit te voeren waardoor een betere waterkwaliteit, natuurlijke beek en groter leefgebied voor vissen wordt gerealiseerd.

4.10.2 Cultuurhistorie en aardkunde

De gebieden met een cultuurhistorische waarde zijn opgenomen in de provinciale verordening Ruimte 2014. Op deze kaart zijn ter plaatse van de beoogde ontwikkeling (agrarisch bedrijf en natuurontwikkeling) geen cultuurhistorische waarde opgenomen. (zie Afbeelding 19).

Afbeelding 19: Uitsnede kaart Cultuurhistorie VR2014

De ontwikkeling zal geen negatief effect hebben op het thema cultuurhistorie.

De aardkundige waarden laten zien hoe het landschap door de jaren heen is gevormd. Enkele aardkundig waardevolle gebieden zijn door de provincie Noord-Brabant opgenomen in de Verordening Ruimte 2014 om deze waardevolle gebieden te beschermen. Zoals weergegeven op afbeelding 9 is te zien dat het plangebied niet gelegen is in een aardkundig waardevol gebied. De ontwikkeling van de veehouderij en natuur heeft geen invloed op aardkundig waardevolle gebieden omdat het buiten deze gebieden is gelegen.

4.10.3 Archeologie

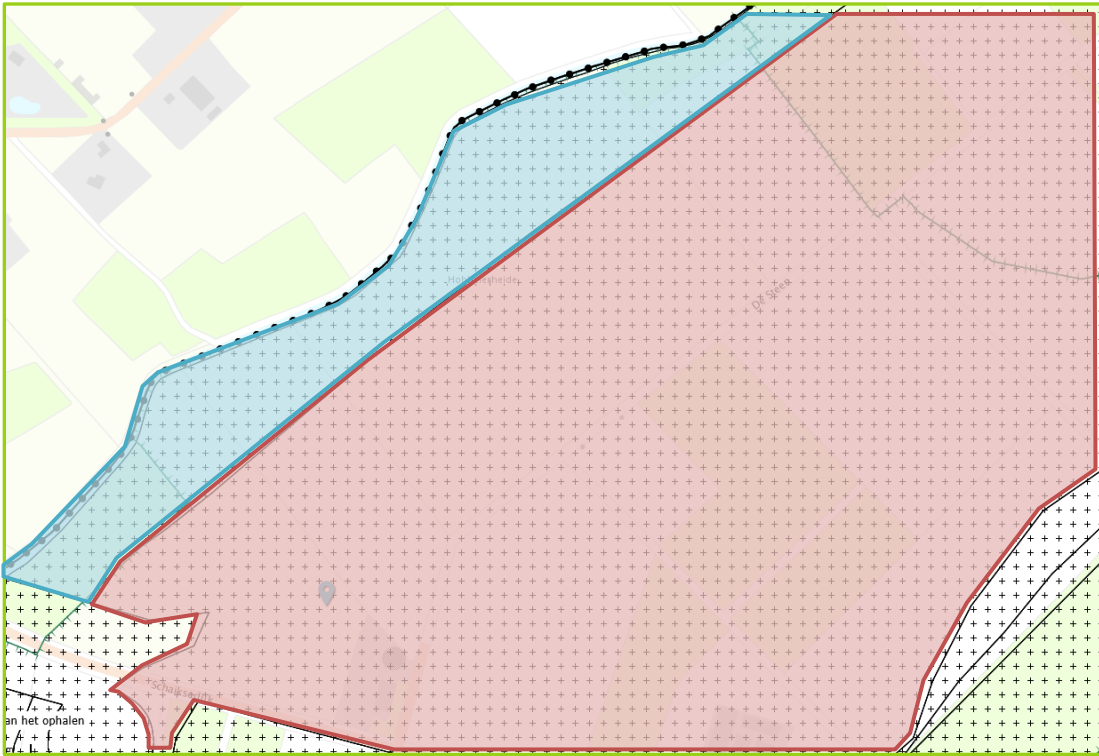
Voor archeologie geldt de nationale wetgeving die afkomstig is uit Europees beleid. Het Verdrag van Valletta (of wel: 'Verdrag van Malta') regelt hoe er omgegaan moet worden met het Europees archeologisch erfgoed. Nederland heeft het verdrag in 1992 mede ondertekend. De uitgangspunten van dit Europese verdrag zijn in de Nederlandse wet- en regelgeving verankerd door middel van de Wet op de archeologische monumentenzorg (Wamz). De Wamz is in werking getreden op 1 september 2007 en wijzigt hiermee de Monumentenwet uit 1988, de Ontgrondingenwet (Ow), de Wet milieubeheer (Wm), de Woningwet (Ww) en de Wet ruimtelijke ordening (Wro).

Op deze wijze is de zorg voor archeologische monumenten geregeld in het proces van de ruimtelijke ordening. Zo is onder andere bepaald dat gemeenten in nieuwe bestemmingsplannen rekening moeten houden met de in de grond aanwezige, dan wel te verwachten, archeologische waarden. Bij deze nieuwe plannen kunnen voorwaarden worden gesteld aan omgevingsvergunning voor de activiteiten bouw, aanleggen e.d.

In het vigerende bestemmingsplan (bestemmingsplan 'Herziening Buitengebied Bergeijk 2014') zijn verschillende aanduidingen opgenomen voor de bescherming van de archeologische waarden. Deze waarden zijn overgenomen uit de erfgoedkaart van de gemeente Bergelijk.

Ter plaatse van de het beoogde bedrijf is de dubbelbestemming 'Waarde- Archeologie 6' opgenomen, zie Afbeelding 20. Deze aanduiding is opgenomen in gebieden met een lage archeologische verwachtingswaarde. In de regels behorende bij deze bestemming is opgenomen dat archeologisch onderzoek uitgevoerd dient te worden bij bouwactiviteiten met een grotere omvang dan 25.000m² en dieper dan 0,4m onder het maaiveld. Omdat het beoogde bouwvlak een omvang heeft van 15.000 m² is verzekerd dat er geen ontwikkelingen kunnen worden uitgevoerd met een omvang van meer dan 25.000 m². Ter plaatse van het bedrijf is dan ook geen nadere onderzoek noodzakelijk.

Ter plaatse van de natuurontwikkeling is in het bestemmingsplan een dubbelbestemming 'Waarde – Archeologie 5.1' opgenomen (Afbeelding 20). Op de erfgoedkaart heeft dit gebied een middelhoge archeologische verwachtingswaarde. Dit betekent dat bij bodemingrepen over een oppervlakte van meer dan 2.500 m² en dieper dan 0,5 m-mv een archeologisch onderzoek plaats moet vinden. Omdat de inrichting van het gebied nog niet bekend is, kan geen specifiek onderzoek worden uitgevoerd. In de regels van het op te stellen bestemmingsplan wordt een dubbelbestemming opgenomen om de eventueel aanwezige archeologische waarden te beschermen (conform vigerend bestemmingsplan).

Afbeelding 20: Uitsnede bestemmingsplan 'Waarde – Archeologie 6' (rood) en 'Waarde – Archeologie 5.1' (blauw)

4.11 Zorgvuldige veehouderij

Veehouderijen in de provincie Noord-Brabant die zich willen ontwikkelen (uitbreiden) krijgen alleen ontwikkelruimte indien verzekerd is dat het een zorgvuldige veehouderij is en wordt voldaan aan de voorwaarden met betrekking tot onder andere luchtkwaliteit en achtergrondbelasting geur. Deze voorwaarde is als rechtstreeks werkende regel in de provinciale Verordening ruimte 2014 (per 15-7-2015) opgenomen en dient te worden opgenomen in nieuwe bestemmingsplan waar ontwikkelingsmogelijkheden worden geboden voor veehouderijen. De uitwerking van de zorgvuldige veehouderij is weer opgenomen in de nadere regels zoals vastgesteld door Gedeputeerde Staten. In het kader van het bestemmingsplan zijn de voorwaarden, zoals opgenomen in de provinciale verordening, opgenomen in de regels van het bestemmingsplan. In de toelichting van het bestemmingsplan is een indicatieve toetsing aan deze voorwaarden opgenomen. Hierbij wordt verwezen naar de berekeningen met betrekking tot luchtkwaliteit en achtergrondbelasting van geur naar onderhavig MER (zie paragrafen 4.2.2 en 4.3.1).

In dit MER wordt een nadere toelichting gegeven op de nadere regels van de provincie Noord-Brabant, deze regels zijn beter bekend als de Brabantse Zorgvuldigheidsscore Veehouderij (BZV). Een veehouderij wordt als zorgvuldige veehouderij gekwalificeerd indien minimaal 7 punten worden behaald volgens de BZV. Een bedrijf scoort 6 punten indien wordt voldaan aan de wettelijke normen, het resterende punt kan worden behaald door bovenwettelijke eisen zoals gesteld in de BZV. De resterende punten kunnen op verschillende matlatten behaald worden waaronder certificaten, ammoniakemissie, fijnstofemissie, geuremissie, biodiversiteit en gezondheid. Voor de berekening van de score is door de provincie Noord-Brabant een webapplicatie beschikbaar gesteld.

Voor de beoogde bedrijfsopzet en het alternatief is de score berekend met behulp van de webapplicatie (versie 1.1). De invoergegevens zijn te herleiden uit de plattegrondtekening en berekeningen elders in deze MER. Momenteel zijn er voor de veehouderij nog geen certificaten beschikbaar omdat het bedrijf nog niet is opgericht. Na oprichting van het bedrijf zal het bedrijf de volgende certificaten hebben:

IKB kip	(beoogd en alternatief)
Beter-Leven-keurmerk (1 ster)	(alternatief)

De behaalde score voor de beoogde bedrijfsopzet bedraagt 7,29. In het alternatief is de score hoger (7,31) doordat er minder dieren worden gehouden. De belasting van geur en fijnstof is hierdoor lager en er wordt minder mest geproduceerd. Doordat de dieren worden gehouden met het beter-leven-keurmerk wordt ook op de maatlat 'certificaten' een hogere score behaald. De uitvoergegevens van de webapplicatie van zowel de beoogde bedrijfsopzet als het alternatief is als bijlage toegevoegd (Bijlage 19)

4.12 Leemten in kennis

In onderhavig MER zijn drie leemten in kennis gesignaleerd. Deze leemten hebben betrekking op het rekenmodel AAgro-Stacks, op de noodzaak tot het uitvoeren van verder wetenschappelijk onderzoek inzake de mogelijke relatie tussen (intensieve) veehouderij en volksgezondheid en de kritiek op de Wet geurhinder en veehouderij.

AAgro-Stacks

Blijkens een brief van ex-staatssecretaris H. Bleker, d.d. 30 juni 2011, referentie 214904, is er in 2007 door het toenmalige Ministerie van LNV gewerkt aan een ontwerp AMvB in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 om de essentiële onderdelen van het toetsingskader zo snel mogelijk juridisch te verankeren. Het rekenmodel AAgro-Stacks werd opgesteld ten behoeve van dit toetsingskader. Toen vervolgens de ontwerp AMvB voor advies werd voorgelegd aan de Raad van State, heeft deze een negatief advies hieromtrent afgegeven. Op basis van dit advies heeft de toenmalige minister van LNV besloten niet verder te gaan met het toetsingskader en is dus ook gestopt met de verdere ontwikkeling van het rekenmodel AAgro-Stacks. Het rekenmodel was op dat moment nog niet afgebouwd en bevatte nog te grote afwijkingen. De exacte foutmarge van het programma is echter onbekend.

Om de problematiek op te lossen is in 2009 het traject gestart tot ontwikkeling van de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS). Voor de PAS zal een nieuw rekenmodel gerealiseerd worden, genaamd Aerius. Dit rekenmodel wordt gebaseerd op de meest recente kennis op het gebied van de emissie, de verspreiding en depositie van stikstof uit verschillende bronnen. Zowel de PAS als het rekenmodel Aerius zijn echter nog niet gereed. Derhalve, is er op dit moment nog geen ander rekenmodel dan het niet afgebouwde AAgro-Stacks.

Het rekenmodel AAgro-Stacks wordt echter wel voorgeschreven door de provincie Noord-Brabant. Daarnaast is de betrouwbaarheid van AAgro-Stacks driemaal, zonder succes, aangevochten bij de Raad van State (uitspraken 21 juli 2010 201003118/2/R2, 2 februari 2011 201003124/1/T1/R2 en 2 februari 2011 201003099/1/T1/R2). De motivering van de Raad van State hieromtrent was dat het model immers ontwikkeld was in opdracht van het (voormalig) ministerie van LNV en gebouwd door de deskundige instituten Universiteit Wageningen en KEMA.

AAgro-Stacks betreft echter momenteel het enige door het bevoegd gezag (provincies) voorgeschreven rekenmodel om de ammoniakdepositie inzichtelijk te maken. Bovendien is de betrouwbaarheid van het rekenmodel door de Raad van State niet in twijfel getrokken.

Vanwege bovengenoemde redenen is er in onderhavig MER toch gerekend met het programma AAgro-Stacks.

Volksgezondheid

Er zijn reeds diverse onderzoeken uitgevoerd naar de mogelijke relatie tussen (intensieve) veehouderij en volksgezondheid. Het laatste onderzoek dateert van november 2012 en heeft geen relatie kunnen aantonen. In dit onderzoek is echter wel het advies gegeven om vervolg onderzoek uit te voeren. De

huidige gegevensbasis is namelijk nog te smal voor conclusies over oorzakelijke kwantitatieve verbanden tussen het optreden van gezondheidsproblemen en blootstelling aan specifieke componenten in diverse stoffen. Zonder nader onderzoek is over het aspect volksgezondheid dus geen uitsluitel te geven.

Vooralsnog wordt er derhalve getoetst aan de wettelijke grenswaarden voor diverse stoffen, zoals geur en fijnstof. Daar deze grenswaarden nationaal zijn vastgesteld, mag er vanuit worden gegaan dat deze waarden de volksgezondheid afdoende beschermen. Daarnaast is advies ingewonnen bij de GGD om een onafhankelijke beoordeling van de voorgenomen bedrijfsopzet te krijgen.

Wet geurhinder en veehouderij

Zoals aangegeven in paragraaf 4.2.1 is in april 2014 in opdracht van de provincie Noord-Brabant een onderzoek uitgevoerd naar de betrouwbaarheid van het programma V-stacks vergunning 2010. In dit onderzoek komt naar voren dat de resultaten van de berekeningen niet altijd betrouwbaar zijn. De betrouwbaarheid van het rekenprogramma wordt in enkele situaties in twijfel getrokken. Dit is vooral bij:

- Zeer grote stallen
- Stallen met een emissiepunt aan de zijkant van de stal
- Indien de gevoelige objecten op een korte afstand (< 100m) zijn gelegen

In onderhavige situatie is een deel van de emissiepunten gelegen aan de zijkant van de stal (warmtewisselaars). Omdat de gevoelige objecten op een grotere afstand zijn gelegen (minimaal 330 meter) kan worden geconcludeerd dat de afwijking van het programma zeer beperkt is.

Naar aanleiding van dit rapport heeft de staatssecretaris van Infrastructuur en milieu aangegeven het programma aan te passen. Daarnaast is door verschillende partijen kritiek geleverd op de hoogte en onderbouwing van de geurnormen zoals opgenomen in de Wet.

Op 30 april 2015 is door de staatssecretaris een brief naar de tweede kamer verzonden met hierin de mededeling dat een onafhankelijke werkgroep wordt ingesteld om de Wet geurhinder en veehouderij te evalueren en aanbevelingen te formuleren met betrekking tot de Wet. Dit naar aanleiding van een onderzoek van de GGD met betrekking tot een nader onderzoek van geurhinder van veehouderijen. (rapport van 23-3-2015). Het rapport van de werkgroep wordt eind 2015 verwacht waarna ook een aanpassing van het rekenmodel kan worden ontwikkeld met de nieuwe normeringen naar aanleiding van de aanbevelingen van de werkgroep.

Momenteel is V-stacks vergunning 2010 nog steeds het wettelijk voorgeschreven programma om de geurbelasting vanuit veehouderijen inzichtelijk te maken. Omdat er discussie bestaat over de betrouwbaarheid van het programma is ook een berekening gemaakt met het programma Geo-milieu (programma voor berekening van luchtkwaliteit en geur van industriële inrichtingen). De resultaten van deze berekeningen zijn ook opgenomen in dit MER.

De resultaten van zowel het programma V-stacks vergunning 2010 als Geo-milieu laten zien dat ruimschoots aan de gestelde normen zoals opgenomen in de Wet geurhinder en veehouderij en de gemeentelijke geurverordeningen wordt voldaan. Zelfs bij een verviervoudiging van de geurbelasting wordt aan de normen voldaan.

Voor de volledigheid is in deze paragraaf getoetst aan de geurbelasting bij hinder van veehouderijen zoals opgenomen in het rapport 'Geurhinder van veehouderij nader onderzocht: meer hinder dan Handreiking Wgv doet vermoeden?' van 23 maart 2015. In deze tabel is getoetst aan de mate van hinder van 6 en hoger (op schaal 1-10) volgens de tabel op pagina 28 van het onderzoek.

Tabel 23: toetsing percentage geurgehinderden volgen GGD-onderzoek maart 2015

Rekenpunt	Adres	Achtergrondbelasting huidige situatie	Achtergrondbelasting beoogde bedrijfsopzet	Achtergrondbelasting alternatief	Hinderpercentage hinder (score 6-10)
1	Schaiksedijk 1b, Walik	3,141	3,279	3,269	9-9-9
2	Schaiksedijk 2a, Walik	2,996	3,192	3,124	9-9-9
3	Lijsterlaan 12, Walik	3,763	3,943	3,931	11-11-11
4	Schadewijk 32, Eersel	4,561	4,728	4,615	13-13-13
5	Schadewijk 30a, Eersel	3,507	3,767	3,621	11-11-11
6	Tasbroekwegje 14, Eersel	1,880	2,276	2,102	7-7-7
7	Zandbogten 1, Eersel	1,595	1,938	1,832	7-7-7
8	Hoogstraat 22, Eersel	1,286	1,383	1,364	5-5-5
9	Den Daal 8, Eersel	1,030	1,106	1,100	4-4-4
10	Schaiksedijk RvR1, Walik	5,207	5,360	5,378	13-13-13
11	Schaiksedijk RvR2, Walik	4,407	4,759	4,701	11-13-13

De hoogste percentages worden berekend ter plaatse van de woningen Schadewijk 32, Schaiksedijk RvR1 en Schaiksedijk RvR2. Het percentage op deze woningen bedraagt maximaal 13%. Het hoogste percentage binnen de bebouwde kom is berekend op de woning aan de Lijsterlaan 12 met 11%. Wanneer van deze percentages een woon- en leefklimaat wordt bepaald volgens Tabel 10 uit onderhavig rapport kan worden geconcludeerd dat het woon- en leefklimaat op alle woningen in de omgeving van het bedrijf aan te merken is als 'redelijk goed' of beter.

5. ANALYSE

Bij toelichting op de bedrijfsvoering in hoofdstuk 3 en de effectbeschrijving in hoofdstuk 4 zijn de effecten van de volgende situaties inzichtelijk gemaakt:

- Referentiesituatie (huidige, feitelijke en vergunde situatie)
- Beoogde bedrijfsopzet
- Alternatief

Zoals in de inleiding is aangegeven zijn in het voortraject verschillende locaties onderzocht op mogelijke vestiging van de pluimveehouderij. De onderzochte locaties zijn allen, om verschillende redenen, niet geschikt voor vestiging van een pluimveehouderij. Omdat locatie-alternatieven in het voortraject zijn afgevalen zijn deze niet meegenomen in onderhavig MER.

De planologische mogelijkheden voor onderhavige locatie zijn in het bestemmingsplan beperkt. In het bestemmingsplan zijn de maximaal te houden dieren en de situering van de stallen vastgelegd. Hierdoor zijn de berekeningen zoals opgenomen in voorgaand hoofdstuk ook de maximale planologische mogelijkheden voor het initiatief.

De verschillende situaties die zijn opgenomen voorgaande hoofdstukken zijn op verschillende milieuaspecten met elkaar vergeleken. In onderstaande tabel is een overzicht van de emissie en berekende concentraties/belastingen weergegeven per onderdeel en per situatie. In deze tabel zijn de hoogst berekende waarden van stikstofdepositie, geur, woon- en leefklimaat en fijnstof opgenomen.

Tabel 24: overzicht emissies en rekenresultaten

Emissies vanuit veehouderij	Grenswaarde	Huidige situatie	Beoogde bedrijfsopzet	Alternatief
Emissie ammoniak (kg/jaar)	-	617,5	2.969,72	1.841,6
Emissie geur (Oue/s)	-	0	33.370,8	20.478
Emissie fijnstof PM10 (g/dier)	-	5.900	1.832.464	1.291.660
Emissie fijnstof PM2,5 (g/dier)	-	401	222.325,6	136.373,6
Voerverbruik (per jaar)	-	950 m ³ ruwvoer	4.023 ton	2.465 ton
Waterverbruik (m ³ /jaar)	-	1.750	7.000	4.250
Stikstofdepositie (mol N/ha/jr) ¹	-	0,1	0,38	0,27
Geurbelasting voorgrond buitengebied (Oue/m ³)	14/10	0	0,7	0,5
Geurbelasting voorgrond bebouwde kom (Oue/m ³)	3	0	0,3	0,2
Woon- en leefklimaat geur buitengebied	-	goed	goed	goed
Woon- en leefklimaat geur bebouwde kom	-	goed	goed	goed
Concentratie fijnstof PM10 (µg/m ³)	40	22,56 ²	22,59	22,59
Aantal overschrijdingsdagen PM10 (dagen)	35	onb	11	11
Concentratie fijnstof PM2,5 (µg/m ³)	25	14,38 ²	14,38	14,38
Concentratie NOx (µg/m ³)	40	19,07	19,09	19,09
Geluidsbelasting (dB(A)) ³	40/35/30		29/28/24	28/26/22
Elektriciteitsverbruik (kWh/jaar)	-	10.000	124.848	76.500
Verbruik verbranding (per jaar)	-	0	139 ton houtpellets	85 ton houtpellets

¹: in verband met verplaatsing van het bedrijf is er per saldo geen sprake van een toename van stikstofdepositie

²: betreft achtergrondconcentratie

³: geluidsbelasting in dag/avond/nacht

Onderstaand zijn de verschillende effecten per aspect kort samengevat. Tevens is een waardeoordeel toegekend in de vorm van een symbool. Hierbij zijn de volgende symbolen toegepast:

O = Neutraal, geen effect

+ = Positief effect

- = Negatief effect

5.1 Bedrijfsvoering

Referentiesituatie	Er is sprake van en melkrundveehouderij. De omliggende gronden worden gebruikt ten behoeve van de veehouderij.	O
Beoogde bedrijfsopzet	De vestiging van de pluimveehouderij heeft betrekking op totaal 138.720 vleeskuikens. De pluimveestallen zijn voorzien van stalsystemen voor de reductie van ammoniak en fijnstof. In het plangebied aan de rivier de Run wordt landbouwgrond ingezet voor natuurontwikkeling.	-
Alternatief	De vestiging van de pluimveehouderij heeft betrekking op totaal 85.000 vleeskuikens met het beter-leven keurmerk (1-ster). De vleeskuikens worden gehouden volgens een marktconcept wat beter is voor dier, gezondheid en omgeving. De pluimveestallen zijn voorzien van stalsystemen voor de reductie van ammoniak en fijnstof. In het plangebied aan de rivier de Run wordt landbouwgrond ingezet voor natuurontwikkeling.	O

5.2 Natuur

Gebiedsbescherming

Referentiesituatie	Huidige situatie Schaiksedijk 12 en verleende Natuurbeschermingswetvergunning Gagelgoorsedijk 15	O
Beoogde bedrijfsopzet	Er is sprake van een gelijkblijvende of afnemende ammoniakdepositie op de Natura 2000-gebieden en Beschermde Natuurmonumenten t.o.v. de referentiesituatie. Er is derhalve een positief effect op natuur. Er is geen sprake van overige mogelijk negatieve effecten op Natura 2000, Beschermde Natuurmonumenten en NNN.	O
Alternatief	Er is sprake van een afname van de ammoniakdepositie op de Natura 2000-gebieden en Beschermde Natuurmonumenten t.o.v. de referentiesituatie. Er is derhalve geen negatief effect op natuur. Er is geen sprake van overige mogelijk negatieve effecten op Natura 2000, Beschermde Natuurmonumenten en NNN.	+

Soortenbescherming

Referentiesituatie	In de huidige situatie zijn er volgens de quickscan geen beschermde flora of fauna waargenomen op de gronden ter plaatse van de stallen en waar de veehouderij wordt gevestigd.	O
Beoogde bedrijfsopzet	Door vestiging van het bedrijf worden nieuwe stallen gerealiseerd. Dit heeft geen negatief effect op de flora en fauna. Het bedrijf wordt landschappelijk ingepast middels streekeigen beplanting. Ter plaatse van het plangebied aan de Run wordt natuur ontwikkeld om een positieve bijdrage te leveren aan de flora en fauna.	+

Alternatief	Door vestiging van het bedrijf worden nieuwe stallen gerealiseerd. Dit heeft geen negatief effect op de flora en fauna. Het bedrijf wordt landschappelijk ingepast middels streekeigen beplanting. Ter plaatse van het plangebied aan de Run wordt natuur ontwikkeld om een positieve bijdrage te leveren aan de flora en fauna.	+
-------------	--	---

5.3 Geurhinder

Individuele hinder

Referentiesituatie	In de huidige situatie is er sprake van een rundveehouderij. Er zijn geen emissiefactoren bekend voor rundveehouderijen. Het bedrijf voldoet aan de afstanden zoals opgenomen in de Wet geurhinder en veehouderij.	0
Beoogde bedrijfsopzet	Door oprichting van de pluimveestallen is er volgens de Wet geurhinder en veehouderij sprake van een geuremissie naar de omgeving. Deze geuremissie is getoetst aan de vastgestelde normen. De beoogde bedrijfsopzet voldoet aan de geurnormen zoals opgenomen in de geurverordeningen.	-
Alternatief	Het alternatief voldoet ook aan de geurnormen. De geurbelasting is lager doordat er minder dieren worden gehouden.	-

Woon- en leefklimaat

Referentiesituatie	In de huidige situatie is er op alle woningen in de directe omgeving van het plangebied sprake van een goed woon- en leefklimaat.	0
Beoogde bedrijfsopzet	Door oprichting van de stallen neemt de achtergrondbelasting toe maar is er nog steeds sprake van een goed woon- en leefklimaat	0
Alternatief	De achtergrondbelasting in het alternatief neemt toe ten opzichte van de referentiesituatie. Het woon- en leefklimaat blijft echter op alle punten 'goed'.	0

5.4 Luchtkwaliteit

Fijnstof PM10

Referentiesituatie	In de achtergrondconcentratie is de huidige situatie van de veehouderij en de omgeving meegenomen.	0
Beoogde bedrijfsopzet	Voldoet aan de grenswaarden zoals opgenomen in de 'Wet luchtkwaliteit'. Er is sprake van een lichte toename van fijnstof PM10 door voorgenomen ontwikkeling	-
Alternatief	Voldoet aan de grenswaarden zoals opgenomen in de 'Wet luchtkwaliteit'. Er is sprake van een lichte toename van fijnstof PM10 door voorgenomen ontwikkeling	-

Fijnstof PM2,5

Referentiesituatie	In de achtergrondconcentratie is de huidige situatie van de veehouderij en de omgeving meegenomen.	0
Beoogde bedrijfsopzet	Voldoet aan de grenswaarden zoals opgenomen in de 'Wet luchtkwaliteit'. Er is sprake van een lichte toename van fijnstof PM2,5 door voorgenomen ontwikkeling	-
Alternatief	Voldoet aan de grenswaarden zoals opgenomen in de 'Wet luchtkwaliteit'. Er is sprake van een lichte toename van fijnstof PM2,5 door voorgenomen ontwikkeling	-

Stikstofoxiden Nox

Referentiesituatie	In de achtergrondconcentratie is de huidige situatie van de veehouderij en de omgeving meegenomen.	0
Beoogde bedrijfsopzet	Voldoet aan de grenswaarden zoals opgenomen in de 'Wet luchtkwaliteit'. Er is sprake van een lichte toename van NOx door voorgenomen ontwikkeling	-
Alternatief	Voldoet aan de grenswaarden zoals opgenomen in de 'Wet luchtkwaliteit'. Er is sprake van een lichte toename van NOx door voorgenomen ontwikkeling	-

Ultrafijnstof

Referentiesituatie	Ter plaatse van de veehouderij vindt geen verbranding plaats. De uitstoot van ultrafijnstof is enkel afkomstig van de voertuigen die het bedrijf bezoeken en op het bedrijf werkzaam zijn.	0
Beoogde bedrijfsopzet	Emissie van fijnstof vindt plaatst door de houtkachels en voertuigen die het bedrijf bezoeken. Er zijn geen grenswaarden vastgesteld voor ultrafijnstof. Doordat er meer voertuigbewegingen zijn op het bedrijf en hout wordt verstoekt in de kachels is er sprake van een toename van emissie.	-
Alternatief	Emissie van fijnstof vindt plaatst door de houtkachels en voertuigen die het bedrijf bezoeken. Er zijn geen grenswaarden vastgesteld voor ultrafijnstof. Doordat er meer voertuigbewegingen zijn op het bedrijf en hout wordt verstoekt in de kachels is er sprake van een toename van emissie.	-

5.5 Ammoniak

Referentiesituatie	Locatie is op een grote afstand van voor-verzuring gevoelige gebieden in het kader van de Wet ammoniak en veehouderij gelegen.	0
Beoogde bedrijfsopzet	Door toepassing van warmtewisselaars wordt voldaan aan Besluit emissiearme huisvestingsystemen en Beleidslijn IPPC-omgevingstoets ammoniak en veehouderij.	0
Alternatief	Met betrekking tot het aspect ammoniak zijn er geen veranderingen ten opzichte van de beoogde bedrijfsopzet. Ook dit alternatief voldoet dus aan het besluit en de beleidslijn.	0

5.6 Geluid en verkeer

Referentiesituatie		0
Beoogde bedrijfsopzet	Uit het akoestisch onderzoek blijkt dat wordt voldaan aan de normstelling.	0
Alternatief	Bij het alternatief is er sprake van een lichte daling van de belasting op woningen in de omgeving t.o.v. beoogde bedrijfsopzet. Deze daling is minimaal zodat hier geen positief effect aan kan worden toegekend.	0

5.7 Energie

Referentiesituatie	Stand der techniek is uitgangssituatie	0
Beoogde bedrijfsopzet	Door toepassing van energiezuinige verlichting en ventilatie en gebruik van warmtewisselaars wordt het energieverbruik tot een minimum beperkt. Doordat op het bedrijf zonnepanelen worden aangebracht kan het	+

	bedrijf in de eigen energiebehoefte voorzien. Daarnaast wordt voor de verwarming van de stallen en het woonhuis gebruik gemaakt van een houtkachel. Er worden derhalve geen fossiele brandstoffen gebruikt voor de energievoorziening op het bedrijf.	
Alternatief	Door toepassing van energiezuinige verlichting en ventilatie en gebruik van warmtewisselaars wordt het energieverbruik tot een minimum beperkt. Doordat op het bedrijf zonnepanelen worden aangebracht kan het bedrijf in de eigen energiebehoefte voorzien. Daarnaast wordt voor de verwarming van de stallen en het woonhuis gebruik gemaakt van een houtkachel. Er worden derhalve geen fossiele brandstoffen gebruikt voor de energievoorziening op het bedrijf.	+

5.8 Veiligheid en gezondheid

Veiligheid

Referentiesituatie		0
Beoogde bedrijfsopzet	De nieuw te bouwen bebouwing zal voldoen aan de wettelijke eisen uit het Bouwbesluit. Doordat de stallen bestaan uit verschillende brandcompartimenten wordt bij eventuele calamiteiten de gevolgen tot een minimum beperkt. Daarnaast is een bluswatervoorziening aanwezig om bij uitbreken van brand voldoende water ter beschikking te hebben. De beoogde ontwikkeling is derhalve vanuit veiligheid aanvaardbaar.	0
Alternatief	De nieuw te bouwen bebouwing zal voldoen aan de wettelijke eisen uit het Bouwbesluit. Doordat de stallen bestaan uit verschillende brandcompartimenten wordt bij eventuele calamiteiten de gevolgen tot een minimum beperkt. Daarnaast is een bluswatervoorziening aanwezig om bij uitbreken van brand voldoende water ter beschikking te hebben. De beoogde ontwikkeling is derhalve vanuit veiligheid aanvaardbaar.	0

Gezondheid

Referentiesituatie	Een relatie tussen volksgezondheid en veehouderij is niet aangetoond.	0
Beoogde bedrijfsopzet	Er worden diverse bedrijfsspecifieke (hygiëne)maatregelen getroffen, waarbij de risico's voor gezondheid aanzienlijk worden beperkt. Bij uitbraak van dierziekten worden de wettelijke vereiste maatregelen getroffen. Daarnaast heeft de GGD een advies uitgebracht met betrekking tot de beoogde bedrijfsopzet. Negatieve volksgezondheidseffecten zijn derhalve tot een minimum beperkt.	0
Alternatief	Er worden diverse bedrijfsspecifieke (hygiëne)maatregelen getroffen, waarbij de risico's voor gezondheid aanzienlijk worden beperkt. Bij uitbraak van dierziekten worden de wettelijke vereiste maatregelen getroffen. Omdat er in het alternatief minder dieren worden gehouden kan worden geconcludeerd dat het advies van de GGD ook van toepassing is op het alternatief. Negatieve volksgezondheidseffecten zijn derhalve tot een minimum beperkt.	0

5.9 Water

Referentiesituatie	Het niet verontreinigd hemelwater wordt afgevoerd naar omliggende perceelssloten. Op het bedrijf is een grondwaterbron aanwezig voor de beregening van omliggende landbouwgronden.	0
Voorgenomen bedrijfsopzet	Het hemelwater wordt opgevangen in een zaksloot waar het kan infiltreren in de bodem. Hierdoor wordt het watersysteem niet zwaarder belast. De aanwezige grondwaterbron blijft in gebruik als beregeningsbron	0
Alternatief	Het hemelwater wordt opgevangen in een zaksloot waar het kan infiltreren in de bodem. Hierdoor wordt het watersysteem niet zwaarder belast. Blijft als gebruik als beregeningsbron.	0

5.10 Bodem

Referentiesituatie	Door het treffen van (zeer gangbare) bodembeschermende voorzieningen is er sprake van een verwaarloosbaar bodemrisico .	0
Beoogde bedrijfsopzet	Door het treffen van (zeer gangbare) bodembeschermende voorzieningen is er sprake van een verwaarloosbaar bodemrisico .	0
Alternatief	Door het treffen van (zeer gangbare) bodembeschermende voorzieningen is er sprake van een verwaarloosbaar bodemrisico.	0

5.11 Landschap, cultuurhistorie en archeologie

Referentiesituatie	Het bedrijf is niet ingepast in de omgeving.	0
Beoogde bedrijfsopzet	Door een goede landschappelijke inpassing wordt de historische structuur benadrukt. De ontwikkeling heeft geen negatief effect op de cultuurhistorie en archeologische waarden.	+
Alternatief	Door een goede landschappelijke inpassing wordt de historische structuur benadrukt. De ontwikkeling heeft geen negatief effect op de cultuurhistorie en archeologische waarden.	+

5.12 Zorgvuldige veehouderij

Referentiesituatie	Het is onbekend of het bedrijf voldoet aan de score ten behoeve van een zorgvuldige veehouderij. Toetsing is enkel nodig bij uitbreiding van bebouwing.	0
Beoogde bedrijfsopzet	De minimale score van 7 wordt in de beoogde bedrijfsopzet overschreden. Hierdoor kan met zekerheid worden gesteld dat er sprake is van een zorgvuldige veehouderij	+
Alternatief	De minimale score van 7 wordt in de beoogde bedrijfsopzet overschreden. Hierdoor kan met zekerheid worden gesteld dat er sprake is van een zorgvuldige veehouderij	+

5.13 Samenvatting

In onderstaande tabel is de uitgevoerde analyse schematisch weergegeven. Uit dit schema blijkt dat de meeste aspecten geen positief danwel negatief veroorzaken ten opzichte van de referentiesituatie en de beoogde bedrijfsopzet en het alternatief.

Tabel 25: samenvatting effectenanalyse

Aspecten	Referentie-situatie	Beoogde bedrijfsopzet	Alternatief
Bedrijfsvoering	0	-	0
Natuur, gebiedsbescherming	0	0	+
Natuur, soortenbescherming	0	+	+
Geurhinder, individuele hinder	0	-	-
Geurhinder, woon- en leefklimaat	0	0	0
Luchtkwaliteit	0	-	-
Ammoniak	0	0	0
Geluid en verkeer	0	0	0
Energie	0	+	+
Veiligheid	0	0	0
Gezondheid	0	0	0
Water	0	0	0
Bodem	0	0	0
Landschap, cultuurhistorie en archeologie	0	+	+
Zorgvuldige veehouderij	0	+	+

Doordat er sprake is van oprichting van pluimveestallen waar voorheen een rundveehouderij is gevestigd is er sprake van een individuele geurbelasting op woningen in de omgeving. Deze individuele belasting voldoet wel aan de normen zoals gesteld door de gemeente Bergeijk en Eersel. De te vestigen pluimveehouderij wordt voorzien van zonnepanelen en een houtkachel om te voorzien in eigen energieopwekking en wordt in het geheel landschappelijk ingepast. Dit heeft een positief effect op de milieueffecten van het bedrijf.

6. CONCLUSIE EN AANBEVELINGEN

In onderhavig MER zijn alle relevante ruimtelijke en milieuhygiënische effecten onderzocht van de vestiging van de pluimveehouderij aan de Schaiksedijk 12 te Riethoven. Daarnaast wordt en in de directe omgeving landbouwgrond ingezet voor natuurontwikkeling. Voor de vestiging van de veehouderij is een vergelijking gemaakt tussen de referentiesituatie (huidige, feitelijke, legale situatie), de beoogde bedrijfsopzet en een alternatief.

Uit een analyse van de diverse onderzoeksresultaten volgt dat de beoogde bedrijfsopzet en het alternatief beide voldoen aan de wettelijke eisen en normen.

Concluderend, zijn er derhalve geen milieukundige en ruimtelijke bezwaren ten aanzien van de ontwikkeling van de beoogde bedrijfsopzet of het alternatief. In de aanvraag om omgevingsvergunning milieu is gekozen voor een of/of-vergunning waarin beide situaties, zoals opgenomen in dit MER, verder zijn uitgewerkt.

Het alternatief heeft betrekking op het houden van dieren volgens het beter-leven-concept (1-ster) De investeringskosten voor dit alternatief zijn vergelijkbaar met de investeringskosten voor de beoogde bedrijfsopzet. De bedrijfsopzet volgens de alternatieve situatie heeft de voorkeur van de initiatiefnemer maar er zijn momenteel nog niet-milieukundige bezwaren. Het beter-leven-concept is een kwestie van vraag en aanbod. Er worden niet meer dieren gehouden dan er vraag naar vlees met het Beter-leven-keurmerk is. Dit wordt bepaald door de afnemers van de vleeskuikens in samenspraak met de supermarkten.

Doordat de stallen nog niet zijn gerealiseerd, is het op dit moment niet mogelijk om deel te nemen aan het concept. De keuze zal de initiatiefnemer pas kunnen maken als er zicht is op voltooiing van de stal zodat er dieren gehuisvest kunnen worden. Om deze reden wordt zowel de beoogde bedrijfsopzet als het alternatief zoals deze zijn opgenomen in onderhavig MER aangevraagd.

De evaluatie van de beoogde bedrijfsopzet kan plaatsvinden, zodra de realisatie van de beoogde bedrijfsopzet is afgerond. Tevens dienen de effecten op de beschermde natuurgebieden van de beoogde bedrijfsopzet juridisch verankerd te worden in een vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998. De aanvraag om deze vergunning is reeds in procedure bij de provincie Noord-Brabant. Hierdoor zal deze aanvraag om een vergunning separaat worden beoordeeld en verleend.

In het kader van de vergunningverlening (omgevingsvergunning) kunnen voorschriften worden opgenomen zoals eisen aan de uitvoering van de emissiebeperkende systemen en controlevoorschriften voor bijvoorbeeld het uitvoeren van nader onderzoek na realisatie van de stallen. Door registratie van de grond, hulp en afvalstoffen is te allen tijde inzichtelijk wat er op het bedrijf aanwezig is en is direct inzichtelijk of er sprake is van een overtreding van de wetgeving. Op deze wijze wordt reeds verzekerd dat het bedrijf binnen normen uit diverse wet- en regelgeving blijft. Daarnaast zullen na vergunningverlening regelmatig bedrijfscontroles plaatsvinden door het bevoegd gezag om te beoordelen of het bedrijf voldoet aan de gestelde voorwaarden en wat de gevolgen zijn voor het milieu.

BIJLAGEN

- Bijlage 1: Gegevens vigerende vergunning Schaiksedijk 12, Riethoven*
- Bijlage 2: Diertabellen en toelichting invoergegevens vergunde situatie, beoogde bedrijfsopzet en alternatief (incl plattegrondtekeningen)*
- Bijlage 3: Uitsnede regels vigerend bestemmingplan*
- Bijlage 4: Systeembeschrijvingen emissiearme huisvestingsystemen*
- Bijlage 5: Passende beoordeling Natuurbeschermingswet*
- Bijlage 6: Quicksan Flora en Fauna en toelichting NNN*
- Bijlage 7: Berekeningen geur V-stacks vergunning 2010*
- Bijlage 8: Berekeningen geur Geomilieu*
- Bijlage 9: Toelichting berekening maximale geurbelasting*
- Bijlage 10: Berekeningen geur achtergrondbelasting*
- Bijlage 11: Toelichting emissies en gegevens houtkachels*
- Bijlage 12: Berekeningen fijnstof PM10*
- Bijlage 13: Berekeningen fijnstof PM2,5*
- Bijlage 14: Berekening NOx*
- Bijlage 15: Akoestisch onderzoek Greten Raadgevende Ingenieurs*
- Bijlage 16: Ontvankelijkheid voor gezondheidstoets*
- Bijlage 17: Historisch bodemonderzoek Lankelma*
- Bijlage 18: Inpassingsplan*
- Bijlage 19: Uitdraaibestanden Brabantse Zorgvuldigheidsscore Veehouderij*
- Bijlage 20: Beantwoording zienswijze Notitie Reikwijdte en detailniveau*
- Bijlage 21: Toelichting aanpassingen n.a.v. voorontwerpbestemmingsplan*